

Základná škola s materskou školou, Pod hôrkami 3, Medzibrod

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE
PRIMÁRNE VZDELANIE**

**Základnej školy s materskou školou,
Pod hôrkami 3, Medzibrod**

Vypracovala:

Mgr. Ivana Sumráková, riaditeľka školy

Účinnosť od:

1. septembra 2020

Obsah

Úvod.....	5
1 Všeobecné ciele výchovy a vzdelania	5
Hodnoty, poslanie a vízie, ktorými sa škola riadi.....	6
2 Stupeň vzdelania.....	7
3 Profil absolventa.....	7
4 Vzdelávacie oblasti a prierezové témy	10
4.1 Vzdelávacie oblasti	10
4.1.1 Jazyk a komunikácia.....	10
4.1.2 Matematika a práca s informáciami.....	11
4.1.3 Človek a príroda.....	11
4.1.4 Človek a spoločnosť	12
4.1.5 Človek a hodnoty	12
4.1.6 Človek a svet práce.....	12
4.1.7 Umenie a kultúra	13
4.1.8 Zdravie a pohyb.....	13
4.2 Prierezové témy	14
4.2.1 Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)	15
4.2.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)	17
4.2.3 Environmentálna výchova (EMV).....	19
4.2.4 Mediálna výchova (MV)	20
4.2.5 Multikultúrna výchova (MKV).....	22
4.2.6 Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK).....	24
4.2.7 Dopravná výchova (DV) – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke	26
4.2.8 Ochrana života a zdravia (OŽZ).....	28
4.3 Finančná gramotnosť.....	30
5 Vzdelávacie štandardy	37
5.1 SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA (S JL).....	39
5.2 ANGLICKÝ JAZYK (ANJ).....	67
5.3 MATEMATIKA (MAT).....	80
5.4 INFORMATIKA (INF).....	96
5.5 PRVOUKA (PVO).....	107
5.6 PRÍRODOVEDA (PDA).....	114
5.7 VLASTIVEDA (VLA).....	122

5.8 ETICKÁ VÝCHOVA (ETV)	126
5.9 NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA (NBV)	132
5.10 PRACOVNÉ VYUČOVANIE (PVC)	139
5.11 HUDOBNÁ VÝCHOVA (HUV)	144
5.12 VÝTVARNÁ VÝCHOVA (VYV)	154
5.13 TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA (TSV)	165
6 Rámcové učebné plány	189
6.1 Poznámky k učebným plánom – organizácia práce pri spájaní ročníkov a predmetov	191
7 Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	193
7.1 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia	193
7.2 Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním	194
8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	195
8.1 Pedagogické stratégie	195
8.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia	196
8.2.1 Hodnotenie žiakov	196
8.2.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov	200
8.2.3 Hodnotenie školy	201
8.3 Organizácia prijímacieho konania	202
8.4 Dlhodobé projekty	202
8.5 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	202
9 Povinné personálne zabezpečenie	203
9.1 Charakteristika pedagogického zboru	203
9.1.1 Kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov	204
9.2 Kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov	204
10 Povinné materiálne – technické a priestorové zabezpečenie	206
10.1 Priestorové vybavenie	206
10.2 Povinné učebné priestory a ich vybavenie	207
11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia	208
11.1 Pracovný režim a odpočinok žiakov	208
11.2 Oboznamovanie o podmienkach zaistenia bezpečnosti a ochrane zdravia žiakov	209

Motto školy:

**„Ak mi niečo vysvetlíš - zabudnem,
ak mi to ukážeš - zapamätám si,
ale ak to urobím - pochopím“.**

Vzdelávací program	
Stupeň vzdelania	primárne vzdelanie
Ukončenie vzdelania	vysvedčenie s doložkou
Dĺžka štúdia	štyri roky
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma	denná
Druh školy	štátna
Predkladateľ	Základná škola s materskou školou, Pod hôrkami 3, Medzibrod
Adresa	Pod hôrkami 3, Medzibrod
IČO	42192609
Riaditeľ školy	Mgr. Ivana Sumráková
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP	Mgr. Katarína Luptáková
Ďalšie kontakty	t.č.: 048/418 44 46, e-mail: zsmedzibrod@gmail.com
Zriaďovateľ	Obec Medzibrod
Adresa	Námestie Hrdinov SNP 1, 976 96 Medzibrod
Kontakty	Ing. Pavol Svetlík, starosta
Platnosť dokumentu	od: 01.septembra 2020
	Podpis riaditeľa

Úvod

Školský vzdelávací program Základnej školy s materskou školou, Pod hôrkami 3, Medzibrod (ďalej „ŠkVP“) je základným dokumentom školy, podľa ktorého sa v našej škole uskutočňuje výchova a vzdelávanie. Je vypracovaný v súlade s platnou legislatívou a štátnym vzdelávacím programom. Uvádza víziu, ciele, poslanie a zameranie našej školy s ohľadom na potreby žiakov. Reflektuje tiež možnosti obce Medzibrod. Konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy v učebnom pláne s využitím voliteľných (disponibilných) hodín.

Na vypracovaní ŠkVP sa podieľajú všetci pedagogickí zamestnanci školy. Školský vzdelávací program vydáva riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy a rade školy a zverejní ho na webovom sídle školy.

Pri tvorbe ŠkVP škola vychádza zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov v ŠVP, pričom využíva nasledujúce možnosti podľa svojich konkrétnych potrieb:

- škole slúžia platné vzdelávacie štandardy pre príslušné vyučovacie predmety ako učebné osnovy povinných vyučovacích predmetov, ktorých časovú dotáciu v učebnom pláne sme ponechali alebo navýšili bez rozšírenia obsahu.
- vypracovali sme učebné osnovy k rozširujúcemu obsahu učiva z povinných vyučovacích predmetov: slovenský jazyk a literatúra - zložka čítanie v druhom až štvrtom ročníku, informatika v prvom a druhom ročníku, anglický jazyk v prvom a druhom ročníku.

1 Všeobecné ciele výchovy a vzdelania

Ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú vzdelávaním naplniť. Na 1. stupni sa vyvážene venuje pozornosť nielen kognitívnym a intelektuálnym aspektom vzdelávania, ale rovnocenne aj sociálnemu a emocionálnemu rozvoju žiakov. Uvedené hľadisko sa premieta do všeobecných cieľov vzdelávania:

- vytvárať u žiakov základy gramotností prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií;
- poskytovať každému žiakovi mnohostranné možnosti na vlastné objavovanie a skúmanie najbližšieho sociálneho, prírodného a kultúrneho prostredia;
- viesť žiakov k poznávaniu a postupnému využívaniu svojich individuálnych predpokladov a efektívnych spôsobov vlastného učenia sa;
- rozvíjať kognitívne schopnosti žiakov aktívnym riešením problémov samostatne aj v skupinách a vytvoriť tak u nich základy pre tvorivé a kritické myslenie;
- rozvíjať sociálne kompetencie a podporovať prosociálne správanie žiakov;
- viesť žiakov k zodpovednému aktívnemu prístupu k ochrane a upevňovaniu svojho zdravia;
- viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Primárne vzdelávanie poskytuje postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí - kompetencií žiakov ako základ všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov našej školy.

Hlavnými programovými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvité kľúčové spôsobilosti (ako kombinácie vedomostí, spôsobilostí, skúseností a postojov) žiakov na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná.

Základná škola s materskou školou, Pod hôrkami 3, Medzibrod si vo svojom ŠkVP zvolila profiláciu predmetov so zameraním na jazyky a informatiku. teda aj disponibilné hodiny v rámci ŠkVP sme posilnili v predmetoch SJL, ANJ a INF.

Koncepčné zámery a ciele školy

1. Rozvíjať žiakov v duchu kalokagatie.
2. Individuálne pracovať s talentovanými žiakmi aj so žiakmi so špeciálnymi potrebami učenia.
3. Získavať jazykovú a počítačovú gramotnosť.
4. Podporovať a neustále zaraďovať do vyučovacích hodín aktivity a úlohy, ktoré vedú k čitateľskej, matematickej a prírodovednej gramotnosti žiakov.
5. Nadalej venovať pozornosť skvalitňovaniu výučby anglického jazyka, kde sa budú plne využívať nové progresívne vyučovacie metódy, výukové programy, didaktická technika a iné pomôcky.
6. Venovať pozornosť výučbe informatiky v rámci vyučovania aj krúžkovej činnosti tak, aby každý ročník mal týždenne dve vyučovacie hodiny.
7. Zaraďovať do vyučovania prvky projektového vyučovania.
8. viesť žiakov k tvorbe projektov – aj prostredníctvom využívania IKT a následne ich prezentácii pre ostatnými.
9. Zaraďovať do vyučovania prvky integrovaného tematického vyučovania.
10. Zaraďiť ranné komunity a vyučovanie v blokoch do dennej skladby a rozvrhu.
11. Nadalej rozvíjať prirodzenú vlastnosť detí – pohyb, k čomu využiť vzdelávacie poukazy v rámci krúžkovej činnosti a krúžky zriaďovať podľa záujmu detí.
12. Aktívne sa zapájať do vyhlásených projektov a súťaží vhodných pre primárne vzdelanie, s cieľom neustáleho skvalitňovania úrovne školy.
13. Učiť žiakov vedieť sa prezentovať na verejnosti (vystupovaním na kultúrnych podujatiach v obci, prispievať do obecného časopisu, ale aj zúčastňovaním sa súťaží pre žiakov).

Ďalšie ciele , ktoré slúžia k poslaniu našej školy

- v prvom rade umožňovať každému žiakovi zažiť úspech,
- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka,
- naďalej aktívne spolupracovať s rodičmi, verejnosťou a inými školami,
- naďalej využívať vo výchove a vzdelávaní nové formy a metódy práce,
- posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast.

Hodnoty, poslanie a vízie, ktorými sa škola riadi

Hodnoty školy

- **Prosociálnosť:**
Dodržiavanie ľudských práv a práv dieťaťa a dohodnutých pravidiel v škole.
- **Vzájomná tolerancia a spolupráca:**
„Je to tým, že sme tím.“
- **Otvorená komunikácia:**
Partnerstvo medzi školou, rodinou a obcou.
- **Ústretovosť:**

Nie je dôležitý aktuálny výkon, ale najmä osobný pokrok.

- **Sloboda:**
Samostatnosť a zodpovednosť za vlastné rozhodnutia a skutky.
- **Pracovitosť:**
Environmentálne a ekologické cítenie rozvíjame zážitkovou formou a prácou.
- **Vzdelanosť:**
Okrem štandardov z jednotlivých predmetov, poznávame históriu, kultúrne zvyklosti a tradíciu v rodnej obci aj na Slovensku.

Poslanie školy

Sme tu preto, aby sa vaše deti s radosťou učili spoznávať svet.

... aby vedeli čítať z knihy života...

...aby poznávali jeho kvalitu...

...aby vedeli žiť svoj život rozumom i srdcom...

Vízie školy

„Byť dobrou školou, do ktorej sa budú tešiť deti a po jej absolvovaní budú na ňu hrdí!“

2 Stupeň vzdelania

Žiak po úspešnom ukončení štvrtého ročníka Základnej školy s materskou školou, Pod hôrkami 3, Medzibrod získa:

p r i m á r n e v z d e l a n i e

Ako uvádza ŠVP, povinný obsah výchovy a vzdelávania na získanie kompetencií v školách vymedzujú štátne vzdelávacie programy. Úspešným absolvovaním príslušného vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti môže žiak získať niektorý zo stupňov základného vzdelania.

Primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy alebo ktoré získa žiak s mentálnym postihnutím absolvovaním posledného ročníka základnej školy; dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Ukončenie vzdelania:

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Doložka:

„Žiak získal primárne vzdelanie / Žiačka získala primárne vzdelanie.“

3 Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelania v Základnej škole s materskou školou, Pod hôrkami 3, Medzibrod má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovednej, kultúrnej a mediálnej gramotnosti, ktoré sa budú postupne rozvíjať v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania.

Na veku primeranej úrovni disponuje nasledujúcimi kľúčovými kompetenciami:

- pozná a uplatňuje účinné techniky učenia sa;

- vyjadruje sa súvisle písomnou aj ústnou formou v materinskom štátnom jazyku;
- rozumie najzákladnejším slovným spojeniam v anglickom jazyku a dokáže ich používať;
- využíva základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách;
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa, pozná riziká spojené s využívaním internetu a médií;
- získa základy uplatňovania kritického myslenia pri práci s informáciami;
- dokáže aplikovať osvojené prírodovedné a spoločenskovedné poznatky vo svojej činnosti, v starostlivosti o seba a druhých;
- rozpozná v škole a vo svojom najbližšom okolí určitý problém, premýšľa o jeho príčinách a vie navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností;
- váži si seba i druhých, dokáže ústretovo komunikovať a spolupracovať;
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám;
- má vzťah ku kultúrno-historickému dedičstvu, ľudovým tradíciám a umeniu, s ktorými sa stretáva vo svojom živote;
- dokáže byť tolerantný, snaží sa pochopiť druhého, pozná a toleruje jeho kultúru, tradície, spôsob života;
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, rešpektuje práva iných.

K rozvoju kompetencií prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, rôzne aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

V našej škole sme na základe kľúčových kompetencií inovovaného štátneho vzdelávacieho programu a našich cieľov a zamerania školy roztriedili a doplnili aj ďalšie kompetencie profilu úspešného absolventa našej školy:

***Žiak po úspešnom ukončení Základnej školy s materskou školou,
Pod hôrkami 3, Medzibrod bude mať:***

1. PERSONÁLNE A INTERPERSONÁLNE SCHOPNOSTI:

sebapoznávanie:

- ✓ vedieť hodnotiť sám seba,
- ✓ pracovať s chybou a priznať si ju,
- ✓ mať sebaúctu a sebadôveru,
- ✓ poznať svoje práva a povinnosti,
- ✓ vedieť sa začleniť do kolektívu na II. stupni ZŠ,

spolupráca:

- ✓ vedieť pracovať v skupine: prispieť svojou prácou v skupine,
- ✓ slušným spôsobom presadiť svoj názor a požiadavky,
- ✓ vedieť prijať rozhodnutie skupiny,
- ✓ byť tolerantný a rešpektovať názory iných,
- ✓ uznávať ľudské práva a slobodu každého človeka,
- ✓ vedieť dať a prijať pomoc,
- ✓ byť prosociálny,

sebakontrola:

- ✓ byť zodpovedný za svoje správanie, rozhodnutia a prácu,
- ✓ vedieť sa primerane správať v rôznych aj v záťažových situáciách,

- ✓ pomenovať problém, hľadať riešenia a vyhodnotiť ich,
- ✓ vedieť sa starať o svoje zdravie.

1. KOMUNIKAČNÉ SCHOPNOSTI A SPÔSOBILOSTI:

- ✓ vedieť sa súvisle ústne aj písomne vyjadrovať v slovenskom jazyku,
- ✓ vedieť odôvodniť svoje rozhodnutia,
- ✓ čítať tlačенý aj písaný text s porozumením,
- ✓ vedieť čítať z mapy, tabuliek a jednoduchých grafov
- ✓ aktívne počúvať,
- ✓ vedieť argumentovať,
- ✓ interpretovať získané vedomosti,
- ✓ učiť sa sám, s inými a od iných,
- ✓ ovládať základy komunikácie v anglickom jazyku,
- ✓ vedieť komunikovať prostredníctvom internetu,
- ✓ vedieť sa dohodnúť a dodržiavať dohodnuté pravidlá.

3. SCHOPNOSTI TVORIVÉHO RIEŠENIA PROBLÉMOV (KOGNITÍVNE KOMPETENCIE):

- ✓ nájsť nové informácie z kníh, časopisov, encyklopédií a IKT,
- ✓ vedieť nájsť podstatnú myšlienku z textu (videného aj počutého),
- ✓ vedieť spájať nové informácie s tými, ktoré už ovláda,
- ✓ vedieť logicky myslieť,
- ✓ vedieť nájsť spôsob, ako riešiť problémy,
- ✓ vedieť aplikovať získané vedomosti do reálneho života,
- ✓ hľadať nové možnosti riešenia úloh,
- ✓ vedieť originálnym spôsobom vyjadriť svoje zručnosti a myšlienky.

4. SCHOPNOSTI PRACOVAŤ S IKT:

- ✓ vedieť používať textový editor (Word)
- ✓ vedieť používať Skicár na kreslenie a úpravu obrázkov,
- ✓ vedieť vytvoriť jednoduchú tabuľku a použiť v nej základné funkcie (suma, priemer) (Excel),
- ✓ vedieť vytvoriť a upraviť prezentáciu (PowerPoint),
- ✓ vedieť používať elektronickú poštu,
- ✓ vedieť vyhľadať informácie z internetu, aj iných IKT,
- ✓ vedieť primerane veku selektovať a orientovať sa v obsahu a produktoch médií,
- ✓ vedieť aplikovať získané informácie z internetu, aj iných IKT do ostatných predmetov a aj pre svoje potreby,
- ✓ vedieť identifikovať riziká spojené s využívaním internetu a médií,
- ✓ vedieť sa orientovať vo virtuálnych mapách,
- ✓ vedieť si stiahnuť, uložiť a vytlačiť dokumenty, ktoré si vytvorí, alebo získa z internetu.

5. SCHOPNOSTI FORMOVAŤ OBČIANSKU SPOLOČNOSŤ:

- ✓ uznávať základné ľudské práva a vedieť sa slušným spôsobom domáhať svojich práv,
- ✓ tolerovať rozdiely iných kultúr a národov,
- ✓ chápať význam ochrany životného prostredia,

- ✓ vedieť separovať odpad v škole a doma,
- ✓ vedieť sa starať o zverený osobný aj školský majetok,
- ✓ mať kladný vzťah k rodnej obci a k Slovensku.

6. SPĽŇAŤ POŽIADAVKY KOMUNITY:

- ✓ poznať stručnú históriu obce Medzibrod,
- ✓ vedieť sa orientovať v obci Medzibrod (kultúra, služby, doprava, obchody a výroba v obci),
- ✓ poznať historické pamiatky v obci Medzibrod,
- ✓ poznať ľudové zvyky a tradície obce Medzibrod a najbližšieho okolia,
- ✓ vedieť vystupovať na kultúrnych podujatiach organizovaných školou a obcou Medzibrod.

4 Vzdelávacie oblasti a prierezové témy

4.1 Vzdelávacie oblasti

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, do ktorých patrí problematika príbuzných vyučovacích predmetov. Zabezpečujú nadväznosť a previazanosť obsahu jednotlivých vyučovacích predmetov patriacich do konkrétnej oblasti. Umožňujú rozvíjanie medzipredmetových vzťahov.

Vzdelávacia oblasť	Predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra
	Anglický jazyk
Matematika a práca s informáciami	Matematika
	Informatika
Človek a príroda	Prvouka
	Prírodoveda
Človek a spoločnosť	Prvouka
	Vlastiveda
Človek a hodnoty	Etická výchova
	Náboženská výchova
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie
Umenie a kultúra	Hudobná výchova
	Výtvarná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova

4.1.1 Jazyk a komunikácia

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia tvoria učebné predmety zahrnuté do dvoch skupín, a to **slovenský jazyk a literatúra** a **anglický jazyk**.

Spoločným menovateľom oblasti je jazyk, ktorý sa chápe ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka, ako nástroj myslenia a komunikácie a ako prostriedok vyjadrovania emócií. Vzdelávanie preto vedie k vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku na získavanie a odovzdávanie informácií, k zvyšovaniu jazykovej kultúry ústnych i písomných jazykových prejavov žiakov

a k rozvíjaniu čitateľských kompetencií zameraných na príjem textu (čítanie, deklamácia, počúvanie), jeho analýzu a hodnotenie.

Špecifickou zložkou vyučovacieho jazyka a druhého jazyka je literatúra, ktorej základom je postupné rozvíjanie čitateľských kompetencií od úrovne naivného čitateľa k čítaniu s porozumením.

Podstatou oblasti je súhrn predmetových kompetencií, ktoré umožňujú výrazne posilniť komunikačno-zážitkový model vyučovania a naopak oslabujú tendenciu obsiahnuť školskú podobu vedných disciplín.

4.1.2 Matematika a práca s informáciami

Matematika na 1. stupni základnej školy rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách, pripravuje ich na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na veku primeranej úrovni rozvíja logické a kritické myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémových úloh (aj v spolupráci v skupine) a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov umožní všetkým žiakom na 1. stupni získať základy digitálnej gramotnosti. Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámia s možnosťami kreslenia, tréningovania počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií.

4.1.3 Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov.

Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom prírodovedy, ale aj prvouky prostredníctvom jej prírodovednej časti.

Prvouka je zahrnutá do dvoch vzdelávacích oblastí, pretože sa skladá z dvoch zložiek: prírodovednej a spoločenskovednej. Spoznávanie prírodného a spoločenského prostredia má niektoré osobité črty a uskutočňuje sa špecifickými poznávacími procesmi, preto zložky ostali formálne oddelené. Špecifikácia obidvoch zložiek sa nachádza v úvode do predmetu prvouka vo vzdelávacích štandardoch.

4.1.4 Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesnú stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť.

Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen vlastivedy, ale aj prvouky (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

4.1.5 Človek a hodnoty

Hlavnou úlohou tejto vzdelávacej oblasti je aktívne sa podieľať na formovaní osobnosti žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a univerzálne ľudské hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa v primárnom vzdelávaní realizuje v povinnej voliteľných vyučovacích predmetoch etická výchova alebo náboženská výchova/náboženstvo.

Predmet etická výchova sa zameriava na výchovu k prosociálnosti. Zvlášť dôležité na tomto stupni vzdelávania je venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty žiakov a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či amorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie žiakov.

Základným cieľom predmetu náboženská výchova/náboženstvo, je pomôcť žiakovi zodpovedne myslieť, emocionálne sa prejavovať a správať vzhľadom na osobne žité náboženstvo a vieru. Predmet napomáha rozvíjať vzťah k Bohu, reflektuje otázku významu sveta, zmyslu a hodnoty života a noriem konania človeka a dáva odpoveď na základe zjavenia a viery cirkvi. Umožňuje urobiť osobné rozhodnutia vo vzťahu k iným konfesiam a náboženstvám, podporuje pochopenie a toleranciu voči rozhodnutiam druhých. Motivuje k osobnému náboženskému životu a k zodpovednému konaniu v cirkvi a v spoločnosti.

4.1.6 Človek a svet práce

V primárnom vzdelávaní vzdelávacia oblasť obsahuje návrhy pracovných činností a pracovných postupov, ktorými sú žiaci vedení k získaniu základných zručností z rôznych oblastí ľudskej práce.

Do vzdelávacej oblasti patrí vyučovací predmet pracovné vyučovanie, ktorý sa zameriava na vytváranie praktických pracovných návykov žiakov, čím sa dopĺňa ich základné vzdelanie. Žiaci sa tak stretávajú s dôležitou zložkou nevyhnutnou pre uplatnenie sa človeka v reálnom živote a na trhu práce. Spoznávajú a využívajú technické materiály, konštruujú, spoznávajú základy stravovania a prípravy jedál, ľudové tradície a remeslá, povolania a získavajú prvé skúsenosti zo sveta práce.

4.1.7 Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vizuálneho, dramatického, hudobného umenia, písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja ich kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa, krajiny, čím sa u neho rozvíja povedomie kultúrnej identity, ale súčasne aj interkultúrne kompetencie.

V primárnom vzdelávaní je cieľom kontinuálne rozvíjať vrodené a prirodzené predpoklady žiakov a pozitívne stimulovať sklony k hravosti a spontánnosti. Obsah vzdelávacej oblasti je realizovaný prostredníctvom vyučovacích predmetov výtvarná a hudobná výchova. Výtvarná výchova vedie žiaka k spoznávaniu súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, vizuálnej kultúry a kultúrnej tradície svojho regiónu, národa a krajiny. Obsah predmetu je členený do tematických celkov, ktoré kladú dôraz na rozvoj predstavivosti a fantázie, pozorovacích a vyjadrovacích schopností a zručností pri práci s nástrojmi a materiálmi. Prostredníctvom tvorivých výtvarných činností a aktivít žiak získava príležitosti na uplatnenie fantázie a predstavivosti, a tým aj priestor pre vlastnú sebarealizáciu. Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

4.1.8 Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť poskytuje v primárnom vzdelávaní žiakom priestor na pohybové vyjadrenie sa a osvojenie si základných pohybových zručností, využiteľných v pohybových aktivitách vo voľnom čase. Oblasť sa zameriava na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života, starostlivosťou o svoje zdravie a pohybovou aktivitou. Realizuje sa vyučovacím predmetom telesná a športová výchova, ktorého najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej aktivite ako k nevyhnutnému základu zdravého životného štýlu.

Telesná a športová výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje motorický vývin žiakov. Dôraz sa kladie na individuálne dispozície žiakov, ktoré by mali byť zohľadnené pri plánovaní obsahu, ako i pri hodnotení žiakov. Dôležité je motivovať žiakov k dosiahnutiu individuálnych zlepšení vo svojej pohybovej výkonnosti pri rešpektovaní vlastných individuálnych predpokladov.

4.2 Prierezové témy

Rýchlo sa meniaci realita súčasnej globalizovanej spoločnosti, s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa realizujú ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, vyučovacích blokov, tematických týždňov - kurzov a pod. Účinnosť pôsobenia prierezových tém zvyšujeme relevantnými mimoškolskými aktivitami.

V primárnom vzdelávaní majú prierezový charakter nasledujúce témy:

- 1) **Osobnostný a sociálny rozvoj – (OSR)**
- 2) **Výchova k manželstvu a rodičovstvu – (VMR)**
- 3) **Enviromentálna výchova – (EMV)**
- 4) **Mediálna výchova – (MV)**
- 5) **Multikultúrna výchova – (MKV)**
- 6) **Regionálna výchova a ľudová kultúra – (RVK)**
- 7) **Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke – (DV)**
- 8) **Ochrana života a zdravia – (OŽZ)**

Čiastkové ciele k prierezovým témam

- Rozvíjať úctu a zodpovednosť žiakov voči sebe, svojmu telu a iným, pomáhať žiakom rozvíjať pozitívne sebavedomie, pestovať sebaúctu žiakov.
- Pestovať v žiakoch schopnosť výberu na základe zdôvodneného rozhodnutia, a to i v prípade, že budú vystavení negatívnejmu tlaku (asertivita).
- Formovať sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými: vytvárať a zvládnuť priateľské vzťahy, odhaľovať a riešiť problémy, jasne a výstižne formulovať myšlienky, vypočuť mienku iných v diskusii.
- Viest žiakov k utváraniu osobnej bezpečnosti, poznanie rozdielov medzi vhodnými a nedovolenými telesnými dotykmi a odmietaniu nežiaducich dotykov. Naučiť ich orientovať sa v základných právach dieťaťa.
- Viest žiakov k tomu, aby si postupne uvedomovali a vytvárali svoju autentickú rodovú rolu a identitu a rešpektovali rodové role iných.
- Zdôrazňovať význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáhajú rozvíjať interpersonálne vzťahy – empatiu, komunikačné zručnosti.
- Pestovať v žiakoch pozitívne postoje k funkčnej rodine a rodičovstvu.
- Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu voči vlastnému telu.
- Formovať postoje k bezpečnému správaniu, špeciálne v otázkach prevencie sexuálneho zneužívania.
- Poskytnúť žiakom prvotné informácie o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosť rodičov o dieťa (výživa a opatera).
- Poskytnúť žiakom základné poznatky o biologických, emocionálnych a sociálnych zmenách v puberte.

4.2.1 Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj má nadpredmetový charakter, prelína sa celým vzdelávaním. Jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt. Prostredníctvom nej sa zároveň s vedomostným rozvojom žiakov cielene rozvíjajú aj ich osobné a sociálne kompetencie. Umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti. Vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných. Usmerňuje ich v tom, ako chrániť svoje zdravie a odolávať rizikám. Pri správnom uplatňovaní významne prispieva k pozitívnej sociálnej klíme školy a dobrým vzťahom medzi pedagógmi a žiakmi.

Organizačne je zabezpečená prevažne v predmetoch etická výchova, vlastiveda, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, telesná a športová výchova, slovenský jazyk a literatúra a ranné komunity, ale aj v rámci mimoškolských aktivít.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Plán práce a aktivity prierezovej témy OSR:

<i>mesiac:</i>	<i>Obsahový štandard Téma</i>	<i>Výkonový štandard žiak vie/dokáže:</i>
september	<ul style="list-style-type: none">• Školský poriadok• Naša rodina – predstavenie seba a svojej rodiny• Haruľová show: súťaž v čistení zemiakov• Šarkaniáda• Dopravný týždeň: Teória „Chodím, chodíš, chodíme“	<ul style="list-style-type: none">• poznať a dodržiavať šk. poriadok• predstaviť sa a vymenovať členov rodiny• reprezentovať školu na verejnosti• teoreticky ovládať pravidlá cestnej premávky pre chodcov
október	<ul style="list-style-type: none">• Čo si vážim na starých rodičoch• Deň otvorených dverí• Týždeň zvierat• Potravinový týždeň• Zber papiera, zber textilu	<ul style="list-style-type: none">• mať úctu k starým rodičom• byť hrdý na svoju rodinu• vedieť predstaviť svojich starkých• vedieť pracovať podľa prac. postupu• separovať suroviny
november	<ul style="list-style-type: none">• Týždeň drogovej prevencie• Športom proti drogám	<ul style="list-style-type: none">• poznať škodlivé účinky drog• vedieť, že dobrú náladu mu

	<ul style="list-style-type: none"> • Beh Terryho Foxa • Kultúrny program pre jubilantov obce 	<ul style="list-style-type: none"> • urobí športovanie, nie drogy • reprezentovať sa pred verejnosťou
december	<ul style="list-style-type: none"> • Sv. Mikuláš • Týždeň: „Od Lucie do Vianoc každá noc má svoju moc“ • Vianočná besiedka a tvorivé dielne • Obdaruj svojho kamaráta – Štedrý deň v škole 	<ul style="list-style-type: none"> • kto bol sv. Mikuláš, Mikulášske tradície • poznať vianočné tradície • prezentovať sa vystúpením na verejnosti • urobiť radosť kamarátovi vlastnoručne vyrobeným darčekom
január	<ul style="list-style-type: none"> • Sebakritika a sebahodnotenie • Polročné testovanie • Zimná olympiáda – fair play • Stavby zo snehu 	<ul style="list-style-type: none"> • ohodnotiť svoju prácu • povedať si, v čom sa chce zlepšiť • hrať férovo • spolupracovať v tíme
február	<ul style="list-style-type: none"> • EKO – týždeň • Otvorená hodina pre predškolákov • Sv. Valentín: Podaruj Valentínske srdiečko • Fašiangový karneval • Pochovávanie basy 	<ul style="list-style-type: none"> • separovať odpad do kontajnerov na to určených • privítať mladšie deti na návšteve • vyjadriť, čo má rád na niekom a prečo • zabávať sa na diskotéke • poznať ľudové tradície
marec	<ul style="list-style-type: none"> • Číta celá škola • Veľkí čítajú malým • Deň vody • Kultúrny program k výročiu oslobodenia Medzibrodu • Vynášanie Moreny • Veľkonočné zvyky, tradície, výzdoby 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrať si knihu podľa svojich záujmov a čítať z nej pred ostatnými • poznať význam ochrany vody • reprezentovať školu a seba na verejnosti • poznať veľkonočné ľud. tradície • vyrobiť si kraslicu/korbáč/ikebanu
apríl	<ul style="list-style-type: none"> • Deň zdravia – základné hygienické návyky • Deň narcisov – rakovina • Mesiac lesov – beseda/brigáda v lese • Zber papiera 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať základné hygienické návyky • prispieť na pomoc chorým • vysvetliť význam ochrany lesov • pomôcť vlastnou prácou • separovať
máj	<ul style="list-style-type: none"> • Dopravný týždeň teoreticky aj prakticky: „Jazdím, jazdiš, jazdíme“ • Deň matiek • Koncoročná besiedka ku dňu rodiny • Zber textilu 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať pravidlá cestnej premávky pre cyklistov • poznať dané dopravné značky a značenia • prezentovať sa na verejnosti • pomôcť charite
jún	<ul style="list-style-type: none"> • MDD Súťažno-zábavný deň v škole • Cvičenia v prírode • Koncoročné testovanie 	<ul style="list-style-type: none"> • zabaviť sa a súťažiť samostatne i v tímoch • dané vedomosti z oblasti CO

<ul style="list-style-type: none"> • Škola v prírode/Plavecký výcvik • Noc v škole – poskytnutie prvej pomoci • Rozlúčka so štvrtákmi • Vyhodnotenie celoročných školských súťaží 	<ul style="list-style-type: none"> • slušne sa správať aj mimo školy a rodičov • dať a prijať pomoc • ošetriť drobné úrazy a jednoduché zlomeniny • prijať výhru aj prehru
---	--

4.2.2 Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)

Dôležitou súčasťou osobnostného rozvoja žiakov na primárnom stupni vzdelania je príprava na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo. Prierezová téma Výchova k manželstvu a rodičovstvu je zameraná na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Pri realizácii tém je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku, zrelosti, vývinového štádia. Podmienkou je taktný a citlivý prístup pedagóga. Škola môže využiť aj pomoc alebo služby relevantných odborníkov.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby si žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Organizačne je zabezpečená prevažne v predmetoch etická výchova, matematika, prírodoveda, vlastiveda, prvouka a slovenský jazyk a literatúra, informatika, výtvarná výchova, pracovné vyučovanie a ranné komunity, ale aj v rámci mimoškolských aktivít.

Plán práce a aktivity prierezovej témy VMR:

<i>mesiac:</i>	<i>Obsahový štandard Téma</i>	<i>Výkonový štandard žiak vie/dokáže:</i>
september	<ul style="list-style-type: none"> • Naša rodina – predstavenie seba a svojej rodiny • Haruľová show • Majstrovstvá školy v čistení zemiakov • Šarkaniáda • Dopravný týždeň: Teória „Chodím, chodíš, chodíme“ 	<ul style="list-style-type: none"> • predstaviť sa a vymenovať členov rodiny • súťažiť sám / so svojimi rodičmi/starými rodičmi • zostrojiť a púšťať šarkana • ovládať pravidlá a dopravné značky/značenia cestnej premávky pre chodcov
október	<ul style="list-style-type: none"> • Čo si vážim na starých rodičoch • Deň otvorených dverí • Týždeň zvierat • Potravinový týždeň 	<ul style="list-style-type: none"> • mať úctu k starým rodičom • byť hrdý na svoju rodinu • vedieť predstaviť svojich starkých • vedieť pracovať podľa prac. postupu
november	<ul style="list-style-type: none"> • Kultúrny program pre jubilantov obce 	<ul style="list-style-type: none"> • vyrobiť a obdarovať darčekom

		<p>jubilantov obce</p> <ul style="list-style-type: none"> • reprezentovať sa pred verejnosťou
december	<ul style="list-style-type: none"> • Týždeň: „Od Lucie do Vianoc každá noc má svoju moc“ • Vianočná besiedka a tvorivé dielne • Obdaruj svojho kamaráta – Štedrý deň v škole 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať vianočné tradície • prezentovať sa vystúpením na verejnosti • urobiť radosť kamarátovi vlastnoručne vyrobeným darčekom
január	<ul style="list-style-type: none"> • Sebakritika a sebahodnotenie • Polročné testovanie • Zimná olympiáda – fair play • Stavby zo snehu 	<ul style="list-style-type: none"> • hodnotiť svoju prácu • povedať si, v čom sa chce zlepšiť • hrať férovo • spolupracovať v tíme
február	<ul style="list-style-type: none"> • Otvorená hodina pre predškolákov • Sv. Valentín: Podaruj Valentínske srdiečko • Fašiangový karneval • Pochovávanie basy 	<ul style="list-style-type: none"> • privítať mladšie deti na návšteve • vyjadriť, čo má rád na niekom a prečo • zabávať sa na diskotéke • poznať ľudové tradície
marec	<ul style="list-style-type: none"> • Číta celá škola • Veľkí čítajú malým • Deň vody • Kultúrny program k výročiu oslobodenia Medzibrodu • Vynášanie Moreny • Veľkonočné zvyky, tradície, výzdoby 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrať si knihu podľa svojich záujmov a čítať z nej pred ostatnými • poznať význam ochrany vody • reprezentovať školu a seba na verejnosti • poznať veľkonočné ľud. tradície • vyrobiť si kraslicu/korbáč/ikebanu
apríl	<ul style="list-style-type: none"> • Deň zdravia – základné hygienické návyky • Deň narcisov – rakovina • Mesiac lesov – beseda/brigáda v lese 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať základné hygienické návyky • prispieť na pomoc chorým • vysvetliť význam ochrany lesov • pomôcť vlastnou prácou
máj	<ul style="list-style-type: none"> • Dopravný týždeň teoreticky aj prakticky: „Jazdím, jazdiš, jazdíme“ • Deň matiek • Koncoročná besiedka ku dňu rodiny • Zber textilu 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať pravidlá cestnej premávky pre cyklistov • poznať dané dopravné značky a značenia • prezentovať sa na verejnosti • pomôcť charite
jún	<ul style="list-style-type: none"> • MDD Súťažno-zábavný deň v škole • Škola v prírode/Plavecký výcvik • Noc v škole – poskytnutie prvej pomoci • Rozlúčka so štvrtákmi • Vyhodnotenie celoročných školských súťaží 	<ul style="list-style-type: none"> • zabaviť sa a súťažiť samostatne i v tímoch • slušne sa správať aj mimo školy a rodičov • dať a prijať pomoc • ošetriť drobné úrazy a jednoduché zlomeniny • prijať výhru aj prehru

4.2.3 Environmentálna výchova (EMV)

Environmentálna výchova sa ako prierezová téma prelína všetkými predmetmi, ale najmä prvoukou, prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou. Umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia, ktoré sú dôležité pre trvalo udržateľný život na Zemi. Vedie ich na veku primeranej úrovni ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov človeka, organizmov a životného prostredia. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými (primeranými a vhodnými) činnosťami – chrániť rastliny, mať kladný vzťah k domácim i lesným zvieratám, starať sa o svoje okolie a pod.

Organizačne máme prierezovú tému začlenenú v rámci ranných komunit, mimoškolských aktivít, ale aj do viacerých predmetov, ako napríklad prvouka, prírodoveda, výtvarná výchova, pracovné vyučovanie, informatika a etická výchova prostredníctvom jednotlivých tém, projektov alebo kurzovou formou, napríklad tematicky sa zameriavame jeden týždeň na environmentálnu výchovu – s teoretickou a praktickou časťou (EKO – týždeň, zber papiera, zber textilu, týždeň zvierat, bylinkový týždeň, vyčisti si Medzibrod a iné).

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby si žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;
- poznať a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľadňovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Plán práce a aktivity prierezovej témy EMV:

<i>mesiac:</i>	<i>Obsahový štandard Téma</i>	<i>Výkonový štandard žiak vie/dokáže:</i>
september	<ul style="list-style-type: none">• Majstrovstvá školy v čistení zemiakov• Šarkaniáda• Didaktické hry v prírode: Čistenie prírody	<ul style="list-style-type: none">• teoreticky ovládať pravidlá cestnej premávky pre chodcov• vytriediť odpadky z prírody a vysvetliť význam čistoty prírody
október	<ul style="list-style-type: none">• Týždeň zvierat• Zber papiera, zber textilu	<ul style="list-style-type: none">• triediť živočíchy• porozprávať o svojom domácom zvieratku• separovať suroviny
december	<ul style="list-style-type: none">• Stromček pre zvieratká• Vtáčie krmidlá	<ul style="list-style-type: none">• poznať potrebu prikrmovania lesnej zveri v zime• vyrobiť krmidlo pre vtáky
január	<ul style="list-style-type: none">• Zimná turistika• Stavby zo snehu	<ul style="list-style-type: none">• bezpečnosť na lesných chodníkoch v zime• spolupracovať v tíme
február	<ul style="list-style-type: none">• EKO – týždeň:• „Odpad alebo surovina“	<ul style="list-style-type: none">• separovať odpad do kontajnerov na to určených

	<ul style="list-style-type: none"> EKO-hračka, EKO-mobil, EKO-odev, EKO-nápad 	<ul style="list-style-type: none"> význam druhotného spracovania surovín vyrobiť z odpadového materiálu nový výrobok
marec	<ul style="list-style-type: none"> Deň vody Čistenie povodia Hrona 	<ul style="list-style-type: none"> poznať význam ochrany vody poznať význam čistoty vodných tokov
apríl	<ul style="list-style-type: none"> Deň Zeme Skrášľovanie okolia školy Mesiac lesov – beseda/brigáda v lese Zber papiera 	<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť význam ochrany lesov pomôcť vlastnou prácou separovať
máj	<ul style="list-style-type: none"> Dopravný týždeň teoreticky aj prakticky: „Jazdím, jazdíš, jazdíme“ Deň mlieka – „Mliečna cesta“ Zber textilu 	<ul style="list-style-type: none"> poznať ekologické výhody bicykla poznať výrobu a spracovanie mlieka/mliečnych výrobkov pomôcť charite
jún	<ul style="list-style-type: none"> Cvičenia v prírode Didaktické hry v prírode Turistické značky 	<ul style="list-style-type: none"> súťažiť samostatne i v tímoch vyčistiť prírodu od odpadkov poznať dané značky

4.2.4 Mediálna výchova (MV)

Mediá predstavujú významný faktor, ktorý vplýva na vývin osobnosti a socializáciu detí. Stali sa integrálnou súčasťou ich života, pričom si neuvedomujú dostatočne ich vplyv. Žiaci sú už vo veku 7 - 11 rokov vystavení vplyvom médií – nielen elektronických ale aj tlačených - rôznych časopisov. Zvlášť vo veľkej obľube sú televízia a počítač. Nie každý žiak dokáže ich obsah selektovať, preto sa čoraz viac do popredia dostáva potreba rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu, ktorý by umožnila žiakom osvojiť si stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty, čo znamená, že učiteľ by mal viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, primerane veku sa v ňom orientovali.

Hlavným cieľom Mediálnej výchovy je položiť základy mediálnej gramotnosti žiakov a postupne zvyšovať úroveň schopností kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov. Mediálna výchova dáva žiakom príležitosť a priestor na základnú orientáciu v mediálnom svete, osvojenie si stratégií zaobchádzania s rôznymi druhmi médií, ako aj osvojenie si kritického a bezpečného prístupu pri ich využívaní na veku primeranej úrovni. Dôležitou úlohou mediálnej výchovy na primárnom stupni vzdelania je vychádzať z bezprostredných skúseností žiakov s médiami a vytvoriť pre žiakov príležitosti na ich spracovanie.

Organizačne je zabezpečená prevažne v predmetoch informatika, slovenský jazyk a literatúra, výtvarná výchova, pracovné vyučovanie a etická výchova. Taktiež aj v rámci ranných komunít a mimoškolských aktivít. Realizujeme ju prostredníctvom jednotlivých vyučovacích tém, projektov alebo kurzovou formou.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby si žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;

- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

Plán práce a aktivity prierezovej témy MV:

<i>mesiac:</i>	<i>Obsahový štandard Téma</i>	<i>Výkonový štandard žiak vie/dokáže:</i>
september	<ul style="list-style-type: none"> • Jesenná výzdoba - tekvičky • Haruľová show: súťaž v čistení zemiakov • Šarkaniáda - fotografovanie 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentovať svoju prácu pred ostatnými • reprezentovať školu na verejnosti • vedieť pracovať s digitálnym fotoaparátom
október	<ul style="list-style-type: none"> • Deň úsmevu – selfie fotografie • Týždeň zvierat – PPT, word, editovanie fotografií • Potravinový týždeň – fotopostup 	<ul style="list-style-type: none"> • vedieť odfoťiť sám seba (použiť samospúšť) • spracovať získané informácie a prezentovať pred ostatnými
november	<ul style="list-style-type: none"> • Kultúrny program pre jubilantov obce • Týždeň povestí - audionahrávky 	<ul style="list-style-type: none"> • reprezentovať sa pred verejnosťou • vytvoriť audionahrávku
december	<ul style="list-style-type: none"> • Sv. Mikuláš • Týždeň: „Od Lucie do Vianoc každá noc má svoju moc“ • Vianočná besiedka a tvorivé dielne 	<ul style="list-style-type: none"> • zisťovať z médií predvianočné a vianočné zvyky/inšpirácie na výzdobu (youtube.com) • poznať vianočné tradície • prezentovať sa vystúpením na verejnosti • pracovať s mikrofónom
január	<ul style="list-style-type: none"> • Krátky príspevok (báseň) do časopisu • Reklama na našu školu 	<ul style="list-style-type: none"> • napísať krátky príspevok do obecného časopisu/detského časopisu • vymyslieť reklamný slogan/poster na našu školu
február	<ul style="list-style-type: none"> • Fašiangový karneval – výber hudby na diskotéku • Výroba letákov a výzdoby na karneval 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrať vhodnú hudbu na tancovanie • orientovať sa na youtube.com • vyrobiť a roznieť letáky na karneval
marec	<ul style="list-style-type: none"> • Reklama na prečítanú knihu: (PPT, krátke video, plagáty, word) • Beseda: Ako sa vyrábajú knihy • Výstava prečítaných kníh • Vynášanie Moreny – audio nahrávka piesní • Veľkonočné zvyky, tradície, výzdoby 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť krátky a výstižný opis prečítanej knihy a slogan, prečo si ju majú prečítať aj ostatní žiaci • poznať povolania súvisiace s výrobou kníh • nájsť na internete inšpirácie na výrobu kraslíc/korbáča/ikebany (google)

apríl	<ul style="list-style-type: none"> • Deň Zeme • Mesiac lesov – beseda/brigáda v lese 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhľadať na internete zaujímavé obrázky a informácie o našej planéte • prezentovať zistené údaje pred ostatnými • vysvetliť význam ochrany lesov • pomôcť vlastnou prácou • separovať
máj	<ul style="list-style-type: none"> • Dopravný týždeň: DVD „S Martinom na cestách“ • Deň matiek: e-pohľadnica/e-mail pre mamičku • Koncoročná besiedka ku dňu rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať pravidlá cestnej premávky pre cyklistov • poslať/vyrobiť mame pohľadnicu na počítači • prezentovať sa na verejnosti • pracovať s mikrofónom
jún	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentácie záverečných projektových prác pred ostatnými • Detské rozprávky a relácie v TV • Videoklip „V našej škole“ (3. a 4. ročník) 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť a prezentovať svoju projektovú úlohu • vymenovať vhodný program pre deti v TV • spracovať fotografie a krátke videá v „Movie Maker“ a ozvučiť hudobným podmazom

4.2.5 Multikultúrna výchova (MKV)

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci na vyučovaní najmä vlastivedy, prvouky a etiky spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Prvky multikultúrnej výchovy realizujeme a rozvíjame v obsahovej a metodickej rovine a s pomocou vhodných príkladov v prírodovedných predmetoch, vlastivede,

informatike, etickej výchove, ako aj pri výučbe materinského a anglického jazyka. Organizačne máme prierezovú tému začlenenú aj v rámci ranných komunít, mimoškolských aktivít, projektov alebo kurzovou formou.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Plán práce a aktivity prierezovej témy MKV:

<i>mesiac:</i>	<i>Obsahový štandard Téma</i>	<i>Výkonový štandard žiak vie/dokáže:</i>
september	<ul style="list-style-type: none"> • Jesenná ikebana v rôznych kultúrach • Haruľová show: súťaž v čistení zemiakov • Šarkaniáda doma a vo svete • Deň jazykov: Pozdravy a poďakovania 	<ul style="list-style-type: none"> • nájsť na internete inšpiráciu/námety z iných krajín a využiť pre svoju výzdobu • poznať pôvod tradície púšťania šarkanov • pozdraviť/poďakovať v 5 jazykoch
október	<ul style="list-style-type: none"> • Týždeň zvierat: Slovenské/cudzokrajné zvieratká • Život Rómov • Potravinový týždeň: Svetové recepty a stolovanie 	<ul style="list-style-type: none"> • mať úctu k starým rodičom • byť hrdý na svoju rodinu • vedieť predstaviť svojich starkých • vedieť pracovať podľa prac. postupu • separovať suroviny
november	<ul style="list-style-type: none"> • Deň nevidiacich (na VH ETV) • Týždeň povestí: SVK/CZ povesti • Týždeň drogovej prevencie: Beh Terryho Foxa • Halloweenske tekvičky 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať život handicapovaných ľudí • nájsť a prerozprávať povesť • kto bol Terry Fox • poznať zvyky na Halloween v USA a UK
december	<ul style="list-style-type: none"> • Sv. Mikuláš/Santa Claus/Dedo Mráz • Týždeň: „Od Lucie do Vianoc každá noc má svoju moc“ • Vianočná ikebana/ozdoby na stromček • Vianočné zvyky a tradície 	<ul style="list-style-type: none"> • kto bol sv. Mikuláš, Mikulášske tradície/tradície Santu a Mrázika • poznať vianočné tradície doma i v anglicky hovoriacich krajinách
január	<ul style="list-style-type: none"> • Zimná olympiáda • Polročné testovanie • Zimná olympiáda – fair play • Stavby zo snehu - iglú 	<ul style="list-style-type: none"> • hrať férovo • spolupracovať v tíme • poznať význam fariem olympijských kruhov
február	<ul style="list-style-type: none"> • Sv. Valentín • Karneval vs. Fašiangy • Pochovávanie basy 	<ul style="list-style-type: none"> • kto bol sv. Valentín a prečo si na jeho počesť pripomíname sviatok zaľúbených • poznať rozdiel medzi karnevalovými a fašiangovými

		tradíciami • poznať ľudové tradície
marec	<ul style="list-style-type: none"> • Číta celá škola: Slovenskí a zahraniční detskí spisovatelia • Deň vody: Rieky, moria oceány... • Kultúrny program k výročiu oslobodenia Medzibrodu: história oslobodenia a partizánskych hrdinov • Vynášanie Moreny • Veľkonočné zvyky, tradície, výzdoby doma a v anglicky hovoriacich krajinách 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrať si knihu podľa svojich záujmov a čítať z nej pred ostatnými • poznať aspoň 2 významných svetových rozprávkárov • vedieť nájsť na mape rieky, moria a pomenovať aspoň 1 oceán • reprezentovať školu a seba na verejnosti + poznať históriu oslobodenia a partizánskych hrdinov Medzibrodu • poznať veľkonočné ľud. tradície • vyrobiť si kraslicu/korbáč/ikebanu
apríl	<ul style="list-style-type: none"> • Týždeň hlasného čítania: Svetové rozprávky • Deň narcisov – rakovina 	<ul style="list-style-type: none"> • prečítať 7 rozprávok zo 7 krajín • prispieť na pomoc chorým • pomôcť chorým ľuďom
máj	<ul style="list-style-type: none"> • Ružový a modrý svet • Koncoročná besiedka ku dňu rodiny • Zber textilu 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať rozdielnosť myslenia/záľub ľudí • prezentovať sa na verejnosti • pomôcť charite
jún	<ul style="list-style-type: none"> • MDD Súťažno-zábavný deň v škole • Život a hra detí rôznych kultúr • Ľudia našej planéty - poster • Škola v prírode/Plavecký výcvik • Noc v škole – poskytnutie prvej pomoci • Vyhodnotenie celoročných školských súťaží 	<ul style="list-style-type: none"> • zabaviť sa a súťažiť samostatne i v tímoch • vyrobiť poster/koláž • slušne sa správať aj mimo školy a rodičov • dať a prijať pomoc • ošetriť drobné úrazy a jednoduché zlomeniny • prijať výhru aj prehru

4.2.6 Regionálna výchova a ľudová kultúra (RVK)

Prierezová téma Regionálna výchova a ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenska. Poznanie svojho regiónu, jeho kultúrneho a prírodného bohatstva prispieva k formovaniu kultúrnej identity a postupnému rozvíjaniu historického vedomia žiakov. Regionálna výchova a ľudová kultúra má potenciál byť súčasťou obsahu všetkých povinných predmetov, najmä prvouky, prírodovedy, vlastivedy, slovenského jazyka a literatúry, výtvarnej výchovy, hudobnej výchovy a etickej výchovy.

Keďže vlastná realizácia prierezovej témy si vyžaduje zmeny aj v procesuálnej zložke výchovy a vzdelávania – vo vyučovacích metódach a organizačných formách, najčastejšie ju

realizujeme prostredníctvom projektov, exkurzií a tematickými týždňami. Organizačne máme prierezovú tému začlenenú aj v rámci ranných komunít, mimoškolských aktivít, ale aj do viacerých predmetov, ako napríklad prvouka, prírodoveda, výtvarná výchova, pracovné vyučovanie, informatika a etická výchova prostredníctvom jednotlivých tém, projektov alebo kurzovou formou. Tematicky sa zameriavame jeden celý týždeň na RVK – s teoretickou a praktickou časťou (jesenná Haruľová show, tekvičkový týždeň, Od Lucie do Vianoc, Od Vianoc do Troch kráľov, Fašiangový týždeň, Veľkonočný týždeň...).

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Plán práce a aktivity prierezovej témy RVK:

<i>mesiac:</i>	<i>Obsahový štandard Téma</i>	<i>Výkonový štandard žiak vie/dokáže:</i>
september	<ul style="list-style-type: none"> • Jesenná dožinková výzdoba • Majstrovstvá školy v čistení zemiakov • Haruľová show: súťaž v pečení harule 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať, čo sú dožinkové vence • čistiť zemiaky na rýchlosť a kvalitu • reprezentovať školu na verejnosti, poznať postup na pečenie harule
október	<ul style="list-style-type: none"> • Čo si vážim na starých rodičoch • Deň otvorených dverí • Týždeň zvierat: Domáce úžitkové zvieratká • Potravinový týždeň: Slovenské ľudové špeciality vs. svetová kuchyňa • 	<ul style="list-style-type: none"> • mať úctu k starým rodičom • vedieť predstaviť svojich starkých • vedieť pracovať podľa prac. postupu • poznať typické slovenské národné jedlá
november	<ul style="list-style-type: none"> • Kultúrny program pre jubilantov obce • Týždeň slovenských povestí 	<ul style="list-style-type: none"> • reprezentovať sa pred verejnosťou • vedieť prerozprávať slovenskú povesť zo svojho regiónu
december	<ul style="list-style-type: none"> • Sv. Mikuláš • Týždeň: „Od Lucie do Vianoc každá noc má svoju moc“ • Vianočná besiedka a tvorivé dielne • Vianočné ľudové vinše 	<ul style="list-style-type: none"> • kto bol sv. Mikuláš, Mikulášske tradície • poznať slovenské ľudové predvianočné a vianočné tradície • prezentovať sa vystúpením na verejnosti • zavinšovať vianočný ľudový vinš
január	<ul style="list-style-type: none"> • Novoročné a Trojkráľové vinše • Bylinkový týždeň 	<ul style="list-style-type: none"> • poblahoželať v novom roku • správne pripraviť bylinkový čaj • povedať si, v čom sa chce zlepšiť • hrať férovo • spolupracovať v tíme

február	<ul style="list-style-type: none"> • Kroje z okolia Medzibrodu • Fašiangový karneval • Pochovávanie basy • Príspevok do „Rakáríka“ 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať, čo je výšivka, z akých častí sa skladá ženský/mužský kroj • poznať ľudové tradície • 3.,4. roč. vyrobiť basu • napísať báseň/príbeh do Medzibrodských novín
marec	<ul style="list-style-type: none"> • Kultúrny program k výročiu oslobodenia Medzibrodu • Výroba a vynášanie Moreny • Veľkonočné zvyky, tradície, výzdoby 	<ul style="list-style-type: none"> • reprezentovať školu a seba na verejnosti • poznať veľkonočné ľud. tradície • 3.,4. roč. vyrobiť Morenu • vyrobiť si kraslicu/korbáč/ikebanu
máj	<ul style="list-style-type: none"> • Dopravný týždeň teoreticky aj prakticky: „Jazdím, jazdíš, jazdíme“ • Koncoročná besiedka ku dňu rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať historické dopravné prostriedky • prezentovať sa na verejnosti
jún	<ul style="list-style-type: none"> • Liečivé bylinky • Svätotojárske poverky a porekadlá 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať aspoň 5 rodových názvov liečivých bylín • poznať liečivé účinky z daných bylín

4.2.7 Dopravná výchova (DV) – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Zámerom Dopravnej výchovy – výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je pripraviť žiakov na bezpečný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Výučba sa uskutočňuje najmä v rámci predmetov prvouka a vlastiveda, v objekte školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Organizačne ju máme zabezpečenú formou dvoch kurzov: Týždeň na jeseň = teoretická časť pre chodcov a týždeň na jar, kedy sa teoreticky aj prakticky zaoberáme značkami a pravidlami cestnej premávky pre cyklistov. Taktiež túto prierezovú tému máme začlenenú aj v rámci predmetov: slovenský jazyk a literatúra, matematika, prvouka, vlastiveda, výtvarná výchova, pracovné vyučovanie a telesná a športová výchova.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Sú zostavené v zmysle týchto kritérií:

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,

- uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť prakticky zvládnuť techniku bezpečného pohybu v cestnej premávke,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy DV je najmä prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni;
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Plán práce a aktivity prierezovej témy

<i>mesiac:</i>	<i>Obsahový štandard Téma</i>	<i>Výkonový štandard žiak vie/dokáže:</i>
september	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečná cesta do školy • Dopravný týždeň: Teória „Chodím, chodíš, chodíme“ • Dopravné značky pre chodcov 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať, ako sa má správať na ceste, na chodníku a na prechode cestou do/zo školy • teoreticky ovládať pravidlá cestnej premávky pre chodcov • poznať dopravné značky a značenia pre chodcov
február	<ul style="list-style-type: none"> • EKO – týždeň: EKO-mobil • Ekologické dopravné prostriedky 	<ul style="list-style-type: none"> • vyrobiť z odbapového materiálu EKO-dopravný prostriedok • poznať aký druh pohonu vozidiel je neškodný pre ekológiu
máj	<ul style="list-style-type: none"> • Dopravný týždeň teoreticky aj prakticky: „Jazdím, jazdiš, jazdíme“ • Dopravné značky a značenia pre chodcov a cyklistov • Beseda s políciou SR/mobilné dopravné ihrisko • Dopravné testy: „Vodičák“ na bicykel • Cyklopreteky 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať pravidlá cestnej premávky pre cyklistov • poznať dané dopravné značky a značenia • poznať povinnú výbavu bicykla a cyklistu • uplatňovať pravidlá bezpečného správania sa na dopravnom ihrisku • vypracovať dopravné testy min. na 70%

		<ul style="list-style-type: none"> • zvládnuť pripravenú cyklotrasu aj s prekážkami
jún	<ul style="list-style-type: none"> • Škola v prírode/Plavecký výcvik • Noc v škole – poskytnutie prvej pomoci • Bezpečné správanie sa chodcov na cestách • Bezpečné správanie sa turistov na lesných chodníkoch • Bezpečné správanie sa pri autonehode 	<ul style="list-style-type: none"> • slušne a bezpečne sa správať aj mimo školy a rodičov • ošetriť drobné úrazy a jednoduché zlomeniny • uplatňovať pravidlá bezpečnosti chodcov na cestách • uplatňovať pravidlá turistov na chodníkoch • poznať bezpečné správanie sa detí počas autonehody

4.2.8 Ochrana života a zdravia (OŽZ)

Zámerom prierezovej témy Ochrana života a zdravia je viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí prostredníctvom teoretických a praktických poznatkov, zručností v sebaochrane, poskytovania pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Na veku primeranej úrovni integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na zdravý životný štýl a ochranu života a zdravia v mimoriadnych a nepredvídateľných situáciách.

Na primárnom stupni vzdelania sa realizuje prostredníctvom vyučovacích predmetov telesná a športová výchova, prvouka, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, pracovné vyučovanie, ako aj samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. Didaktické hry, ktoré sa uskutočňujú v každom ročníku primárneho stupňa raz ročne v trvaní 4 hodín, slúžia na praktické osvojenie si učiva. Organizačne máme prierezovú tému začlenenú aj v rámci ranných komunit a mimoškolských aktivít.

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Plán práce a aktivity prierezovej témy OŽZ:

<i>mesiac:</i>	<i>Obsahový štandard Téma</i>	<i>Výkonový štandard žiak vie/dokáže:</i>
september	<ul style="list-style-type: none"> • Šarkaniáda • Dopravný týždeň: Teória „Chodím, chodíš, chodíme“ • Didaktické hry v prírode: • Ošetrovanie drobných úrazov a zlomenín • Evakuačný plán – druhy poplachu • Telefónne čísla záchranného systému • Telefónne číslo a Linky detskej istoty 	<ul style="list-style-type: none"> • teoreticky ovládať pravidlá, dopravné značky a značenia cestnej premávky pre chodcov • ošetriť drobné úrazy • znehybniť jednoduché zlomeniny • zastaviť krvácanie • reagovať na poplachové signály • poznať tel. čísla záchranného

		<p>systému: 112/ 150, 155, 158</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznať bezplatné tel. č. Linky detskej istoty: 116 111
november	<ul style="list-style-type: none"> • Týždeň drogovej prevencie • Športom proti drogám • Beh Terryho Foxa • Význam čistoty prostredia a dezinfekcie 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať škodlivé účinky drog • vedieť, že dobrú náladu mu urobí športovanie, nie drogy • poznať význam udržiavania čistoty svojho tela aj svojho okolia • prečo sa veci a poranenia dezinfikujú
december	<ul style="list-style-type: none"> • Chrípková prevencia 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať význam otužovania a prijímania vitamínov v zime pre zdravý organizmus
január	<ul style="list-style-type: none"> • Bylinkový týždeň • Zimná olympiáda – fair play 	<ul style="list-style-type: none"> • správne pripraviť čaj • poznať liečivé účinky bylín proti chrípke a nachladnutiu
marec	<ul style="list-style-type: none"> • Deň vody: povodňové situácie • Čistenie povodia Hrona 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať ničivé následky vodných prívalových dažďov
apríl	<ul style="list-style-type: none"> • Deň zdravia – základné hygienické návyky • Deň narcisov – rakovina • Mesiac lesov – beseda/brigáda v lese • Zber papiera 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať základné hygienické návyky • prispieť na pomoc chorým • vysvetliť význam ochrany lesov • pomôcť vlastnou prácou • separovať
máj	<ul style="list-style-type: none"> • Dopravný týždeň teoreticky aj prakticky: „Jazdím, jazdiš, jazdíme“ • Domáca lekárnička / autolekárnička 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať pravidlá cestnej premávky pre cyklistov • poznať dané dopravné značky a značenia • vymenovať základné vybavenie domácej lekárničky • pomenovať, na čo slúži autolekárnička
jún	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičenia v prírode • Riešenie mimoriadnych situácií • Ošetrovanie drobných úrazov a zlomenín • Evakuačný plán – druhy poplachu • Telefónne čísla záchranného systému • Telefónne číslo a Linky detskej istoty • Škola v prírode/Plavecký výcvik • Noc v škole – poskytnutie prvej pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • zabaviť sa a súťažiť samostatne i v tímoch • dané vedomosti z oblasti CO • ošetriť drobné úrazy a znehybniť jednoduché zlomeniny, zastaviť krvácanie • reagovať na poplachové signály • poznať tel. čísla záchranného systému: 112/ 150, 155, 158 • poznať bezplatné tel. č. Linky detskej istoty: 116 111 • slušne sa správať aj mimo školy a rodičov • dať a prijať pomoc • prijať výhru aj prehru

4.3 Finančná gramotnosť

Vzhľadom na to, že finančná gramotnosť má charakter prierezovej témy, na našej škole sa problematikou finančnej gramotnosti žiakov zaoberáme na ranných komunitách v rámci tematických týždňov dvakrát ročne. Taktiež aplikujeme témy finančnej gramotnosti žiakov do jednotlivých predmetov v rámci vyučovania od 1. do 4. ročníka, pričom uplatňujeme medzipredmetové vzťahy.

V samotnom vyučovanom procese začleňujeme finančnú gramotnosť, u žiakov rozvíjame vedomosti, zručnosti a hodnotové postoje spojené s finančnou gramotnosťou. Uplatňovanie integrovaného vyučovania, umožňuje predstaviť vzdelávací obsah v jeho komplexnosti. Vedie k prepájaniu poznatkov, vnímaniu súvislostí a umožňuje aplikáciu už nadobudnutých zručností. Výsledky vzdelávania v jednotlivých predmetoch lepšie odzrkadlia životnú realitu a žiacividia zmysel svojho vzdelávania. Integráciu je realizujeme na úrovni čiastkovej aktivity počas ranných komunit, tematickými celkami v rámci predmetu matematika a medzipredmetových vzťahoch v predmetoch: SJL, INF, ETV, PDA, VLA, VYV a PVC.

Pre vzdelávanie je dôležité, aby bola problematika po odbornej stránke správna. Vo finančnom vzdelávaní je preto dôležité disponovať odbornými vedomosťami z oblasti financií. Nevyhnutná je aj schopnosť adekvátne používať základné ekonomické pojmy a vysvetľovať ich s prihliadnutím na jednotlivé vekové kategórie.

Základné pojmy, s ktorými sa žiaci počas primárneho vzdelávania oboznamujú v našej škole sú: banka, bankomat, bankovky, bankový prevod, bankrot, bežný účet, bohatstvo, cenník, cent, darcovstvo, dlh, dlžník, finančné ciele, euro, finančný poradca, hypotéka, chudoba/hmotná núdza, investovanie, majetok, mince, mzda, náhrada škody, nákup na splátky, platobná karta, podvod, poisťka/poistné, pracovné miesto, príjem, reklama, rozpočet, splátka, splátkový kalendár, sponzoring, sporenie, šek, úplatok, úver, úžerník, valuta, vklad/vkladná knižka, výdavky, záložňa, zisk, životná úroveň a životné poistenie.

Osvojenie odborných pojmov však nemôžeme pokladať za cieľ finančného vzdelávania. Ten spočíva v získavaní kompetencií nevyhnutných pre finančné a existenčné zabezpečenie seba a svojej rodiny a pre aktívnu účasť na trhu finančných produktov a služieb. Odborné pojmy sú len jedným z prostriedkov pre napĺňanie týchto cieľov.

Súčasná spoločnosť je označovaná ako informačná. Preto je potrebné žiakov pripravovať na vyhľadávanie správnych informácií, kritické myslenie, rozoznávanie potrebného od zbytočného, odlíšenie pravdivého od nepravdivého i efektívne využívanie informácií. Oprieť sa možno o čitateľské stratégie a o kritické myslenie, ktoré žiaka povedú k zodpovednému rozhodovaniu. Naučiť žiakov identifikovať dôležité informácie. Využívať autentické materiály – reklamné letáky, inzeráty, komerčné ponuky. Precvičovať so žiakmi čítanie s porozumením – uplatňujte rôzne metódy podporujúce čítanie s porozumením (napr. I.N.S.E.R.T., čítanie s predvídaním, podvojný denník). Spolu so žiakmi vyhľadávať varovné signály klamlivých ponúk (drobné písmo).

Výučba je zameraná na získavanie zručností a rozvíjanie stratégií pre život.

- Ukazovať rozmanitosť ponuky produktov, služieb a inštitúcií – do vyhľadávania rozmanitých finančných produktov a služieb sú zapojení samotní žiaci.
- Venovať sa so žiakmi porovnávaniu podobných produktov a služieb, z ktorých žiaci vyberajú tie najvýhodnejšie pre danú situáciu.
- Sledovať so žiakmi vývoj niektorých produktov alebo služieb v čase.
- Rozvíjať stratégiu smerujúcu k informovanému rozhodovaniu podľa zásady „produkty, služby a inštitúcie sa menia, zručnosti ostávajú“ (napr. žiaci majú za úlohu vybrať najvýhodnejší úver pre modelovú rodinu s istými parametrami)

Finančné vzdelávanie sa prelína viacerými vzdelávacími oblasťami i prierezovými témami. K žiakom sa teda dostáva rôznymi spôsobmi.

Jednou z hlavných tém finančnej gramotnosti je hospodárenie domácnosti. Preto je finančné vzdelávanie úzko previazané s rodinným prostredím, a to v niekoľkých rovinách. Preto je nanajvýš vhodné informovať rodičov o zámeroch, princípoch a cieľoch finančného vzdelávania. Je dôležité vytvoriť také prostredie, ktoré bude pre všetky zúčastnené strany bezpečné. Za vedľajší prínos môžeme pokladať preventívne pôsobenie na rodičovskú verejnosť. To, že žiaci prinesú domov finančné témy, môže mať vo svojom dôsledku pozitívny vplyv na finančnú zodpovednosť rodičov.

Finančnú gramotnosť je možné rozvíjať v rámci všetkých učebných predmetov vo všeobecnom vzdelávaní. Ide o prirodzené začlenenie finančnej gramotnosti do výchovno – vzdelávacieho procesu.

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Prvý ročník

<i>Predmet:</i>	<i>Obsahový štandard Téma</i>	<i>Výkonový štandard žiak vie/dokáže:</i>
MAT	<ul style="list-style-type: none"> • Slovné úlohy o sporení do 20 • Vkladná knižka • Nákup a predaj • Mince a bankovky • Reklamné letáky • Cenník 	<ul style="list-style-type: none"> • vypočítať reálne úlohy zo života, • vedieť urobiť skúšku správnosti, • poznať pojem „Vkladná knižka“ a „sporenie“ • vedieť spočítať sumu za nákup a zaplatiť, • vydať zo zaplatenej sumy nákupu, • poznať euromince a eurobankovky, • porovnať cenu rovnakých produktov, • používať v praxi výhodnejší/lacnejší nákup
SJL	<ul style="list-style-type: none"> • Reklamné letáky • Cenníky • Hra na obchod 	<ul style="list-style-type: none"> • zistiť ponuku akciových tovarov z letákov, • porovnať ceny rovnakých výrobkov z viacerých reklamných reklám • správne sa rozhodnúť pri výbere tovaru
PVO	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina • Škola – ochrana školského majetku • Šetrenie energiami 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať, či sú rodičia zamestnaní a aké je ich povolanie, • poznať rozdiel medzi rodinnými výdavkami a príjmami, • chrániť a nepoškodzovať obecný majetok • že, šetrením vody a elektriky sa navýši rodinný rozpočet a znížia

		výdavky v rodine
ETV	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana svojho majetku • Ochrana majetku iných • Bohatstvo a chudoba 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať význam ochrany vlastného a cudzieho majetku, • označiť si svoje veci, • chrániť si svoje veci a veci iných
VYV	<ul style="list-style-type: none"> • Mince • Bankovky 	<ul style="list-style-type: none"> • vystrihnúť predtlačené euromince a eurobankovky z predlohy

Druhý ročník

<i>Predmet:</i>	<i>Obsahový štandard Téma</i>	<i>Výkonový štandard žiak vie/dokáže:</i>
MAT	<ul style="list-style-type: none"> • Slovné úlohy o sporení do 100 • Vkladná knižka • Nákup a predaj • Mince a bankovky • Reklamné letáky • Cenník 	<ul style="list-style-type: none"> • vypočítať reálne úlohy zo života, • vedieť urobiť skúšku správnosti, • poznať pojem „Vkladná knižka“ a „sporenie“ • vedieť spočítať sumu za nákup a zaplatiť, • vydať zo zaplatenej sumy nákupu, • poznať euromince a eurobankovky, • porovnať cenu rovnakých produktov, • používať v praxi výhodnejší/lacnejší nákup
SJL	<ul style="list-style-type: none"> • Prosba • Želanie • Rozhovor • Poďakovať sa • Rolové úlohy • Inzertné časopisy a letáky • Reklama 	<ul style="list-style-type: none"> • zistiť ponuku akciových tovarov z letákov, • porovnať ceny rovnakých výrobkov z viacerých reklamných reklám • poprosiť, požiadať a poďakovať v obchode za informácie aj za tovar, • vypýtať si v obchode tovar/informácie
PVO	<ul style="list-style-type: none"> • Rodinný rozpočet • Obec – ochrana obecného majetku • Šetrenie energiami 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať, v ktorej banke majú rodičia účet, • poznať rozdiel medzi rodinnými výdavkami a príjmami, • chrániť a nepoškodzovať obecný majetok • že, šetrením vody a elektriky sa navýši rodinný rozpočet a znížia výdavky v rodine

ETV	<ul style="list-style-type: none"> • Darcovstvo • Bohatstvo • Chudoba, hmotná núdza • Majetok • Náhrada škody • Podvod 	<ul style="list-style-type: none"> • obdarovať niekoho k sviatku, • pomôcť v núdzi, • označiť si svoje veci, • chrániť si svoje veci a veci iných, • dodržiavať pravidlo, že ak niečo úmyselne poškodí, musí nahradiť škodu, • že navádzanie na klamstvo aj samotné klamanie, podvádzanie, krádež je trestným činom
VYV	<ul style="list-style-type: none"> • Mince • Bankovky 	<ul style="list-style-type: none"> • vystrihnúť predtlačené euromince a eurobankovky z predlohy

Tretí ročník

<i>Predmet:</i>	<i>Obsahový štandard Téma</i>	<i>Výkonový štandard žiak vie/dokáže:</i>
MAT	<ul style="list-style-type: none"> • Slovné a aplikačné úlohy o sporení, výdavkoch a príjmoch do 10 000 • Slovné a aplikačné úlohy o úveroch, nákupe na splátky, príjmoch v obore malej násobilky do 100 • Mzda, príjem • Výdavky • Nákup na splátky • Pôžička, hypotéka, úver • Reklama: printová , audiovizuálna 	<ul style="list-style-type: none"> • vypočítať reálne úlohy zo života, • vedieť urobiť skúšku správnosti, • vymyslieť slovnú úlohu z daných vstupných údajov, • poznať dané pojmy: „mzda, príjem, výdavky, pôžička, splátka...“ • rozlíšiť pojmy príjmy a výdavky, • vypočítať mesačné splátky v obore malej násobilky a delilky, • porovnať cenu rovnakých produktov z reklám, • používať v praxi výhodnejší/lacnejší nákup, • nájsť na veku primeranej úrovni klamlivé a zavádzajúce informácie z reklamy - na propedeutickej úrovni
INF	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana osobných údajov • Vyhľadávanie informácií na internete • on-line Eurokalkulačka • Valuta 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržiavať základné pravidla internetovej netikety, • dodržiavať autorské práva, • vyhľadať dané informácie na internete, • pracovať s on-line Eurokalkulačkou, • poznať aspoň tri cudzie meny

S JL	<ul style="list-style-type: none"> • Reklama • Hranie rolí (obchod, banka) • Diskusia • Inzerát (predaj a kúpa) • Ľudová slovesnosť na tému financií 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnať ceny rovnakých výrobkov z viacerých reklamných reklám, • identifikovať dôležité informácie z reklamy, • čítať s porozumením texty reklám, • poprosiť, požiadať a poďakovať v obchode za informácie aj za tovar, • vypýtať si v obchode tovar/informácie, • identifikovať zavádzajúce a klamlivé prvky printových reklám (drobné písmo), • vysvetliť poučenie z ľud. slovesnosti o financiách a odmene za prácu (<i>Aká práca, taká pláca, Babka k babce, budú kapce, Bez práce nie sú koláče, Tri groše...</i>)
P DA	<ul style="list-style-type: none"> • Šetrenie energiami • Dôsledky znečistenia vodných zdrojov 	<ul style="list-style-type: none"> • že, šetrením vody, plynu a elektriky sa navýši rodinný rozpočet a znížia výdavky v rodine, • poznať dôsledky znečistenia vodných zdrojov na celý ekosystém
V LA	<ul style="list-style-type: none"> • Obec – ochrana obecného majetku • Šetrenie energiami doma a v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • chrániť a nepoškodzovať obecný majetok • že, šetrením energií sa navýši rodinný/obecný rozpočet a znížia výdavky v rodine/obci
E TV	<ul style="list-style-type: none"> • Životná úroveň: darcovstvo, pomoc • Úžerník • Úplatok • Dlh, dlžník • Náhrada škody • Podvod 	<ul style="list-style-type: none"> • obdarovať niekoho, • pomôcť nielen v núdzi, • poznať rozdiel medzi úžerníctvom a pomocou, • že úplatkárstvo je trestný a nemorálny čin, • uvedomovať si, že dlhy a požičané veci sa musia vrátiť, • dodržiavať pravidlo, že ak niečo úmyselne poškodí, musí nahradiť škodu, • že navádzanie na klamstvo aj samotné klamanie, podvádzanie, krádež je trestným činom
V YV	<ul style="list-style-type: none"> • Mince 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť reliéf mince,

	<ul style="list-style-type: none"> • Bankovky 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať farby eurobankoviek, • vytvoriť vlastný návrh na mincu/bankovku
--	--	---

Štvrtý ročník

<i>Predmet:</i>	<i>Obsahový štandard Téma</i>	<i>Výkonový štandard žiak vie/dokáže:</i>
MAT	<ul style="list-style-type: none"> • Slovné a aplikačné úlohy o sporení, výdavkoch a príjmoch do 10 000 • Slovné a aplikačné úlohy o úveroch, nákupe na splátky, príjmoch v obore malej násobilky do 100 • Mzda, príjem, výdavky • Nákup na splátky • Banka: bankový prevod, bankový účet, platobná karta, bankomat • Záložňa • Bankrot • Investovanie • Pôžička, hypotéka, úver • Reklama: printová , audiovizuálna 	<ul style="list-style-type: none"> • vypočítať reálne úlohy zo života, • vedieť urobiť skúšku správnosti, • vymyslieť slovnú úlohu z daných vstupných údajov, • poznať dané pojmy: „mzda, príjem, výdavky, pôžička, splátka...“ • rozlíšiť pojmy príjmy a výdavky, • poznať, čo je investícia, • vypočítať mesačné splátky v obore malej násobilky a delilky, • vedieť, kedy sa dostane do bankrotu, • porovnať cenu rovnakých produktov z reklám, • používať v praxi výhodnejší/lacnejší nákup, • poznať pojmy banka, bežný účet, platobná karta, bankomat, bankový prevod, záložňa, • identifikovať dôležité informácie z reklamy, • čítať s porozumením texty reklám, • nájsť na veku primeranej úrovni klamlivé a zavádzajúce informácie z reklamy - na propedeutickej úrovni
INF	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana osobných údajov • Vyhľadávanie informácií na internete • on-line Eurokalkulačka • Valuty 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržiavať základné pravidla internetovej netikety, • dodržiavať autorské práva, • vyhľadať dané informácie na internete, • pracovať s on-line Eurokalkulačkou, • poznať aspoň päť cudzích valút
SJL	<ul style="list-style-type: none"> • Reklama • Názor 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnať ceny rovnakých výrobkov z viacerých

	<ul style="list-style-type: none"> • Hranie rolí (obchod, banka) • Diskusia: K finančným cieľom od finančného poradcu • Inzerát (predaj a kúpa) • Ľudová slovesnosť na tému financií • Šek 	<p>reklamných reklám,</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť vlastný názor na reklamu, • poprosiť, požiadať a poďakovať v obchode za informácie aj za tovar, • vypýtať si v obchode tovar/informácie, • klásť otázky ohľadom financií, sporenia a investícií, • naplánovať si ciele, čo s našetrenými/zarobenými peniazmi • identifikovať zavádzajúce a klamlivé prvky printových reklám (drobné písmo), • vysvetliť poučenie z ľud. slovesnosti o financiách a odmene za prácu (<i>Aká práca, taká pláca, Babka k babce, budú kapce, Bez práce nie sú koláče, Tri groše...</i>) • vedieť vypísať šekovú poukážku
PDA	<ul style="list-style-type: none"> • Šetrenie energiami • Dôsledky znečistenia prírodných zdrojov • Pokuty za znečisťovanie prírody • Pokuty za zbieranie a poškodzovanie chránených rastlín/živočíchov 	<ul style="list-style-type: none"> • že, šetrením vody, plynu a električky sa navýši rodinný rozpočet a znížia výdavky v rodine, • poznať dôsledky znečistenia prírodných zdrojov na celý ekosystém, • uvedomiť si dôsledky nedodržovania zákazov správania sa v prírode
VLA	<ul style="list-style-type: none"> • Slovensko • Minerálne a termálne pramene • Kúpeľné mestá • Jaskyne • Národné parky 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať • poznať, že hodnota a bohatstvo krajiny spočíva vo vodných zdrojoch, • vymenovať aspoň tri minerálne a tri termálne pramene na Slovensku, • poznať význam a prínos kúpeľných miest, jaskýň a národných parkov zo zdravotného hľadiska a prínosu financií z oblasti cestovného ruchu, • zistiť cenu vstupeniek na termálne kúpaliská, do jaskýň

ETV	<ul style="list-style-type: none"> • Životná úroveň: darcovstvo, sponzoring • Pomoc • Úžerník • Úplatok • Dlh, dlžník • Náhrada škody • Podvod • Poistka 	<ul style="list-style-type: none"> • obdarovať niekoho, • pomôcť nielen v núdzi, • poznať rozdiel medzi úžerníctvom a pomocou, • že úplatkárstvo je trestný a nemorálny čin, • uvedomovať si, že dlhy a požičané veci sa musia vrátiť, • dodržiavať pravidlo, že ak niečo úmyselne poškodí, musí nahradiť škodu, • že navádzanie na klamstvo aj samotné klamanie, podvádžanie, krádež je trestným činom, • poznať výhody poistenia
VYV	<ul style="list-style-type: none"> • Mince • Bankovky 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť reliéf mince, • poznať farby eurobankoviek, • vytvoriť vlastný návrh na mincu/bankovku

5 Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy vymedzujú požiadavky, ktoré majú žiaci splniť v rámci konkrétneho časového intervalu – ročníka (stupňa). Tieto požiadavky sú formulované ako kompetencie, ktorých súčasťou sú vedomosti, spôsobilosti, zručnosti, postoje a hodnoty v kontexte vymedzeného obsahu vzdelávania.

Obsahujú štruktúru učebných cieľov, výkonové požiadavky a vymedzený rámcový učebný obsah. Vzdelávacie štandardy je nevyhnutné chápať ako základné východisko k mnohostranne chápanej výučbe, preto výučbu nemožno redukovať len na ich mechanické plnenie. Predstavujú dôležitý podklad na realizáciu osobného plánovania, tvorby špecifickej stratégie a taktiky na výučbu jednotlivých predmetov, pričom je nevyhnutná kognitívna pestrosť a vytváranie panorámy myšlienkových možností žiakov. Z hľadiska vymedzeného učebného obsahu je kľúčovým prvkom uvedomovanie si pojmov, vzťahov medzi nimi. Následne je žiaduce tieto pojmy a vzťahy medzi nimi spolu s funkčnými faktami názorne zobrazovať do pamäťových myšlienkových máp, ktoré sa potom stávajú základným prostriedkom efektívnejšieho upevňovania a systematizácie nadobudnutých kompetencií žiakov.

Stanovené štandardy si učitelia môžu viac špecifikovať s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti svojich žiakov. Vzdelávací štandard treba chápať v tom zmysle, že žiak nemá byť pasívnym aktérom výučby a konzumentom hotových poznatkov, ktoré si má len zapamätať a následne zreprodukovať, ale aj vytvárať ich v aktívnej činnosti.

V našej škole pracujeme rozsahu ustanovenom vzdelávacím štandardom Štátneho vzdelávacieho programu, prístupného na: <http://www.statpedu.sk/clanky/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-pre-1stupen-zs>. V tabuľke nižšie uvádzame, ako sme v rámci disponibilných hodín ŠkVP navýšili počet vyučovacích hodín v týchto predmetoch v jednotlivých ročníkoch. Nižšie uvedené predmety sme navyšovali na základe potrieb

žiakov, požiadaviek zo strany rodičov ako aj požiadaviek zo strany spoločnosti. (zvyšovať čitateľskú a informatickú gramotnosť žiakov a ovládať anglický jazyk.) Z doterajších skúseností sa nám osvedčilo, že predmet informatika je vhodný na medzipredmetové prepojenie s ostatnými predmetmi, preto sme ho zaradili do vyučovania už od prvého ročníka v rámci vyučovania v blokoch.

<i>ročník / predmet</i>	<i>SJL</i>	<i>ANJ</i>	<i>INF</i>	<i>spolu možnosť disponibilných hodín</i>
prvý ročník		+ 1	+ 1	2
druhý ročník	+ 1	+1	+ 1	3
tretí ročník	+ 2			2
štvrtý ročník	+ 1			1

5.1 SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA (SJL)

Charakteristika predmetu

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti. Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

K vymedzeným výkonom sa priraduje obsahový štandard, v ktorom sa zdôrazňujú pojmy ako kľúčový prvok vnútornej štruktúry učebného obsahu. Učivo je v ňom štruktúrované podľa zložiek predmetu (jazyková a slohová zložka, čítanie a literárna výchova).

Vzdelávací štandard v učebnom predmete slovenský jazyk a literatúra na primárnom stupni je koncipovaný tak, aby učiteľ nepredkladal žiakom len hotové poznatky, ale aby im vytváral primerané podmienky na aktívne osvojovanie vedomostí, spôsobilostí a zručností.

Ciele predmetu

1. ročník ZŠ

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v tomto ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaraďujeme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel, napr. žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie.

Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením. Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty. V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie. Zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť.

Počúvanie: žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii.

Čítanie: zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením.

Písanie: základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačených aj písaných písmen, odpísať a prepísať text.

Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: *prípravné, šlabikárové a čítankové.*

2. ročník ZŠ

Špecifickým cieľom výučby spisovného jazyka v druhom ročníku je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiaci sa začínajú oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Výrazne sa zdokonaľujú v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením. Oboznamujú sa so samostatnou tvorbou textu. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka: žiaci si začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč.

Čítanie a literárna výchova: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte.

V druhom ročníku systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií. Zdokonaľovanie spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia reprodukovať počuté informácie. Od žiakov vyžadujeme porozumenie inštrukciám učiteľa pri riešení úloh.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov.

Písanie: žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen. Postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

Predmet slovenský jazyk a literatúra sme v našom ŠkVP posilnili v 2. ročníku o jednu vyučovaciu hodinu týždenne, ktorú využívame na mimočítankové čítanie detského časopisu „Vrabček“ a čítanie kníh zo školskej knižnice. V rámci zložky čítanie a literárna výchova čítajú žiaci nasledujúce knihy: O psíčkovi a mačičke, Danka a Janka, Budkáčik a Dubkáčik, Nejdem a basta!, Naša mama je bosorka, Maťko a Kubko, Klára a mátohy.

3. ročník

Špecifickým cieľom jazykového vyučovania v treťom ročníku je zvládnutie učiva, zameraného na pravopisné pravidlá. Žiaci získavajú základné poznatky o jazykovom systéme slovných druhov, zvlášť ohybných slovných druhov. Intenzívna pozornosť sa venuje práci s textom. Žiaci rozlišujú slohové útvary: rozprávanie, opis, oznámenie, správa a i. Zvyšujeme požiadavky na čítanie s porozumením a na samostatnú tvorbu textov podľa zadania. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka: osvojenie si základných pravopisných pravidiel a kľúčových pojmov o jazykovom systéme, slovných druhoch na elementárnej úrovni. Nadobudnutie spôsobilosti ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa predlohy alebo zadania. Napísať krátke útvary podľa špecifického zamerania učiva.

Čítanie a literárna výchova: zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu určených literárnych pojmov, estetické vnímanie literárneho diela, obsahová analýza textu na primeranej úrovni, čítanie s porozumením. Identifikácia informácií priamo uvedených v texte, formulovanie otázok k týmto informáciám a identifikovanie informácií uvedených v texte nepriamo.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu *slovenský jazyk a literatúra* môžeme v tomto ročníku formulovať nasledovné špecifiká:

Rozprávanie: žiaci dokážu rozprávať samostatne a podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedú formulovať otázky k informáciám zadaným v prezentovanom texte. Od žiakov vyžadujeme, aby porozumeli nielen inštrukciám učiteľa pri riešení úlohy, ale aby nadobudli aj spôsobilosť vyžiadať si chýbajúce informácie.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme porozumenie informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo na základe otázky formulovanej učiteľom. Žiaci triedia texty podľa ich vlastností.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne tvoria krátke texty podľa zadania učiteľa.

Predmet slovenský jazyk a literatúra sme v našom ŠkVP posilnili v 3. ročníku o dve vyučovacie hodiny týždenne, ktoré využívame na mimočítankové čítanie detského časopisu „Fifík“ a čítanie kníh zo školskej knižnice. V rámci zložky čítanie a literárna výchova čítajú žiaci nasledujúce knihy: Tri múdre kozliatka, Štyri kosti pre Flipra, Nezblázni sa mamička, Dokonalá Klára, Albert? Hroší ako čert!, Keby som bola bosorka, Rozruch v škole na Kavuličovej ulici, Prešibané dvojčatá, Grázlik Gabo.

4. ročník

Vo štvrtom ročníku sa systematizuje učivo z jazykového systému. K ohybným slovným druhom sa postupne pridávajú neohybné slovné druhy. Žiaci si osvojujú ďalšie pravidlá slovenského pravopisu. V priebehu celého školského roka intenzívne pracujú s textami, zameriavajú sa na porozumenie ich obsahu a pomenovanie ich základných vlastností. Zvyšujú sa požiadavky na kvalitu vytvorených textov v hovorenej aj písanej podobe. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra formulujeme nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka: rozširovanie poznatkov o jazykovom systéme, slovných druhoch. V slohu sa zameriame na zautomatizovanie používania pravopisných pravidiel v písomnom prejave žiakov. Zdokonaľujeme u žiakov spôsobilosti vedieť ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa zadania, predlohy a samostatne tvoriť písomne texty.

Čítanie a literárna výchova: u žiakov sa zameriame na zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu ďalších určených literárnych pojmov, na estetické vnímanie literárneho diela a obsahovú analýzu textu na primeranej úrovni. Pri čítaní s porozumením žiaci identifikujú informácie uvedené v texte priamo aj nepriamo a formulujú otázky k týmto informáciám.

Rozprávanie: žiaci disponujú spôsobilosťou samostatne rozprávať a rozprávať podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh. Odpovedajú na otázky zamerané na prezentované informácie.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k prezentovanému textu. Snažia sa porozumieť inštrukcii učiteľa pri riešení úlohy a vedia si vyžiadať chýbajúce informácie. Formulujú inštrukcie k práci so spolužiakom, pri skupinovej práci.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, predovšetkým v porozumení čítaného textu a v technike čítania so správnou intonáciou a dôrazom na prednes. Vedia porozumieť informáciám, ktoré sú v texte uvedené priamo aj nepriamo podľa otázky formulovanej učiteľom.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne píšu texty podľa zadania učiteľa.

Predmet slovenský jazyk a literatúra sme v našom ŠkVP posilnili v 4. ročníku o jednu vyučovaciu hodinu týždenne, ktorú využívame na mimočítankové čítanie detského časopisu „Fifík“ a čítanie kníh zo školskej knižnice. V rámci zložky čítanie a literárna výchova čítajú žiaci nasledujúce knihy: Brata musíš poslúchať, Lepší otec v hrsti ako kamoš na streche, Prdiprášok doktora Proktora, Sedem zhavranených bratov, Hľadám lepšiu mamu, Môj anjel sa vie biť, Poškoláci, Z poľovnickej kapsy.

Obsah vzdelávania zložiek SJL v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Prvý ročník: Jazyková a slohová zložka, čítanie a literárna výchova

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
ČÍTANIE: Prípravné obdobie	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikácia • Hláska • Písmeno • Slabika • Slovo • Veta • Veľké tlačené písmená 	<ul style="list-style-type: none"> • rozprávať podľa obrázka • jednoducho a súvisle hovoriť k téme zadanej učiteľom, • sluchovo rozlíšiť hlásky v slove, • zrakovo rozlišovať veľké tlačené písmená, • spájať hlásky do slabík, • hovoriť slovo po slabikách, • určovať počet slabík v slove, • tvoriť vetu podľa grafickej schémy, • určovať počet slov vo vete, • čítať veľké tlačené písmená podľa predlohy
ČÍTANIE: Šlabikárové obdobie	<ul style="list-style-type: none"> • Písmená • Hlásky • Dĺžka hlásky • Tlačené/písané, veľké/malé písmená abecedy • Slabika: analýza a syntéza • Slovo • Veta • Druhy viet • Interpunkčné znamienka • Rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky 	<ul style="list-style-type: none"> • čítať všetky písmená • rozlišovať hlásky, • vyslovovať krátku a dlhú hlásku, • rozlišovať písmená: tlačené/písané, malé /veľké, • určovať hlásky v slabike, • spájať hlásky do slabiky, • čítať slabiky: otvorenú, zatvorenú, so spoluhláskovou skupinou a viacnásobnou spoluhláskovou skupinou, • čítať slová po slabikách, • určovať počet slabík a hlások v slove, • určovať pozíciu hlásky v slove (na začiatku, uprostred, na konci), • čítať slová zložené z otvorených slabík, • čítať slová zložené z otvorených a zatvorených slabík, • čítať slová zo zatvorených slabík, • čítať slová so slabikotvorným r-í, l-ĺ, • čítať slová a vysvetľovať ich význam, • čítať vety, • určovať prvé slovo vety podľa veľkého začiatočného písmena, • rozlišovať druhy viet podľa interpunkčného znamienka, • správne vyslovovať hlásky s dĺžňom, mäkčeňom, vokáňom a dvoma

<ul style="list-style-type: none"> • Orientácia v texte 	<ul style="list-style-type: none"> • bodkami, • čítať text zľava doprava
<ul style="list-style-type: none"> • Báseň • Hádanka • Text • Rozprávka, príbeh • Nadpis, autor • Druhy viet • Rozprávanie • Dej v umeleckom texte • Umelecký prednes • Dramatizácia umeleckého textu • Dej zdramatizovaného textu • Postavy zdramatizovaného textu a ich vlastnosti • Ilustrácia a jej funkcia 	<ul style="list-style-type: none"> • čítať báseň, hádanku zapísanú tlačeným alebo písaným písmom, • odlíšiť poéziu od prozaického textu (nepoužívajú pojem poézia, próza), • odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v básni alebo hádanke, • prečítať s porozumením prozaický text, • odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v texte, • porozprávať dej prečítaného príbehu (rozprávky), • určiť nadpis a autora textu, • správne čítať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie a želacie vety, • prerozprávať jednoduchý dej umeleckého textu, • správne odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám obsiahnutým priamo v texte, • predniesť báseň alebo kratší prozaický text, • odlíšiť reč postáv v dramatizovanom texte, • prečítať text danej postavy v dramatickom diele, • používať pri dramatizácii textu neverbálne prvky komunikácie, • určiť postavy v dramatickom texte, • primeraným spôsobom opísať ich vlastnosti, • identifikovať ilustráciu v texte, • poznať funkciu ilustrácie, • prostredníctvom ilustrácie dopĺňať text, • priradiť vhodnú ilustráciu k textu, • priradiť k ilustrácii vhodnú časť textu

Prvý ročník: Jazyková a slohová zložka, písanie

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
PÍSANIE: Prípravné obdobie	<ul style="list-style-type: none"> Tvary veľkých tlačенých písmen Prípravné cviky 	<ul style="list-style-type: none"> písať tvary veľkých tlačéných písmen, písať podľa predlohy tvary prípravných cvikov,
PÍSANIE: Šlabikárové obdobie	<ul style="list-style-type: none"> Tvary veľkých a malých písaných písmen Odpis písmen, slabík, slov, viet a textu Prepis písmen, slabík, slov, viet a textu Písanie písmen, slabík, slov, viet a textu podľa diktovania 	<ul style="list-style-type: none"> písať všetky tvary písaných písmen samostatne, v slabikách, slovách, vetách, pri prepise, odpise aj samostatnom písaní, písať písmená v správnom sklone a so správnou veľkosťou, odpísať písaným písmom písmená, slabiky, slová, vety, text podľa písanej predlohy prepísať písaným písmom slabiky, slová, vety, text podľa tlačenej predlohy, na základe počutého písať písmená, slabiky, slová, vety, text písaným písmom
PÍSANIE: Čítankové obdobie	<ul style="list-style-type: none"> Odpis písaného textu Prepis tlačeneho textu Písanie podľa diktovania Samostatné písomné vyjadrovanie myšlienok Písanie vlastných podstatných mien osôb písaným písmom 	<ul style="list-style-type: none"> odpísať krátky text podľa predlohy, prepísať tlačенý text písaným písmom, písať vety a krátke texty podľa diktovania, samostatne zapísať vlastnú myšlienku v rozsahu jednej vety, používať pravopis písania veľkého písmena na začiatku vlastných podstatných mien osôb, správne napísať svoje rodné meno a priezvisko
Jazyková zložka: DIKTÁTY	<ul style="list-style-type: none"> Nácvičný diktát – písmená (10) Nácvičný diktát – slabiky (10) Nácvičný diktát – slová (10-15) Nácvičný diktát – vety (3-4) Kontrolný diktát (1) – Opakovanie učiva z 1. ročníka (v rozsahu 10-15 plnovýznamových slov vo vetách) 	<ul style="list-style-type: none"> na základe počutého písať písmená, na základe počutého písať slabiky, na základe počutého písať slová, na základe počutého písať vety, na základe počutého písať vety/text písaným písmom

Prvý ročník: Rozprávanie a počúvanie

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
ROZPRÁVANIE: Prípravné obdobie	<ul style="list-style-type: none"> • Výslovnosť slovenských hlások • Predstavenie sa 	<ul style="list-style-type: none"> • správne artikulovať a vyslovovať všetky hlásky, • predstaviť sa rodným menom a priezviskom, • predstaviť členov svojej rodiny,
POČÚVANIE Prípravné obdobie	<ul style="list-style-type: none"> • Prijímanie informácií 	<ul style="list-style-type: none"> • počúvať a porozumieť pokyny učiteľa, • počúvať a porozumieť pokyny zamestnancov školy, spolužiaka ... • pracovať podľa inštrukcií učiteľa
ROZPRÁVANIE: Šlabikárové obdobie	<ul style="list-style-type: none"> • Vyžiadanie informácie • Rozprávanie o udalosti 	<ul style="list-style-type: none"> • vyžiadať si od učiteľa, zam. školy alebo spolužiaka informáciu potrebnú k riešeniu úlohy, • súvislo rozprávať o nejakej udalosti, • dopĺňať rozprávanie na základe otázok učiteľa, spolužiaka, • formulovať otázky na doplnenie informácie k rozprávaniu
POČÚVANIE: Šlabikárové obdobie	<ul style="list-style-type: none"> • Počúvanie rozprávaní učiteľa, zamestnanca školy, spolužiaka • Porozumenie rozprávaní učiteľa, zamestnanca školy, spolužiaka 	<ul style="list-style-type: none"> • uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa, zam. školy alebo spolužiaka, • porozumieť, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí

ROZPRÁVANIE: Čítankové obdobie	<ul style="list-style-type: none"> • Základy spoločenského správania • Komunikácia 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať základné pravidlá slušného správania a aplikovať ich v reálnom živote, • pozdraviť, osloviť dospelých aj spolužiakov, • zvítať, rozlúčiť sa, poprosiť, poďakovať, zaželať niekomu niečo, • ospravedlniť, vyjadriť súhlas, nesúhlas, • zablahoželať, privítať niekoho, rozlúčiť sa, poprosiť, • požiadať niekoho o niečo
POČÚVANIE: Čítankové obdobie	<ul style="list-style-type: none"> • Počúvanie – porozumenie rozprávaníu učiteľa, zamestnanca školy, spolužiaka... 	<ul style="list-style-type: none"> • uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka, • rozumieť tomu, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí

Druhý ročník: Jazyková a slohová zložka

Časová dotácia: Jazyková zložka: 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne Slohová zložka: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne		
Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Jazyková zložka: HLÁSKA A PÍSMENO	Hláska a písmeno <ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšenie pojmov hláska – písmeno • Odlišnosť písmen <i>ch</i>, <i>dz</i> a <i>dž</i> v hovorenej reči a v písanom prejave • Výslovnosť hlások a písmen v slovách • Abeceda 	<ul style="list-style-type: none"> • správne určiť hlásku a písmeno v daných slovách, • vymenovať počet písmen a hlások v slovách, • rozlišovať hlásky, ktoré sa zapisujú jedným písmenom od hlások, ktoré sa skladajú z dvoch písmen (<i>dz</i>, <i>dž</i>, <i>ch</i>), • správne vyslovovať hlásky v slovách, • napísať tlačene a písané písmená slovenskej abecedy, • vymenovať a napísať písmená v abecednom poradí, • zoraďovať slová v abecednom poradí na základe prvého písmena

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Jazyková zložka: HLÁSKA A PÍSMENO</p>	<p>Rozlišovacie znamienka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dĺžeň, mäkčeň, vokáň a dve bodky • Rozlišovacie znamienka v grafickom prejave a ich funkcia (zmena významu slova) 	<ul style="list-style-type: none"> • správne vyslovovať a písať hlásky s rozlišovacími znamienkami: dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky, • rozlíšiť a správne použiť slová, kde rozlišovacie znamienko mení význam slov (koza - koža...), • správne dopĺňať chýbajúce rozlišovacie znamienka do slov, • opravovať text s nesprávne uvedenými rozlišovacími znamienkami
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Jazyková zložka: HLÁSKA A PÍSMENO</p>	<p>Rozdelenie hlások</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samohlásky: krátke a dlhé • Spoluhlásky: mäkké, tvrdé a obojaké • Dvojhlásky • Rozlíšenie hlások na samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky <ul style="list-style-type: none"> • Samohlásky: krátke a dlhé <ul style="list-style-type: none"> • Samohláska <i>ä</i> a jej pravopis • Dvojhlásky: <i>ia, ie, iu, ô</i> <ul style="list-style-type: none"> • Mäkké spoluhlásky <ul style="list-style-type: none"> • Pravopis <i>i/í</i> po mäkkých spoluhláskach a <i>y/ý</i> v koreni domácich slov • Výslovnosť mäkkých spoluhlások <i>č, dž, ž, š, c, dz, j d', t', ň, l'</i> • Výslovnosť a pravopis spoluhlások <i>d', t', ň, l'</i> pred samohláskami <i>i/e</i> a pred dvojhláskami <i>ia/ie/iu</i> • Tvrdé spoluhlásky <ul style="list-style-type: none"> • Výskyt <i>i/í</i> po tvrdých spoluhláskach v cudzích a zvukomalebných slovách 	<ul style="list-style-type: none"> • samostatne vymenovať samohlásky krátke a dlhé, • samostatne vymenovať spoluhlásky: mäkké, tvrdé, obojaké, • samostatne vymenovať dvojhlásky, • v texte rozlíšiť samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky, • rozdeliť samohlásky na dve skupiny, • správne vyslovovať krátke a dlhé samohlásky, • rozlíšiť význam slov, kde kvantita samohlásky mení význam slova napr. (latka – látka, sud - súd), • uplatniť pravopis slov so samohlás. <i>ä</i>, • správne vyslovovať a písať dvojhlásky: <i>ia, ie, iu, ô</i>, • správne prepisovať slabiky <i>ja-já, je, ju-jú</i> na začiatku a na konci slova, • zdôvodňovať pravopis v slovách s dvojhláskami: <i>ia, ie, iu, ô</i>, • identifikovať v slovách mäkké spoluhlásky <i>č, dž, š, ž, c, dz, j d', t', ň, l'</i> a samostatne ich vymenovať, • uplatniť pravopis <i>i/í</i> po mäkkých spoluhláskach, • správne vyslovovať mäkké spoluhlásky aj v menej známych slovách, v nových slovných spojeniach a poznať ich významovú stránku, • identifikovať v slovách tvrdé spoluhlásky <i>h, ch, k, g, d, t, n, l</i>, • rozlišovať tvrdé spoluhlásky v texte po sluchovej aj zrakovej stránke, • uplatniť pravopis <i>y/ý</i> po tvrdých spoluhláskach, • uplatniť pravopis <i>i/í</i> po tvrdých spoluhláskach v cudzích slovách (kino,

	<ul style="list-style-type: none"> • Výslovnosť a pravopis spoluhlások <i>d, t, n, l</i> v porovnaní s výslovnosťou a pravopisom spoluhlások <i>d', t', ň, l'</i> 	<p>kimono...) a v zvukomalebných slovách (kikirik, chi-chi...),</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatniť pravopis a výslovnosť slov s tvrdou spoluhláskou <i>l</i>, po ktorej sa píše <i>y</i> (lyko, mlyn, plyn, lysá, lyžica...)
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Jazyková zložka: SLABIKA, SLOVO, VETA</p>	<p>Slabika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvantita slabík • Spájanie hlások do slabík • Slabičnosť slov • Rozdeľovanie slov na konci riadka 	<ul style="list-style-type: none"> • rozoznávať krátke a dlhé slabiky, • správne spájať spoluhlásky a samohlásky do slabík, • správne spájať spoluhlásky a dvojhlásky do slabík, • rozdeľovať slová na slabiky, • rozdeľovať slová na jednoslabičné a viacslabičné, • správne rozdeľovať slová na konci riadku, • rozoznávať kvantitu slabík, • rozdeľovať slová s dvojhláskami na slabiky
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Jazyková zložka: VETA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchá veta • Druhy viet • Interpunkčné znamienka (., ?, !) na konci vety • Neúplná veta 	<ul style="list-style-type: none"> • tvoriť gramaticky správne vety, • poznať druhy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie, zvolacie) • správne používať za vetami interpunkčné znamienka: ., ?, !, • uplatňovať melódiu vety podľa komunikačného zámeru výpovede, • rozlišovať neúplnú vetu v texte
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Jazyková zložka: DIKTÁTY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nácvičné diktáty – podľa potreby • Kontrolné diktáty (10) v rozsahu 20 – 30 plnovýznamových slov (samostatne/vo vetách) <ol style="list-style-type: none"> 1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ 2. Hláska a písmeno (ch, dz, dž) 3. Samohláska ä 4. Dvojhlásky 5. Tvrdé spoluhlásky 6. Opakovanie učiva za 1. polrok 7. Mäkké spoluhlásky 8. Slabiky <i>di, ti, ni, li, de, te, ne, le</i> 9. Vety 10. Opakovanie učiva z 2. ročníka 	<ul style="list-style-type: none"> • na základe počutého správne písať slová, vety a text písaným písmom

Slohová zložka

<ul style="list-style-type: none"> • Ústne a písomné blahoželanie • Tykanie – vykanie • Adresa bydliska • Súkromný list • Blahoželanie (ústne, písomne) • Pohľadnica • Rozprávanie (ústne) • Opis predmetu, ilustrácie 	<ul style="list-style-type: none"> • zablahoželať ústne aj písomne, • používať tykanie a vykanie v závislosti od danej situácie, • napísať správne adresu svojho bydliska, • napísať jednoduchý (súkromný) list, • sformulovať blahoželanie ústne, písomne, • napísať blahoželanie na pohľadnicu, • porozprávať vlastný zážitok, • porozprávať obsah z prečítaného textu, • porozprávať príbeh podľa série obrázkov, • porozprávať dej konkrétneho alebo vymysleného príbehu, • vytvoriť nadpis k príbehu, • opísať predmet podľa jeho najvýraznejších (osobitých) znakov, • opísať ilustráciu pomocou vlastnej slovnej zásoby
--	---

Druhý ročník: Čítanie a literárna výchova**Časová dotácia: 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne**

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
PRÁCA S TEXTOM	<ul style="list-style-type: none"> Text 	<ul style="list-style-type: none"> porozumieť, že text má určitý komunikačný zámer (oznámiť niečo, poučiť niekoho, prípadne pobaviť), uplatňovať správnu techniku čítania pri čítaní akéhokolvek textu, čítať plynulo súvislý text, správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, prečítať text na primeranej úrovni, pričom uplatňuje vhodnú moduláciu hlasu, suprasegmentálne javy (melódia vety, slovný prízvuk, dôraz, pauza, rytmus, intenzita hlasu), čítať text s porozumením, reprodukovať informácie podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené priamo, porozumieť informáciám, podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené nepriamo, vyjadriť vlastný názor na prečítaný text,
	<ul style="list-style-type: none"> Báseň, strofa, rým, verš 	<ul style="list-style-type: none"> rozlíšiť báseň od iných literárnych útvarov, identifikovať veršované a neveršované literárne útvary, identifikovať v básni strofu, identifikovať v básni rým, verš, zarecitovať báseň (básne) podľa vlastného výberu,
	<ul style="list-style-type: none"> Nadpis 	<ul style="list-style-type: none"> identifikovať nadpis v texte, tvoriť nadpis k rôznym textom (básnickým alebo prozaickým),

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">PRÁCA S KNIHOU</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Autor, spisovateľ, spisovateľka • Kniha, knižnica, čitateľ • Ilustrácia, ilustrátor 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhľadávať v textoch mená autorov detskej literatúry, • poznať mená najznámejších autorov detskej literatúry, • orientovať sa v knižnici, • čítať knihy od známych slovenských aj zahraničných autorov detskej literatúry, • povedať obsah prečítanej knihy, • vymenovať postavy z prečítanej knihy, • zistiť meno ilustrátora knihy, • poznať mená detských ilustrátorov, • nakresliť ilustráciu k prečítanej knihe
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">KRÁTKE LITERÁRNE ÚTVARY</p>	<p>Krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ľudové riekanky • Vyčítanky • Ľudové piesne • Hádanky 	<ul style="list-style-type: none"> • recitovať krátke útvary ľudovej slovesnosti: riekanky, vyčítanky, • odlíšiť krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti od iných literárnych útvarov (napr. rozprávok), • zaspievať ľudovú pieseň podľa vlastného výberu, • vedieť uhádnuť jednoduchú hádanku, • vedieť vymyslieť jednoduchú hádanku
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ROZPÁVKY</p>	<p>Ľudová rozprávka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obsah, dej a postavy ľudovej rozprávky <p>Autorská rozprávka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obsah, dej a postavy ľudovej rozprávky 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem ľudová rozprávka, • plynulo prečítať text ľudovej rozprávky, • uplatniť pri čítaní správne dýchanie, artikuláciu a dodržiavať správnu výslovnosť, • identifikovať postavy v rozprávke, • porozprávať dej rozprávky, • povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky, • vymenovať názvy niektorých rozprávkových kníh, • vysvetliť pojem autorská rozprávka, • plynulo prečítať text rozprávky, • uplatniť pri čítaní správne dýchanie, artikuláciu a dodržiavať správnu výslovnosť, • identifikovať postavy v rozprávke, • porozprávať dej rozprávky, • povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky,

	<ul style="list-style-type: none"> • Bábková rozprávka • Bábkové divadlo, bábkoherec, bábkar • Zdrobnenina 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať názvy niektorých rozprávkových kníh, • vysvetliť pojem bábkové divadlo, • vysvetliť, čo je bábka, kto je bábkoherec, bábkar, • zhotoviť jednoduchú bábku (z papiera, látky), • zahrať bábkovú hru so spolužiakmi, • vysvetliť pojem zdrobnenina, • vyhľadať zdrobneninu v texte, • vytvoriť krátky literárny text so zdrobneninami,
MIMOČÍTANKOVÁ LITERATÚRA	<ul style="list-style-type: none"> • Noviny • Detské časopisy • Knihy 	<ul style="list-style-type: none"> • čítať nahlas a s porozumením veku primerané texty z novín a detských časopisov, • povedať stručný obsah prečítaného textu, • poznať názvy známych detských časopisov, • čítať s porozumením detský časopis „Vrabček“, riešiť z neho úlohy a tajničky, • zapájať sa do súťaží časopisu „Vrabček“ • čítať nahlas a s porozumením veku primerané detské knihy, • povedať stručný obsah prečítaného textu/kapitoly z detskej knihy, • poznať názvy známych detských kníh

Tretí ročník: Jazyková a slohová zložka

<p style="text-align: center;">Časová dotácia: Jazyková zložka: 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne Slohová zložka: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne</p>		
Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Jazyková zložka: ABECEDA	<ul style="list-style-type: none"> • Abeceda • Slovníky • Encyklopédie • Telefónny zoznam 	<ul style="list-style-type: none"> • zoradiť slová v abecednom poradí podľa druhého, tretieho..., n-tého písmena, • použiť aspoň jednu kodifikovanú príručku slovenského jazyka, • podľa abecedného poradia vyhľadať slová a heslá v slovníkoch, v telefónnom zozname a v encyklopédiách
Jazyková zložka: DELENIE SLOV NA SLABIKY	<ul style="list-style-type: none"> • Slabikotvorné hlásky <i>l/ĺ, r/ř</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdeliť slovo na slabiky a uplatniť to pri rozdeľovaní slov na konci riadka, • nahradiť spoluhlásku <i>l, í</i> a <i>r, ř</i> samohláskou a vytvoriť slabiku, • identifikovať slová so slabikotvornými hláskami v texte, • tvoriť nové slová zo slabikotvorných slabík
Jazyková zložka: OBOJAKÉ SPOLUHLÁSKY	<p>Rozdelenie hlások</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlíšenie hlások na samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky • Rozdelenie spoluhlások na tvrdé, mäkké a obojaké • Pravopis <i>i/í</i> po mäkkých spoluhláskach a <i>y/ý</i> v koreni domácich slov • Pravopis <i>i/í</i> po tvrdých spoluhláskach a <i>y/ý</i> v koreni domácich slov 	<ul style="list-style-type: none"> • samostatne vymenovať samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky, • rozdeliť samohlásky na dve skupiny, • správne vyslovovať krátke a dlhé samohlásky, • uplatniť pravopis <i>i/í</i> po mäkkých spoluhláskach, • uplatniť pravopis <i>y/ý</i> po tvrdých spoluhláskach, • uplatniť pravopis <i>i/í</i> po tvrdých spoluhláskach v cudzích slovách (kino, kimono...) a v zvukomalebných slovách (kikirik, chi-chi...), • uplatniť pravopis a výslovnosť slov s tvrdou spoluhláskou <i>l</i>, po ktorej sa píše

	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis <i>i/í</i> po obojakých spoluhláskach a <i>y/ý</i> v koreni domácich slov 	<p>y (lyko, mlyn, plyn, lysá, lyžica...)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vymenovať obojaké spoluhlásky, • identifikovať v texte obojaké spoluhlásky, • písať po obojakých spoluhláskach mäkké <i>i/í</i>, alebo tvrdé <i>y/ý</i>
<p>Jazyková zložka: VYBRANÉ SLOVÁ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vybrané slová po <i>b</i> • Vybrané slová po <i>m</i> • Vybrané slová po <i>p</i> • Vybrané slová po <i>r</i> • Vybrané slová po <i>s</i> • Vybrané slová po <i>v</i> • Vybrané slová po <i>z</i> • Príbuzné slová 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať vybrané slová po <i>b</i>, • uplatniť pravopis vybraných slov po <i>b</i>, • vymenovať vybrané slová po <i>m</i>, • uplatniť pravopis vybran. slov po <i>m</i>, • vymenovať vybrané slová po <i>p</i>, • uplatniť pravopis vybraných slov po <i>p</i>, • vymenovať vybrané slová po <i>r</i>, • uplatniť pravopis vybraných slov po <i>r</i>, • vymenovať vybrané slová po <i>s</i>, • uplatniť pravopis vybraných slov po <i>s</i>, • vymenovať vybrané slová po <i>v</i>, • uplatniť pravopis vybraných slov po <i>v</i>, • vymenovať vybrané slová po <i>z</i>, • uplatniť pravopis vybraných slov po <i>z</i>, • rozoznať pravopis vybraných a príbuzných slov, • používať vybrané a príbuzné slová v iných slovných spojeniach v texte
<p>Jazyková zložka: SLOVNÉ DRUHY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podstatné mená • Všeobecné a vlastné podstatné mená • Slovesá • Slová podobného významu (synonymá) • Prídavné mená 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem podstatné mená, • pýtať sa na podstatné mená otázkou: <i>kto je to?, čo je to?</i>, • identifikovať na základe otázky podstatné mená v texte, • vysvetliť pojem všeobecné/vlastné podstatné mená, • rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená v texte, • uplatňovať pravidlá slovenského pravopisu pri písaní vlastných mien osôb, zvierat, vecí, miest, mestských častí, obcí, ulíc, pohorí, riek, potokov, štátov, • vysvetliť pojem slovesá, • opýtať sa na slovesá otázkou: <i>čo robí?</i>, • identifikovať slovesá v texte na základe otázky, • písať v slovesách koncovku – <i>li</i>, • identifikovať slová podobného významu v texte, • vysvetliť pojem prídavné mená, • pýtať sa na prídavné mená otázkou: <i>aký? aká? aké?</i>,

	<ul style="list-style-type: none"> • Slová opačného významu (antonymá) • Zámená • Číslovky 	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať na základe otázky prídavné mená v texte, • identifikovať slová opačného významu v texte, • používať synonymá a antonymá vo vetách, v texte, • vysvetliť pojem zámená, • identifikovať bežne používané zámená (ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, tebe/ti, mňa/ma, nás, vám, im, jemu/mu, jej, môj, tvoj, jeho, jej, náš, váš, ich, kto, čo, ten, to, tam, takto) v texte, • používať zámená v ústnej a písomnej komunikácii, • vysvetliť pojem číslovky, • opýtať sa na číslovky otázkami: koľko? koľkí?, • vyhľadať v texte základné a radové číslovky, • používať číslovky v bežnej komunikácii, • zapísať číslovky slovom
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Jazyková zložka: DIKTÁTY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Návčičné diktáty – podľa potreby • Kontrolné diktáty (11) v rozsahu 30 – 40 plnovýznamových slov (samostatne/vo vetách) <ol style="list-style-type: none"> 1. Opakovanie učiva z 2. ročníka ZŠ 2. Slová s l, í, r, í 3. Vybrané slová po b 4. Vybrané slová po m 5. Vybrané slová po p 6. Opakovanie učiva za 1. polrok 7. Vybrané slová po r, 8. Vybrané slová po s 9. Vybrané slová po v, z 10. Slovné druhy 11. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ 	<ul style="list-style-type: none"> • na základe počutého správne písať slová, vety a text písaným písmom
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Slohová zložka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • List • Členenie listu (oslovenie, úvod, jadro, záver, podpis) • Oslovenie • Rozprávanie – písomne • Osnova (úvod, jadro, záver) • Časová postupnosť 	<ul style="list-style-type: none"> • rozoznať časti listu (úvod, jadro, záver), • v liste rozoznať oslovenie a podpis, • správne napísať oslovenie v liste, • písomne zoštylizovať jednoduchý list, • rozoznať druhy korešpondencie, • porozprávať udalosť alebo zážitok zo života podľa série obrázkov, na základe vopred vytvorenej osnovy, • porozprávať dej podľa časovej postupnosti,

<ul style="list-style-type: none"> • Oznam • SMS, e-mail • Správa • Odlíšenie oznamu od správy • Inzerát • Reklama • Druhy reklamy • Pozvánka • Opis pracovného predmetu • Nákres • Schéma • Návod • Recept • Vizitka 	<ul style="list-style-type: none"> • sformulovať krátky oznam, • napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS, mejlom, • napísať správu mejlom, • odlíšiť správu od oznamu, • vyhľadať inzeráty v časopisoch, v novinách, v reklamách, na internete, • triediť inzeráty podľa obsahu, • dokáže písomne sformulovať krátky inzerát, • vysvetliť pojem reklama, • rozlíšiť druhy reklamy, • sformulovať krátky reklamný text, • posúdiť veku primeraným spôsobom a jazykom hodnovernosť reklamy, • vysvetliť pojem pozvánka, • rozpoznať jednotlivé body pozvánky (miesto, čas, program, pozývateľ), • sformulovať písomne text pozvánky na určité podujatie (besiedka, koncert), • opísať charakteristické prvky predmetu, • opísať funkčnosť predmetu a poznať jeho praktické využitie, • slovne vysvetliť čo je nákres, schéma, • identifikovať nákres, schému v texte, • charakterizovať návod a pracovať podľa jednoduchého návodu, • prezentovať návod verejne, • rozpoznať jednoduchý recept, • rozlíšiť druhy receptov (lekársky, kuchársky), • pracovať podľa jednoduchého receptu, • zostaviť jednoduchý recept, • identifikovať vizitku po vizuálnej stránke, vyrobiť vlastnú vizitku, • rozoznať údaje z vizitky
--	--

Tretí ročník: Čítanie a literárna výchova

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ	<p>Knihy od autorov:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gabriela Futová • Roman Brat • Lubomír Feldek 	<ul style="list-style-type: none"> • čítať plynulo súvislý umelecký text, • uplatňovať zásady správnej techniky čítania zameranej na umelecký prednes, • správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, • literárny text čítať s porozumením, • odpovedať na otázky zamerané na obsahovú stránku textu, • vymenovať najznámejšie knihy pre deti a mládež, • poznať mená významných autorov detskej literatúry, • porozprávať krátky dej alebo obsah prečítanej knihy, • vyjadriť pocity, zážitky a obsah z prečítaného textu a prečítanej knihy
POÉZIA A PRÓZA	<ul style="list-style-type: none"> • Poézia • Próza • Odsek • Úryvok 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem poézia, • recitovať báseň so zameraním na umelecký prednes, • vysvetliť pojem próza, • rozoznať v texte poéziu od prózy, • rozoznať v prozaickom útvare odseky, • rozoznať úryvok diela od celého diela
ĽUDOVÁ SLOVESNOSŤ	<p>Ľudová slovesnosť</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piesne, uspávanky, vyčítanky, balady, rozprávky • Pranostika • Príslovie • Porekadlo • Prirovnanie 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem ľudová slovesnosť, • vymenovať literárne útvary ľudovej slovesnosti, • čítať krátke ľudové útvary s porozumením, • vysvetliť pojem pranostika, • vyhľadať pranostiky v texte, • zapamätať si najznámejšie pranostiky, • vyhľadať príslovia v texte, • povedať ponaučenie vyplývajúce z príslovia, • vyhľadať porekadlá v texte, • vysvetliť pojem prirovnanie, • identifikovať prirovnania v texte, • napísať samostatne vety, v ktorých použije čo najviac prirovnaní

AUTORSKÁ ROZPRÁVKA	<ul style="list-style-type: none"> • Autorská rozprávka • Hlavná a vedľajšia postava • Hlavná myšlienka 	<ul style="list-style-type: none"> • autorskú rozprávku prečítať nahlas, plynulo, s porozumením, • v rozprávke výrazne čítať priamu reč, • rozlíšiť rozdiely medzi ľudovou a autorskou rozprávkou, • rozlíšiť hlavné a vedľajšie postavy rozprávky, • povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky • určiť hlavnú myšlienku v rôznych literárnych textoch
POVEŠŤ	<ul style="list-style-type: none"> • Povešť 	<ul style="list-style-type: none"> • určiť rozdiely medzi rozprávkou a povest'ou, • charakterizovať povesť, • určiť hlavnú myšlienku povesti, • správne formulovať otázky k obsahu povesti, • vysloviť vlastný názor na povesť •
MIMOČITANKOVÁ LITERATÚRA	<ul style="list-style-type: none"> • Noviny • Časopisy • Knihy 	<ul style="list-style-type: none"> • čítať nahlas a s porozumením veku primerané texty z novín a detských časopisov, • povedať stručný obsah prečítaného textu, • poznať názvy známych detských časopisov, • čítať s porozumením detský časopis „Fifik“, riešiť z neho úlohy a tajničky, • zapájať sa do súťaží časopisu „Fifik“, • čítať nahlas a s porozumením veku primerané detské knihy, • povedať stručný obsah prečítaného textu/kapitoly z detskej knihy, • poznať názvy známych detských kníh

Štvrtý ročník: Jazyková a slohová zložka

<p style="text-align: center;">Časová dotácia: Jazyková zložka: 3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne Slohová zložka: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne</p>		
Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Jazyková zložka: PREDPONY	<ul style="list-style-type: none"> Tvorenie slov predponami Pravopis a výslovnosť predponových odvodenín 	<ul style="list-style-type: none"> vytvárať nové slová s rôznymi predponami, uplatniť pravopis predpôn, identifikovať slabičné a neslabičné predpony, rozlíšiť význam slov utvorených z rôznych predpôn, používať slová s predponami v texte
Jazyková zložka: VYBRANÉ SLOVÁ	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis ďalších vybraných slov po obojakých spoluhláskach: <i>b, m, p, r, s, v, z</i> Geografické názvy s <i>i/i, y/y</i> po obojakých spoluhláskach 	<ul style="list-style-type: none"> uplatniť pravopis vybraných a odvodených slov, ktoré rovnako alebo podobne znejú, ale majú odlišný význam aj pravopis (napr. byť – biť, vyť – viť, výr – vír), uplatniť pravopis geografických názvov s <i>i/i</i> a <i>y/y</i> po obojakej spoluhláske
Jazyková zložka: SPODOBOVANIE	<p>Rozdelenie hlások</p> <ul style="list-style-type: none"> Znelé a neznelé spoluhlásky Spodobovanie na konci slova Spodobovanie uprostred slova Spodobovanie na hranici slov Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások: na konci slov, morfematickom švíku a hranici slov Pravidlá pravopisu a výslovnosť spoluhlásky v 	<ul style="list-style-type: none"> vymenovať znelé párové, neznelé párové a znelé nepárové spoluhlásky, rozdeľovať hlásky na párové znelé, párové neznelé, nepárové znelé, uplatniť výslovnosť a pravopis znelých párových spoluhlások na konci slov a neznelých spoluhlások na konci slov, uplatniť výslovnosť a pravopis spodobovaných spoluhlások vo vnútri slova, uplatniť výslovnosť a pravopis spodobovaných spoluhlások na hranici slov, uplatniť pravopis a výslovnosť spoluhlásky v

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Jazyková zložka: PRIAMA REČ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Priama reč • Uvádžacia veta • úvodzovky 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem priama reč, • rozoznať priamu reč v hovorenom prejave, • na základe úvodzoviek a uvádžacej vety identifikovať priamu reč v texte, • rozlíšiť uvádžaciu vetu od priamej reči
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Jazyková zložka: SLOVNÉ DRUHY - ohybné</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ohybné a neohybné slovné druhy • OHYBNÉ SLOVNÉ DRUHY: • Podstatné mená • Vlastné a všeobecné podstatné mená • Vlastné podstatné mená – názvy štátov a príslušníkov národov • Gramatické kategórie podstatných mien (rod, číslo, pád) • Rod podstatných mien • Číslo podstatných mien • Pád podstatných mien • Základný tvar podstatného mena • Prídavné mená • Rod, číslo a pád prídavných mien • Základný tvar prídavného mena • Zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde • Zámená • Druhy zámen (osobné, privlastňovacie) • Číslovky • Základné a radové číslovky • Slovesá • Gramatické kategórie sloviess 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdeliť slovné druhy na ohybné a neohybné, • rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená, • uplatniť pravopis v názvoch štátov a v pomenovaniach príslušníkov národov, • určiť gramatické kategórie podstatných mien, • určiť mužský, ženský a stredný rod podstatných mien, • určiť jednotné a množné číslo podstatných mien, • vymenovať pádové otázky a latinské názvy pádov, • skloňovať podstatné mená podľa jednotlivých pádov, • určiť a vytvoriť základný tvar podstatného mena, • použiť tvary podstatných mien vo vetách a v texte, • vedieť identifikovať a vymyslieť prídavné mená, • určiť rod, číslo a pád prídavných mien, • určiť základný tvar prídavného mena, • určiť zhodu podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde, • identifikovať zámená v texte, • rozoznať druhy zámen (osobné a privlastňovacie), • používať zámená v ústnej aj písomnej komunikácii, • identifikovať v texte a vymyslieť číslovky, • identifikovať základné a radové číslovky v texte, • správne skloňovať číslovky, • uplatniť pravopis čísloviek, • určiť v texte základný tvar slovesa – neurčitok, • určiť gramatické kategórie sloviess

	<ul style="list-style-type: none"> • Časovanie slovies 	<p>(osobu, číslo a čas),</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne časovať slovesá, • správne časovať sloveso byť vo všetkých slovesných časoch
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Jazyková zložka: SLOVNÉ DRUHY - neohybné</p>	<p>NEOHYBNÉ SLOVNÉ DRUHY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovčia • Funkcia neohybných slovných druhov vo vete • Príslovky • Predložky • Pravopis predložiek a ich správna výslovnosť • Spojky • Najfrekventovanejšie spojky (a, ale, keď, aby, že ...) • Častice a citoslovčia 	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať neohybné slovné druhy, • vymenovať neohybné slovné druhy, • určiť funkciu neohybných slovných druhov vo vete, • identifikovať neohybné slovné druhy v texte, • vyhľadať príslovky v texte na základe otázok: kde? kedy? a ako?, • identifikovať predložky v texte, • uplatniť správnu výslovnosť a pravopis predložiek s/so, z/zo, k/ku v spojení s osobnými zámenami, • identifikovať spojky v texte, • vymenovať spojky, ktoré sa v reči najčastejšie vyskytujú, • rozoznať v texte častice a citoslovčia, • určiť funkciu častíc a citoslovciac, • vymenovať najfrekventovanejšie výrazy súhlasu/nesúhlasu, istoty, pochybnosti (áno/nie, hádam, možno..) • používať častice a citoslovčia v ústnej a písomnej komunikácii
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Jazyková zložka: DIKTÁTY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Návčičné diktáty – podľa potreby • Kontrolné diktáty (11) v rozsahu 40 – 50 plnovýznamových slov (samostatne/vo vetách) 1. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ 2. Vybrané slová po b, m 3. Vybrané slová po p, r 4. Vybrané slová po s, v, z 5. Spodobovanie 6. Opakovanie učiva za 1. polrok 7. Vlastné podstatné mená 8. Ohybné slovné druhy 9. Neohybné slovné druhy 10. Opakovanie učiva zo 4. ročníka ZŠ 	<ul style="list-style-type: none"> • na základe počutého správne písať slová, vety a text písaným písmom

- **Umelecký a vecný text**
 - **Kľúčové slová**
 - **Osnova v umeleckom a náučnom texte (písomne)**
 - Tvorivé písanie
 - **Diskusia**
 - **Názor**
 - **Opis osoby (ústne, písomne)**
 - **Interview (cieľný rozhovor)**
 - **Reprodukcia rozprávania**
 - Časová postupnosť deja
 - **Plagát**
- vysvetliť pojem umelecký/vecný text,
 - prakticky rozoznať umelecký a vecný text,
 - vysvetliť pojem kľúčové slová,
 - identifikovať kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte,
 - porozprávať prostredníctvom kľúčových slov krátky príbeh,
 - napísať osnovu a zreprodukovať text podľa napísanej osnovy,
 - napísať krátky umelecký text,
 - napísať krátky vecný text,
 - vysvetliť pojem diskusia,
 - diskutovať na určitú tému vybratú učiteľom/žiakom,
 - vysloviť a obhájiť si vlastný názor v diskusii,
 - dodržiavať pravidlá spoločenského správania počas diskusie,
 - primerane riešiť umelo vytvorenú konfliktnú situáciu,
 - prejaviť vlastný názor primeraným spôsobom a primeranými jazykovými prostriedkami na konfliktnú situáciu,
 - poznať niektoré stratégie riešenia konfliktu,
 - opísať podľa predlohy osobu, vymenovať charakteristické črty opisovanej osoby: vonkajšie, vnútorné (charakterové)
 - opísať osobu podľa živého modelu (spolužiaka, učiteľa),
 - v opise použiť jednoduché vety, súvetia a prirovnania,
 - vysvetliť pojem interview,
 - písomne koncipovať jednoduché otázky a odpovede ako koncept k interview,
 - zrealizovať so spolužiakmi interview o aktuálnej udalosti,
 - zreprodukovať ústne a písomne kratší prečítaný text,
 - dodržiavať časovú postupnosť deja,
 - napísať dejovú postupnosť rozprávania,
 - písomne priradiť správne nadpisy k dejovej osnove,
 - charakterizovať a vytvoriť plagát

Štvrtý ročník: Čítanie a literárna výchova

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
NÁUČNÁ LITERATÚRA	<ul style="list-style-type: none"> • Náučná literatúra • Diagramy a grafy 	<ul style="list-style-type: none"> • čítať náučný text s porozumením, • identifikovať informácie uvedené priamo v texte, • tvoriť otázky k informáciám uvedeným priamo v texte, • identifikovať informácie uvedené v texte nepriamo, • tvoriť otázky k informáciám uvedeným v texte nepriamo, • identifikovať v texte diagramy a grafy, • prečítať diagramy a grafy v náučnom texte, • určovať podľa diagramu alebo grafu pomerné zastúpenie jednotlivých položiek
UMELECKÁ LITERATÚRA	<ul style="list-style-type: none"> • Umelecká literatúra • Divadlo • Divadelná hra 	<ul style="list-style-type: none"> • v texte navzájom odlišiť umeleckú a náučnú literatúru, • čítať umelecký text samostatne, s dôrazom na správnu výslovnosť, dikciu, artikuláciu, • naspamäť zarecitovať jednu/viac básní, • predniesť kratšie prozaické dielo, • charakterizovať divadlo, divadelnú hru, • účinkovať v divadelnej hre, ktorú nacvičí učiteľ so žiakmi v triede, v škole na besiedku, • dbať na výrazný prednes priamej reči v dramatických textoch, • dodržiavať spoločenské pravidlá správania sa v divadle
ROZHLAS, TELEVÍZIA,	<ul style="list-style-type: none"> • Rozhlas • Televízia • Film • Kino • Prepojenie literatúry s filmovou, televíznou a divadelnou tvorbou 	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať pojmy rozhlas, televízia, film, kino a vzájomne ich odlišiť, • poznať názvy detských literárnych diel (rozprávok), ktoré boli sfilmované, • rozprávať obsah detského filmu, ktorý žiakov najviac upútal • vymenovať hlavné postavy z detského filmu, • opísať vzťahy medzi filmovými postavami,

	<ul style="list-style-type: none"> • Dialóg • Mimojazykové prostriedky (gestikulácia a mimika) • Kapitola 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať spoločenské pravidlá správania sa v kine • vysvetliť pojem dialóg, poznať koľko osôb na ňom participuje, • identifikovať dialóg v texte a prečítať ho s porozumením, • zrealizovať dialóg so spolužiakom, použiť primeranú gestikuláciu, mimiku, • vysvetliť pojem kapitola, • rozoznať v knihe kapitoly, • rozoznať kapitoly v seriáli
BÁJKA	<ul style="list-style-type: none"> • Bájka • Bájka v svetovej literatúre (Ezop) • Bájka v slovenskej literatúre (Jonáš Záborský) 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem bájka, • vyhľadať bájky z rôznych zdrojov (kníh, internetu), • čítať bájku so zameraním na výrazný prednes priamej reči, • pokúsiť sa o dramatizáciu bájky, • vlastnými slovami hovoriť ponaučenie vyplývajúce z bájky, • poznať mená autorov bájok slovenskej a svetovej literatúry
KOMIX	<ul style="list-style-type: none"> • Komiks • Dejová postupnosť v komikse (text umiestnený v bublinách, uprostred textu, na okrajovej časti obrázku) • Pojmové mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem komiks, • čítať komiks so zameraním na dejovú postupnosť, • zoradiť obrázky podľa dejovej postupnosti, • nakresliť samostatne alebo za pomoci spolužiakov krátky komiks a napísať k nemu výstižný text, • charakterizovať vlastnými slovami pojmové mapy • samostatne porozprávať o danej téme prostredníctvom pojmovej mapy, • tvoriť v skupine pojmové mapy výberom z ponuky slov, slovných spojení

- **Noviny**
 - **Časopisy**
 - **Knihy**
- čítať nahlas a s porozumením veku primerané texty z novín a detských časopisov,
 - povedať stručný obsah prečítaného textu,
 - poznať názvy známych detských časopisov,
 - čítať s porozumením detský časopis „Fifik“, riešiť z neho úlohy a tajničky,
 - zapájať sa do súťaží časopisu „Fifik“
 - čítať nahlas a s porozumením veku primerané detské knihy,
 - povedať stručný obsah prečítaného textu/kapitoly/ z detskej knihy,
 - vymenovať hlavné a vedľajšie postavy z prečítanej knihy,
 - zistiť autora a ilustrátora knihy,
 - poznať názvy známych detských kníh

5.2 ANGLICKÝ JAZYK (ANJ)

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba anglického jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1.1+ podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci primárneho vzdelávania. Kompletnú komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu na konci 5. ročníka ZŠ. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

Vzdelávací štandard predstavuje rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií a ich realizáciu v rôznych komunikačných kontextoch. Zároveň poskytuje priestor na vytváranie množstva komunikačných situácií a podporuje činnostne zameraný prístup. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať. Vzdelávací štandard je programom rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Vyučovanie anglického jazyka sme zaradili už od prvého ročníka vzhľadom k požiadavkám rodičov.

Špecifiká vyučovania anglického jazyka v primárnom vzdelávaní

Dôležitou úlohou primárneho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov je podpora rozvoja osobnosti dieťaťa. Vytvárajú sa základy pre ďalšie vzdelávanie, rozvíja sa schopnosť žiakov porozumieť vlastnej a cudzej kultúre. Osvojenie si cudzieho jazyka má veľký význam. Prostredníctvom cudzieho jazyka sa žiaci oboznámia so zvyklosťami, spôsobom správania sa ľudí v rôznych krajinách. Znalosti cudzích jazykov vytvárajú podmienky pre nezaujatú otvorenosť pre svet.

Východiskom pre výber vyučovacích metód je skutočnosť, že žiaci mladšieho školského veku nadobúdajú komunikačné kompetencie špecifickými formami učenia sa. Základný princíp vyučovania cudzích jazykov v primárnom vzdelávaní spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, ich túžby skúmať a objavovať. Pri výučbe cudzieho jazyka je dôležité rešpektovať možnosti a schopnosti detí. Predovšetkým je potrebné upriamiť pozornosť na stav a úroveň vývinu poznávacích schopností a osobnostných charakteristík detí v mladšom školskom veku.

Je nevyhnutné zabezpečiť podmienky vyučovania cudzieho jazyka tak, aby sa u žiakov podporovala a rozvíjala:

- motivácia – učenie sa, získavanie a osvojovanie nových poznatkov a informácií, aktívna spolupráca na činnostiach v triede, tvorivosť, flexibilita,
- záujmy – záujem o školu, učenie, predmet cudzí jazyk a ostatné vyučovacie predmety,
- osobnostné vlastnosti a prejavy – zodpovednosť, kooperatívnosť, empatia, vôľové a sebaregulačné vlastnosti, emocionálna stabilita, rozvíjanie sebavedomia a pozitívnych postojov,
- všeobecné rozumové schopnosti – rozvoj foriem myslenia (názorné, logické, abstraktné, kritické), posilňovanie psychických funkcií (*vnímanie* prostredníctvom rôznych zmyslov, *zámerná pozornosť*, vizuálna, auditívna, kinestetická *pamäť*, *reč*).
- Proces učenia sa cudzieho jazyka u žiakov v primárnom vzdelávaní sa opiera o činnosť žiakov a ich zmyslové vnímanie, ktoré sú základom pre pamäťové a verbálne učenie sa. Zapájanie viacerých zmyslových vnemov pri osvojovaní si učiva podporuje kvalitnejší proces zapamätávania a dlhodobejšie uchovanie vedomostí a zručností. Učenie má názorno-činnostný charakter a využíva názorné učebné pomôcky s možnosťou variabilných aktivít.
- Nasledujúce metodicko-didaktické princípy majú význam pre efektívne vyučovanie cudzieho jazyka na prvom stupni základnej školy:
 - vyučovanie orientované na žiaka,
 - činnostný charakter vyučovania,
 - rešpektovanie individuálnych osobitostí žiakov,
 - pozitívna motivácia,
 - názornosť a primeranosť veku,
 - časté striedanie organizačných foriem práce v rámci vyučovacej hodiny,
 - systematické opakovanie,
 - tolerovanie chyby ako prirodzenej súčasti učenia sa jazyka,
 - rozvíjanie komunikačnej kompetencie ako produktu vyučovania, nie domácej prípravy.

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa realizoval komunikačný zámer vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Kompetencie

Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum spôsobilostí, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a pod., a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s. 12).

Žiak dokáže:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a spôsobilosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakovi konať s použitím konkrétnych gramatických prostriedkov (SERR, 2013, s. 12).

Žiak dokáže:

- používať známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumieť im,
- predstaviť seba a iných,
- porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
- používať základný repertoár slovnej zásoby, izolovaných slov a slovných spojení,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- vyhláskovať svoje meno, adresu.

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, atď.

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak dosiahnuť na konci príslušného ročníka. Navrhované delenie výkonových štandardov do

ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci primárneho vzdelávania dosiahnuť úroveň A 1.1+.

Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Receptívne činnosti a stratégie

Rozvoj počúvania s porozumením sa pri vyučovaní cudzieho jazyka v primárnom stupni vzdelávania považuje za kľúčový.

Žiak počúva rôzne dialógy, texty, príbehy a pod. v anglickom jazyku, ktoré potom ako model imituje a používa v rozličných situáciách. Vnímanie a porozumenie zvukovej podoby jazyka je východiskom pre rozvoj ostatných komunikačných jazykových činností a stratégií. Osvojenie si zvukovej podoby jazyka predchádza osvojeniu si jeho písomnej podoby.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci prvého ročníka dokáže:

- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby,
- pozdraviť sa,
- rozlúčiť sa.

Žiak na konci druhého ročníka dokáže:

- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- pozdraviť sa,
- rozlúčiť sa,
- predstaviť sa.

Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:

- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov.

Žiak na konci štvrtého ročníka dokáže:

- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť jednoduchým pokynom ako sa orientovať,
- porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy,
- porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, je starostlivo artikulovaný a porozumenie je podporené vizuálnymi podnetmi.

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:

- identifikovať hlásky,
- vyhľadať známe slová a základné slovné spojenia,
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy.

Žiak na konci štvrtého ročníka dokáže:

- identifikovať hlásky,
- vyhľadať známe slová a základné slovné spojenia,
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy,
- prečítať a porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine a jednoduchým orientačným pokynom,
- porozumieť hlavnej myšlienke jednoduchého textu na známu tému,
- prečítať a porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom, napr. na plagátoch, pohľadniciach.

Produktívne činnosti a stratégie

Ústny prejav – výkonový štandard

Žiak na konci prvého ročníka dokáže:

- reprodukovať slová,
- pomenovať čísla 1 -10

Žiak na konci druhého ročníka dokáže:

- opýtať sa, ako sa niekto/niečo volá,
- jednoslovne odpovedať na jednoduché otázky o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch,
- pomenovať, čo je na obrázku
- pomenovať farby a čísla 1 -10
- pomenovať zvieratá

Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:

- pýtať sa jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov,
- odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch.

Žiak na konci štvrtého ročníka dokáže:

- pýtať sa jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov,
- odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch,
- porozumieť a riadiť sa krátkymi a jednoduchými pokynmi,
- používať čísla, základné číslovky, údaje o čase,
- porozumieť časovým údajom v rámci denného režimu, týždňa, mesiaca a roka,
- jednoduchým spôsobom opísať seba, svoj domov, školu, spolužiakov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s partnerom v krátkom dialógu na známe témy.

Písomný prejav – výkonový štandard

Písanie sa začína nacvičovať pomocou aktivít, v ktorých žiak odpisuje alebo dopĺňa písmená, slová, neskôr krátke vety, pričom má k dispozícii správny vzor.

Žiak na konci tretieho ročníka dokáže:

- správne napísať všetky písmená abecedy,
- správne odpísať slová, krátke vety.

Žiak na konci štvrtého ročníka dokáže:

- správne napísať všetky písmená abecedy,
- správne odpísať slová, krátke vety,

- napísať vlastné meno, adresu, vek,
- napísať krátky pozdrav a pohľadnicu.

Hodnotenie

V prvom ročníku je predmet anglický jazyk neklasifikovaný, hodnotí sa slovným hodnotením. V počiatočnej fáze učenia sa cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní má hodnotenie žiakov predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu. Od druhého ročníka je predmet klasifikovaný známkami.

Obsah hodnotenia

Počúvanie s porozumením: hodnotia sa rôzne čiastkové spôsobilosti - rozlišovanie a porovnávanie hlások, slabík a slov, porovnávanie významu viet na základe ich intonácie.

Úlohy vhodné pre žiakov tohto veku sú také, ktoré im umožňujú demonštrovať pochopenie prostredníctvom neverbálnych prostriedkov (označovanie a spájanie obrázkov, vyfarbovanie, kreslenie).

Ústny prejav: úlohy, ktoré sú určené na hodnotenie ústneho prejavu, musia byť realistické, zmysluplné. Výroky žiakov v cudzom jazyku sa nemajú hodnotiť izolovane, ale majú byť vnímané v kontexte situácie. Dôraz sa kladie na splnenie komunikačného zámeru. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať správnej výslovnosti a náležitej intonácii.

Čítanie s porozumením: hodnotia sa čiastkové spôsobilosti čítania (napr. rozlišovanie a porovnávanie písomnej formy slov, hľadanie konkrétnych slov alebo informácií v texte, čítanie krátkych textov s porozumením).

Písaný prejav: úlohy určené na hodnotenie písania by mali odzrkadľovať aktivity v triede. Žiaci odpisujú slová a krátke vety, neskôr aj krátke odseky; nakoniec píšú vlastné vety a krátke odseky. Úlohy musia byť autentické a pre žiakov zaujímavé (napísanie zoznamu potravín, ktoré treba kúpiť, napísať krátke vety o sebe a pod.).

Spôsoby hodnotenia:

- **Hodnotenie učiteľom: ústnou formou alebo písomnou formou:** jeho cieľom je ohodnotiť vedomosti žiaka a jeho spôsobilosti, pomáhať učiteľom aj žiakom monitorovať pokrok žiaka v učení. Forma a obsah hodnotenia by mali reflektovať skúsenosti detí z vyučovania (typy úloh sú žiakom známe z vyučovacieho procesu).
- **Hodnotenie spolužiakmi:** má mať motivačnú funkciu, viesť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všimáť si pozitíva práce spolužiakov, čo môže pozitívne ovplyvniť atmosféru v triede, pretože žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého.
- **Sebahodnotenie:** rozvíja kognitívne spôsobilosti žiaka, ako je napríklad monitorovanie vlastného pokroku v učení, uvedomovanie si svojich schopností, štýlov učenia a kladenia si vlastných cieľov. Proces hodnotenia prebieha zo začiatku v materinskom jazyku. Medzi najčastejšie metódy sebahodnotenia patria: portfólio, dotazníky, rozhovory s učiteľom a denníky. Portfólio obsahuje sebahodnotiace záznamy, hodnotenie učiteľom a zbierku prác, ktoré žiak vytvorí počas určitého obdobia. Súčasťou portfólia môžu byť písomné práce, kresby, projekty a pod., ktoré si do portfólia vyberá žiak podľa vlastného uváženia.

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Tema, celok -kompetencia	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	<ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy • Predstaviť sa • Nadviazať komunikáciu „Ako sa máš?“ (<i>How are you?</i>) <ul style="list-style-type: none"> ➤ POZDRAVY ➤ PREDSTAVENIE SA ➤ ZBLIŽOVANIE KULTÚR 	<ul style="list-style-type: none"> • pozdraviť, • odpovedať na pozdrav, • poďakovať, • rozlúčiť sa, • predstaviť sa „My name is...“ • začať rozhovor otázkou: „Ako sa máš?“
Vypočuť si informácie	<ul style="list-style-type: none"> • Pokyny v triede: „počúvaj, sadni, vstaň“ (<i>listen, sit down, stand up</i>) • Časti tela <ul style="list-style-type: none"> ➤ VZDELÁVANIE ➤ ĽUDSKÉ TELO 	<ul style="list-style-type: none"> • reagovať na dané pokyny učiteľa, • vedieť ukázať danú časť tela na základe pokynov
Vybrať si z ponúkaných možností	<ul style="list-style-type: none"> • Základné číslovky 1 – 10 • Farby • Ovocie <ul style="list-style-type: none"> ➤ JEDLÁ ➤ OBCHODY A NAKUPOVANIE 	<ul style="list-style-type: none"> • napočítať do 10, • identifikovať číslovky, • pomenovať a identifikovať dané farby, • pomenovať dané ovocie a identifikovať jeho farbu,
Vyjadriť názor	<ul style="list-style-type: none"> • Krátka odpoveď „áno/nie“ (<i>yes, no</i>) • Blahoželanie • Narodeninové darčeky/predmety <ul style="list-style-type: none"> ➤ RODINA/RODINNÉ SVIATKY ➤ ĽUDSKÉ TELO 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť názor s krátkou odpoveďou (<i>yes, no</i>) • zaspievať krátku pieseň „Happy birthday“, • identifikovať dané veci súvisiace s narodeninovou oslavou
Predstaviť záľuby a vkus	<ul style="list-style-type: none"> • Zvieratá <ul style="list-style-type: none"> ➤ MÔJ DOM/BYT ➤ VOĽNÝ ČAS A ZÁLUBY 	<ul style="list-style-type: none"> • pomenovať dané zvieratá

Druhý ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok -kompetencia	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	<ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy • Predstavenie sa • Nadviazať komunikáciu „Ako sa máš?“ (<i>How are you?</i>), „Mám sa fajn, dakujem.“ (<i>I am fine, thank you</i>) <ul style="list-style-type: none"> ➤ POZDRAVY ➤ PREDSTAVENIE SA ➤ ZBLIŽOVANIE KULTÚR 	<ul style="list-style-type: none"> • pozdraviť, • odpovedať na pozdrav, • poďakovať, • rozlúčiť sa, • predstaviť sa „My name is...“ • začať rozhovor otázkou: „Ako sa máš?“ a odpovedať, • vedieť používať dané frázy v komunikácii
Vypočúť si informácie	<ul style="list-style-type: none"> • Pokyny v triede: „počúvaj, sadni, vstaň, pi, jedz, otvor, zatvor, skáč, kresli, spievaj“ (<i>listen, sit down, stand up, drink, eat, open, close, jump, hop, draw, sing</i>) • Škola • Školské pomôcky • Predložky „on, in, under“ (<i>na, v/vo, pod</i>) • Krátky príbeh (<i>Storrytelling</i>) <ul style="list-style-type: none"> ➤ VZDELÁVANIE ➤ ŠKOLA A JEJ ZARIADENIE ➤ ĽUDSKÉ TELO 	<ul style="list-style-type: none"> • reagovať na dané pokyny učiteľa, • vedieť ukázať danú školskú pomôcku, • reagovať na dané predložky, • porozumieť na propedeutickej úrovni krátkemu vypočutému príbehu, • porozumieť na propedeutickej úrovni krátkej videorozprávke, • dramatizovať príbeh súbežne s opakovaním počutého príbehu
Vybrať si z ponúkaných možností	<ul style="list-style-type: none"> • Základné číslovky 1 – 20 • Farby • Ovocie • Dovolenka/prázdniny • Hry <ul style="list-style-type: none"> ➤ JEDLÁ ➤ OBCHODY A NAKUPOVANIE ➤ VOĽNÝ ČAS A ZÁLEBY 	<ul style="list-style-type: none"> • napočítať do 20, • identifikovať číslovky, • pomenovať dané ovocie a identifikovať jeho farbu, • ovládať slovnú zásobu (more, plávať, šarkan, zmrzlina... = dané veci súvisiace s dovolenkou/prázdninami), • pomenovať dané hračky

Výjadriť názor	<ul style="list-style-type: none"> • Krátka odpoveď „áno/nie“ (<i>yes, no</i>) • Blahoželanie • Vianoce • Veľká noc <ul style="list-style-type: none"> ➤ RODINA/RODINNÉ SVIATKY ➤ MULTIKULTÚRNA SPOLOČNOSŤ 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť názor s krátkou odpoveďou (<i>yes, no</i>) • zaspievať krátku pieseň „Happy birthday“; • identifikovať dané veci súvisiace s narodeninovou oslavou, • ovládať slovnú zásobu (Vianoce, Veľká noc, darček, vianočný stromček, vajíčko, zajačik...) = dané veci súvisiace s Vianocami a Veľkou nocou, • ovládať frázu „Happy New Year“, „Merry Christmas“
Predstaviť záľuby a vkus	<ul style="list-style-type: none"> • Zvieratá • Časti tela • Rodina <ul style="list-style-type: none"> ➤ ČLOVEK A PRÍRODA ➤ ĽUDSKÉ TELO ➤ RODINA A SPOLOČNOSŤ 	<ul style="list-style-type: none"> • pomenovať dané zvieratá, • ukázať dané časti tela, • zaspievať pesničku „Hlava, ramená...“, • vymenovať členov rodiny: otec, mama, sestra, brat

Tretí ročník

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne

Temat. celok -kompetencia	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	<ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy • Časovanie pomocného slovesa „byť“ (<i>to be</i>) v jednotnom čísle • Používanie slovesa „byť“ (<i>to be</i>) v jednoduchom prítomnom čase • Zautomatizovanie slovesa „byť“ (<i>to be</i>) v 3. osobe jednotného čísla <ul style="list-style-type: none"> ➤ UPROSTRED MULTIKULTÚRNEJ SPOLOČNOSTI ➤ CUDZIE JAZYKY 	<ul style="list-style-type: none"> • upútať pozornosť, • pozdraviť, • odpovedať na pozdrav, • poďakovať a vyjadriť uznanie, • rozlúčiť sa, • používať sloveso „byť“ v správnom tvare jednotného čísla

<p>Vypočúť si a podať informácie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Časovanie pomocného slovesa „byť“ (<i>to be</i>) v jednotnom čísle • Používanie slovesa „byť“ (<i>to be</i>) v jednoduchom prítomnom čase • Zautomatizovanie slovesa „byť“ (<i>to be</i>) v 3. osobe jednotného čísla • Tvorba otázky • Tvorenie záporu • Väzba „tam je/tam sú“ (<i>There is, there are</i>), oznamovacia veta, otázka, zápor • Opytovacie zámená: „kto?, čo?, kde?, ako?“ (<i>Who?, What?, Where?, How?</i>) • Základné prívlastňovacie zámená „môj, tvoj“ (<i>my, your</i>) <ul style="list-style-type: none"> ➤ POČASIE ➤ ĽUDSKÉ TELO ➤ DOMOV & JEHO OKOLIE 	<ul style="list-style-type: none"> • používať sloveso „byť“ v správnom tvare jednotného čísla v bežnej komunikácii, • informovať sa, • potvrdiť a trvať na niečom, • začleniť informáciu, • odpovedať na požiadavky, • vytvoriť otázku s danými opytovacími zámenami, • použiť zápor v odpovedi, • používať základné prívlastňovacie zámená
<p>Vybrať si z ponúkaných možností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Abeceda • Predložky určujúce miesto: „na, v, vo do, ...“ (<i>on, in, at</i>) • Základné číslovky 0 – 10 • Prídavné mená • Časovanie slovesa „mať“ (<i>have got</i>) v jednotnom a množnom čísle, v oznamovacej vete, otázka, zápor • Zautomatizovanie slovesa „mať“ (<i>have got</i>) v 3. osobe jednotného čísla • Príslovky miesta „tu, tam“ (<i>here, there</i>) <ul style="list-style-type: none"> ➤ MÔJ DOM/BYT ➤ NÁŠ DOMOV ➤ VÝŽIVA & ZDRAVIE ➤ JEDLÁ ➤ ŠKOLA & JEJ ZARIADENIE 	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať, • opísať, • potvrdiť/odmietnuť, • opraviť chyby, • vyslovovať hlásky abecedy so správnym anglickým akcentom. • určiť polohu predmetu (osoby) s použitím daných predložiek. • používať sloveso mať v bežnej komunikácii, • vytvoriť otázku, zápor a odpoveď s použitím slovesa „mať“, • používať dané príslovky miesta v bežnej komunikácii, • vytvoriť otázku, zápor a odpoveď s použitím daných prísloviok miesta
<p>Vyjadriť názor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ukazovacie zámená „toto, tieto, tam, tamtie“ (<i>this, these, that, those</i>) • Jednotné a množné číslo pravidelných podstatných mien • Časovanie pomocného slovesa „byť“ (<i>to be</i>) v množnom čísle, v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, odpovede a záporu <ul style="list-style-type: none"> ➤ DOPRAVNÉ PROSTRIEDKY ➤ JEDLÁ ➤ FYZICKÉ CHARAKTERISTIKY 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť názor, • vyjadriť súhlas/nesúhlas, • vyjadriť presvedčenie, • vyjadriť vzdor, • používať dané ukazovacie zámená v bežnej komunikácii, • vytvoriť otázku, zápor a odpoveď s použitím daných zámien, • používať dané ukazovacie zámená v bežnej komunikácii, • poznať a používať pravidlo tvorenia množného čísla pravidelných podstatných mien

Vyjadriť vôľu	<ul style="list-style-type: none"> Jednoduchý prítomný čas základných plnovýznamových slovies v jednotnom čísle v oznamovacej vete Osobné zámená „Ja, ty, on, ona, ono“ (<i>I, You, He, She, It</i>) <ul style="list-style-type: none"> ➤ RODINA ➤ DRUHY ŠPORTU ➤ ZÁLEUBY ➤ DIEŤA A JEHO VZORY 	<ul style="list-style-type: none"> vyjadriť želanie, identifikovať a používať v ústnej komunikácii jednoduchý prítomný čas plnovýznamových slovies, poznať a používať pravidlo tvorenia 3. osoby jednotného čísla plnovýznamových slovies identifikovať a používať v ústnej komunikácii dané osobné zámená
Vyjadriť schopnosť	<ul style="list-style-type: none"> Používanie modálneho slovesa „vedieť-ovládať-môcť“ (<i>can</i>) v prítomnom čase, tvorba otázky, odpovede a záporu <ul style="list-style-type: none"> ➤ OBCHODY & NAKUPOVANIE ➤ VOLEŇ ČAS & ZÁLEUBY ➤ UČEBNÉ PREDMETY ➤ VZDELÁVANIE 	<ul style="list-style-type: none"> identifikovať a používať v ústnej komunikácii dané modálne sloveso, vytvoriť otázku, zápor a odpoveď s použitím daného modálneho slovesa, vyjadriť vedomosť, vyjadriť neznalosť

Štvrtý ročník

Časová dotácia: 3 hodiny týždenne, 99 hodín ročne

Temat. celok -kompetencia	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Vybrať si z ponúkaných možností	<ul style="list-style-type: none"> Neurčitý a určitý člen (<i>a, an, the</i>) Predložky určujúce smer a miesto „medzi, vedľa/pri, z“ (<i>between, next to, from</i>) Základné číslovky 10 – 30 Časovanie slovesa „mať“ (<i>have got</i>) v oznamovacej vete, tvorba otázok, odpovede a záporu <ul style="list-style-type: none"> ➤ DOPRAVNÉ PROSTRIEDKY ➤ RASTLINY ➤ RODINA & SPOLOČNOSŤ ➤ ZDRAVÉ STRAVOVANIE 	<ul style="list-style-type: none"> opísať miesto, kde sa osoba/zviera/vec nachádza s použitím daných predložiek, poznať pravidlo tvorenia čísloviek 10 – 30, identifikovať, tvoriť a používať v správnom tvare číslovky 10 – 30, identifikovať a používať v ústnej komunikácii dané sloveso, vytvoriť otázku, zápor a odpoveď s použitím daného slovesa, používať pravidlo tvorenia 3. osoby jednotného čísla daného slovesa

Vyjadriť pocity	<ul style="list-style-type: none"> • Skrátené tvary pomocných slovies „byť, mať“ (<i>To be, Have got</i>) • Spojky „a, ale, alebo“ (<i>and, but, or</i>) • Príslovky času „teraz, dnes“ (<i>now, today</i>) <ul style="list-style-type: none"> ➤ ODIEVANIE & MÓDA ➤ ĽUDSKÉ TELO ➤ FYZICKÉ CHARAKTERISTIKY ➤ ŠKOLA & JEJ ZARIADENIE 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť radosť, šťastie, • vyjadriť smútok, • identifikovať, tvoriť a používať skrátené tvary pomocných slovies v písomnom aj ústnom prejave, • používať dané spojky v slovných spojeniach a vetách, • identifikovať, tvoriť a používať dané príslovky v písomnom aj ústnom prejave
Predstaviť záľuby a vkus	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchý prítomný čas základných plnovýznamových slovies, tvorba otázky, odpovede a záporu • Prítomný priebehový čas tvorba otázky, odpovede a záporu <ul style="list-style-type: none"> ➤ ŠPORT & ZÁLUBY ➤ ŠPORT NÁM, MY ŠPORTU ➤ VZDELÁVANIE 	<ul style="list-style-type: none"> • opýtať sa, čo má niekto rád, čo sa mu páči, čo uznáva, • opýtať sa, niekoho, čo nemá rád, • vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam, • vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád, • identifikovať, tvoriť a používať v bežnej komunikácii pravidlo tvorenia prítomného priebehového času,
Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	<ul style="list-style-type: none"> • Rozkazovací spôsob • Pokyny v triede „počúvaj, píš, čítaj, posaď sa, vstaň...“ (<i>listen, write, read, sit down, stand up...</i>) <ul style="list-style-type: none"> ➤ VZDELÁVANIE ➤ UČEBNÉ PREDMETY ➤ ŠKOLA A JEJ ZARIADENIE 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť príkaz/zákaz, • reagovať na príkaz/zákaz, • dať súhlas a odmietnuť, • vyjadriť vzdor, • reagovať na dané pokyny v triede

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Dať ponuku a reagovať na ňu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osobné zámená „Ja, ty, on, ona, ono, my vy, oni, ony“ (<i>I, You, He, She, It, We, You, They</i>) • Sloveso „vedieť-smieť“ (<i>can</i>) v žiadosti, tvorba otázok, odpovedí a záporu • Spojenie „podme + sloveso“ (<i>let's + verb</i>) • Predložka „pre“ (<i>for</i>) <ul style="list-style-type: none"> ➤ RODINA ➤ VZŤAHY V RODINE ➤ OBCHODY ➤ NAKUPOVANIE ➤ ZBLIŽOVANIE KULTÚR 	<ul style="list-style-type: none"> • žiadať o niečo/ ponúknuť pomoc, • odpovedať na žiadosť, • navrhnúť niekomu, aby niečo urobil, • navrhnúť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili, • odpovedať na návrh, • vytvoriť a správne používať v žiadosti dané modálne sloveso, • vytvoriť otázku, zápor a odpoveť s použitím daného modálneho slovesa, • identifikovať a správne používať v komunikácii osobné zámená, • vytvoriť otázku, zápor a odpoveť s použitím osobných zámien, • identifikovať a používať v komunikácii slovné spojenie „<i>let's go</i>“ • identifikovať a správne používať v komunikácii danú predložku
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Reagovať pri prvom stretnutí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Privlastňovací pád • Základné privlastňovacie zámená „môj, tvoj, jeho, jej, toho, naše, vaše, ich“ (<i>my, your, his, her, its, our, your, their</i>) • Jednoduchý prítomný a priebehový čas, tvorba otázky, odpovede a záporu • Spojka „s/so“ (<i>with</i>) • Privítanie <ul style="list-style-type: none"> ➤ DIEŤA & JEHO VZORY ➤ ĽUDSKÉ TELO ➤ FYZICKÉ CHARAKTERISTIKY ➤ MOJA KRAJINA & MOJA DEDINA 	<ul style="list-style-type: none"> • predstaviť niekoho/niečo s použitím daných privlastňovacích zámien, • predstaviť sa niekomu, • reagovať na predstavenie sa niekoho, • aktívne používať základné komunikačné kompetencie pri predstavovaní sa na primeranej úrovni, • identifikovať, tvoriť a správne používať základné privlastňovacie zámená v komunikácii, • správne rozlíšiť použitie jednoduchého prítomného a priebehového času v danej situácii/komunikácii, • privítať niekoho na základnej komunikačnej úrovni, • používať danú spojku „s“
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Telefonovať</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opytovacie zámeno „kedy“ (<i>when</i>) • Predložky času „v, na, o“ (<i>on, in, at</i>) • Určovanie času na hodinách: „pol, celá“ (<i>half past, o'clock</i>) • Časti dňa • Dni v týždni • Režim dňa <ul style="list-style-type: none"> ➤ HODINY ➤ REŽIM DŇA ➤ VZDELÁVANIE ➤ DOMOV A JEHO OKOLIE ➤ RODINNÉ SVIATKY ➤ SVIATKY V ROKU 	<ul style="list-style-type: none"> • začať a ukončiť telefonát, • identifikovať a správne používať dané predložky spojené s určením času v bežnej v komunikácii, • nadobudnúť zručnosti ústneho prejavu, • poznať pravidlo určovania času pol a celých hodín, • vymenovať dni v týždni a časti dňa a správne ich používať v písomnom aj ústnom prejave, • ustne a písomne prezentovať denný režim, •

5.3 MATEMATIKA (MAT)

Charakteristika predmetu

Predmet matematika je na primárnom stupni vzdelávania prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomostí, aplikácie, zdôvodňovanie.

Výučba matematiky je vedená snahou umožniť žiakom, aby získali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku s propedeutickými postupmi prostredníctvom riešenie úloh s rôznorodým kontextom i divergentných úloh, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu. (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Na hodinách matematiky sa tiež kladie dôraz na rozvoj žiackych schopností a zručností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Proces získavania nových matematických vedomostí u žiakov musí učiteľ realizovať s prevahou pozorovania a experimentovania v ich prirodzenom prostredí. Učiteľ by mal tiež naučiť žiakov správne klásť otázky, odhadnúť výsledky i korektne formulovať závery. Učenie matematiky by malo byť pre žiakov zaujímavé, aby sa u nich formoval pozitívny vzťah k matematike a aby ju vnímali ako nástroj na riešenie problémových úloh každodenného života.

Vzhlľadom na charakter predmetu sme ho prispôbili schopnostiam žiakov. Rýchlosť preberania tematických celkov rovnako, ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov.

Ciele predmetu

Žiaci na primárnom stupni vzdelávania majú dosiahnuť nasledujúce ciele:

- Osvojiť si základné matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde.
- Pracovať s prirodzenými číslami (v obore do 10 000) tak, ako to bližšie špecifikuje vzdelávacie štandard.
- Používať zlomky na propedeutickej, prípravnej úrovni
- Identifikovať a správne pomenovať funkčné vzťahy medzi číslami.
- Objavovať pravidlá vytvorených postupností a dopĺňať ich.
- Orientovať sa v tabuľkách a grafoch a vytvárať ich.
- Identifikovať, pomenovať, narysovať a správne označiť geometrické útvary bližšie špecifikované vo vzdelávacom štandarde. Odhadnúť a presne odmerať dĺžku útvaru, premeniť jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m a km).
- Používať matematiku ako jeden z nástrojov na riešenie problémov reálneho života (vrátane postupného nadobúdania finančnej gramotnosti).
- Rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa.
- Rozvíjať poznávacie procesy a myšlienkové operácie.
- Upevniť kladné, morálne a vôľové vlastnosti (samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, kritiku, sebakritiku, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom i verejnom kontexte).
- Rozvíjať kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti.

Vyučovanie matematiky na primárnom stupni vzdelávania má smerovať k tomu, aby sa pri vzdelávaní žiakov v jednotlivých tematických okruhoch realizovali najmä vyššie uvedené ciele, vyplývajúce z kľúčovej kompetencie pre matematiku a celkovú výchovu a vzdelávanie žiakov.

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Prvý ročník

Časová dotácia: 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne		
Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Prírodné čísla 1 -20 a 0	<ul style="list-style-type: none"> skupina, počet predmetov (prvkov) v skupine, číslo pár, párna a nepárny počet predmetov viac, menej, rovnako prírodné čísla 1 – 20 a 0 jednotky, desiatky rozklad čísla na jednotky a desiatky poradie, číselný rad pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, predposledný, posledný, nasledujúci, predchádzajúci zostupný číselný rad vzostupný číselný rad číselná os relačné znaky väčší, menší, = nerovnice (na propedeutickej úrovni) slovné úlohy na porovnanie 	<ul style="list-style-type: none"> určiť počet prvkov v skupine (počítaním po jednom, po dvoch, na prstový pohľad) a vyjadriť ho prirodzeným číslom vytvoriť (vyznačiť, oddeliť) skupinu s daným počtom prvkov porovnať počet prvkov v 2 skupinách (počítaním aj na prvý pohľad) napísať a prečítať číslo rozložiť číslo na jednotky a desiatky zložiť číslo z jednotiek a desiatok použiť základné i radové číslovky v číselnom obore do 20 orientovať sa v číselnom rade vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad zobraziť číslo na číselnej osi doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu vymenovať niekoľko čísel menších (väčších) ako dané číslo usporiadať čísla podľa veľkosti zostupne i vzostupne porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou relačných znakov vyriešiť jednoduché nerovnice vyriešiť slovné úlohy na porovnanie

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sčítanie a odčítanie • znaky +, -, = • sčítanie a odčítanie na modeloch (dynamický model, statický model) • sčítanie a odčítanie pomocou znázornenia • sčítanie počítaním po 1, dopočítaním druhého sčítanca k prvému, dopočítaním menšieho sčítanca k väčšiemu • sčítanie a odčítanie použitím zautomatizovaného spoja • jednoduché slovné úlohy: určiť súčet, keď sú dané 2 sčítance, zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec, zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, porovnať rozdielom • rovnice na propedeutickej úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> • sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10 • použiť znaky +, -, = • vytvoriť príklady na sčítanie a odčítanie k danej situácii (matematizácia reálnej situácie) • vytvoriť slovné úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 bez prechodu cez základ 10 • sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10 na úrovni manipulácie • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie do 20 bez prechodu cez základ 10 • vyriešiť jednoduché rovnice
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Geometria a meranie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rovinné geometrické útvary: krivá čiara, rovná čiara, otvorená a uzavretá čiara, kruh, štvorec, trojuholník, obdĺžnik • kreslenie, rysovanie • priestorové geometrické útvary: kocka, valec a guľa • vpravo, vľavo, hore, dole, nad, pod, do, na, pred, za, vedľa, medzi, vpredu a vzadu • pojmy pre porovnávanie: dlhší, kratší, vyšší, nižší, širší, užší, najdlhší, najkratší, najnižší • neštandardné jednotky dĺžky: stopa, palec, dlaň, laket', iný predmet – napr. spinka, pero... • bludisko, labyrint • symboly na orientáciu v štvorcovej sieti • kreslenie a rysovanie obrázkov v štvorcovej sieti • zhodné zobrazenie – osová súmernosť (na propedeutickej úrovni) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť, pomenovať a nakresliť krivú, otvorenú i uzavretú čiaru • rozlíšiť, pomenovať, narysovať rovnú čiaru • rozlíšiť, pomenovať, nakresliť rovinné geometrické útvary • rozlíšiť a pomenovať priestorové geometrické útvary • umiestniť (dokresliť) rovinné a priestorové geometrické útvary podľa pokynov • určiť polohu geometrického útvaru v priestore • porovnať a usporiadať (vzostupne a zostupne) predmety podľa (výšky, šírky...) • odmerať dĺžku (výšku, šírku) daného predmetu pomocou neštandardných jednotiek dĺžky • nájsť a vyznačiť cestu v jednoduchom bludisku v jednoduchom labyrinte • na základe symbolov: $\uparrow \downarrow \rightarrow \leftarrow$ nakresliť (narysovať) v štvorcovej sieti obrázok • pomocou symbolov: $\uparrow \downarrow \rightarrow \leftarrow$ popísať obrázok v štvorcovej sieti • v štvorcovej sieti dokresliť (dorysovať) osovo súmerný obrázok

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Aplikačné úlohy a špecifické matematické myslenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • predmety, objekty, čísla, ktoré danú vlastnosť majú a ktoré danú vlastnosť nemajú • triedenie podľa farby, tvaru, veľkosti, materiálu • dichotomické triedenie (výsledkom triedenia sú 2 skupiny) podľa 2 vlastností, dichotomické triedenie bez určenia vlastností • trichotomické triedenie (výsledkom triedenia sú 3 skupiny) podľa 3 vlastností, trichotomické triedenie bez určenia vlastností • pravda, nepravda • pravdivosť, nepravdivosť • veta, tvrdenie • kvantifikované výroky: všetky, nie všetky, všetci, nie všetci, žiaden, každý, niekto, nikto, nič • porovnávanie podľa veľkosti, dĺžky, výšky, veku, rýchlosti, množstva, počtu objektov atď. • postupnosť znakov, symbolov, čísel, obrázkov • nepriamo sformulované úlohy • tabuľka, riadok, stĺpec, údaj • hodiny (čas) 	<ul style="list-style-type: none"> • roztriediť predmety, objekty, čísla podľa toho, či danú vlastnosť majú/nemajú • roztriediť predmety, objekty, čísla podľa jedného alebo viacerých znakov • určiť vlastnosť, podľa ktorej boli predmety, objekty, čísla roztriedené • určiť vlastné kritérium triedenia • rozhodnúť o pravdivosti (nepravdivosti) tvrdenia • sformulovať pravdivý alebo nepravdivý výrok • vytvoriť negáciu jednoduchého výroku • rozlíšiť a správne použiť kvantifikované výroky • porovnať dva objekty podľa danej vlastnosti • identifikovať jednoduché pravidlo vytvorenia danej postupnosti • doplniť do postupnosti niekoľko chýbajúcich znakov, symbolov, čísel, obrázkov • nájsť niekoľko rôznych spôsobov usporiadania predmetov, znakov, symbolov • vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 • orientovať sa v jednoduchej tabuľke: identifikovať riadok, stĺpec, údaj • doplniť údaje do jednoduchej tabuľky • určiť a znázorniť na digitálnych i ručičkových hodinách celé hodiny
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Finančná gramotnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> • platidlá: eurá, centy • numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať platidlá • nájsť niekoľko spôsobov zaplatenia danej sumy • vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti • prečítať a zapísať znak Eura (€)

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Sčítanie a odčítanie v číselnom obore d 20 s prechodom cez základ 10	<ul style="list-style-type: none"> • sčítanie počítaním po jednom, dopočítaním druhého sčítanca k prvému, dopočítaním menšieho sčítanca k väčšiemu • sčítanie a odčítanie použitím zautomatizovaného spoja • rovnice (na propedeutickej úrovni) • jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet, keď sú dané sčítance, zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, určiť jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec • zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek • porovnať rozdielom • zložená slovná úloha typu: určiť súčet, keď sú dané tri sčítanca, určiť rozdiel, keď je daný menšenec a 2 menšitele • propedeutika násobenia a delenia prirodzených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • sčítať a odčítať prirodzené čísla v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10 • sčítať/odčítať čísla v ľubovoľnom poradí pri riešení úloh • vyriešiť jednoduché rovnice na sčítanie a odčítanie • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 • vyriešiť zložené slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 • vytvoriť jednoduché i zložené slovné úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 • sčítať viac rovnakých sčítancov • odčítať viac rovnakých menšiteľov
Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 100	<ul style="list-style-type: none"> • počítanie po dvoch, troch, po jednotkách, po desiatkach • prirodzené čísla 1 – 100 a 0 • číslo, číslica, cifra • jednociferné číslo, dvojciferné číslo, trojciferné číslo • jednotky, desiatky • rozklad čísla na jednotky a desiatky • radové číslovky • číselný rad • pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, druhý, predposledný, posledný • vzostupný a zostupný číselný rad • číselná os • väčšie/menšie/rovnaké/najväčšie/najmenšie • relačné znaky väčší, menší, = • nerovnice na propedeutickej úrovni • slovné úlohy na porovnávanie 	<ul style="list-style-type: none"> • určiť počet prvkov v skupine a vedieť ho vyjadriť prirodzeným číslom • vytvoriť (vyznačiť, oddeliť) skupinu s daným počtom prvkov • napísať a prečítať číslo • rozlíšiť a správne použiť pojmy číslo, číslica, cifra • rozlíšiť jednociferné, dvojciferné a trojciferné číslo • rozložiť dvojciferné číslo na jednotky a desiatky • zložiť z jednotiek a desiatok dvojciferné číslo • použiť radové číslovky v číselnom obore do 100 • orientovať sa v číselnom rade • vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad • doplniť chýbajúce čísla do vzostupného a zostupného číselného radu • zobrazit' číslo na číselnej osi

	charakterizované vzťahmi viac/menej/rovnako	<ul style="list-style-type: none"> • usporiadať čísla podľa veľkosti vzostupne i zostupne • porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou relačných znakov • vymenovať niekoľko čísel menších/väčších ako dané číslo • vyriešiť jednoduché nerovnice • vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 100	<ul style="list-style-type: none"> • pamäťové sčítanie a odčítanie • sčítanie a odčítanie celých desiatok • sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu cez základ 10, odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného čísla bez prechodu cez základ 10 • sčítanie dvojciferného čísla a celej desiatky, odčítanie celej desiatky od dvojciferného čísla • sčítanie dvojciferného čísla a jednociferného čísla s prechodom cez základ 10, odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného s prechodom cez základ 10 • sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel bez prechodu cez základ 10 • sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel s prechodom cez základ 10 • algoritmus písomného sčítania a odčítania dvoch prirodzených čísel bez prechodu aj s prechodom cez základ 10 • sčítanie troch a viacerých prirodzených čísel • komutatívnosť ako vlastnosť sčítania na propedeutickej úrovni • rovnice na propedeutickej úrovni • jednoduché slovné úlohy na sčítanie: určiť súčet, ak sú dané sčítance, zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek • jednoduché slovné úlohy na odčítanie: určiť rozdiel dvoch čísel, zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek • porovnať rozdielom • zložené slovné úlohy typu: $a+b+c$, $a+b-c$, $a-b+c$, $a-b-c$ • kontrola správnosti (skúška správnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> • sčítať a odčítať prirodzené čísla spamäti • sčítať a odčítať prirodzené čísla písomne • pri riešení úloh využiť komutatívnosť sčítania • vyriešiť jednoduché rovnice v číselnom obore do 100 • vyriešiť jednoduché slovné úlohy v číselnom obore do 100 • vyriešiť zložené slovné úlohy v číselnom obore do 100 • pri riešení slovných úloh vykonať kontrolu správnosti

- bod, označenie bodu veľkým tlačným písmenom
- priamka, polpriamka, úsečka
- bod patrí/nepatrí útvaru, bod leží/neleží na útvaru
- krajné body úsečky
- jednotky dĺžky: mm, cm, m
- dĺžka úsečky v cm
- porovnávanie a usporiadanie úsečiek pomocou prúžku papiera, meraním a odhadom
- nástroje na meranie dĺžky: pravítko, meter, meracie pásmo
- neštandardné jednotky dĺžky: palec, stopa, lakeť a pod.
- uzavretá čiara
- pomenovanie mnohoúhelníkov: trojuholník, štvoruholník ...
- strana a vrchol rovinného geometrického útvaru
- zhodné zobrazenie – posunutie (na propedeutickej úrovni)
- vzor, obraz
- stavba z kociek
- vyznačiť bod a pomenovať ho
- narysovať, označiť a pomenovať priamku, polpriamku, úsečku
- vyznačiť bod, ktorý danému útvaru (úsečke, priamke, polpriamke) patrí/nepatrí
- vyznačiť úsečku na priamke, polpriamke
- narysovať úsečku, ak sú dané dva krajné body
- odmerať dĺžku predmetu za pomoci pravítka (s presnosťou na cm) a výsledok merania zapísať
- odmerať dĺžku úsečky (s presnosťou na cm)
- porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky
- narysovať úsečku danej dĺžky s presnosťou na cm
- odmerať vzdialenosť za pomoci metra i pásma s presnosťou na metre a výsledok merania zapísať
- správne použiť a označiť jednotky dĺžky
- pri meraní dĺžky použiť vhodný nástroj na meranie a zvoliť vhodnú jednotku dĺžky
- odmerať dĺžku za pomoci neštandardných jednotiek
- narysovať uzavretú čiaru
- identifikovať a pomenovať mnohoúhelníky
- identifikovať strany a vrcholy rovinných geometrických útvarov
- v štvorcovej sieti dokresliť (dorysovať) zhodný obrázok
- postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa vzoru a obrázka

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Aplikačné úlohy a špecifické matematické myslenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pravda/nepravda • postupnosť znakov, symbolov, čísel a obrázkov • pravidlo vytvorenia postupnosti znakov, symbolov, čísel, obrázkov • doplnenie čísel, znakov, symbolov do postupnosti • systém usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov • spôsoby usporiadania dvoch (troch) predmetov, znakov, symbolov • počet všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, znakov, symbolov • nepriamo sformulované úlohy • zber údajov a ich zaznamenávanie rôznymi spôsobmi • tabuľka, riadok tabuľky, stĺpec tabuľky, údaj • jednotky času: hodina, minúta • časové údaje: polhodiny, štvrt'hodiny, trištvrt' hodiny • sudoku s rozmermi max 5x5 • magický štvorec s rozmermi max 4x4 	<ul style="list-style-type: none"> • rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia • identifikovať a popísať pravidlo vytvorenej postupnosti čísel, znakov, symbolov • na základe identifikovaného pravidla doplniť do postupnosti niekoľko čísel, znakov, symbolov • vytvoriť systém pri hľadaní a zapisovaní spôsobov usporiadania dvoch/troch predmetov, znakov, symbolov • nájsť všetky rôzne spôsoby dvoch/troch predmetov, znakov, symbolov • určiť počet možností usporiadania dvoch/troch predmetov, znakov, symbolov • vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 100 • zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi • vytvoriť jednoduchú tabuľku a orientovať sa v nej • doplniť do tabuľky chýbajúce údaje • využívať tabuľku ako nástroj na riešenie úloh • označiť a pomenovať jednotky času • určiť a znázorniť čas na digitálnych i ručičkových hodinách • doplniť chýbajúce čísla/znaky podľa logického usporiadania (sudoku, magické štvorce)
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Finančná gramotnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> • platidlá: eurá, centy • numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať platidlá • nájsť niekoľko spôsobov zaplatenia danej sumy • vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti • prečítať a zapísať znak Eura (€)

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Násobenie a delenie v obore násobilky	<ul style="list-style-type: none"> • násobenie s využitím modelov (napr. grafické znázornenie, štvorcová sieť) • rozlíšenie, že model $3 \times 4 = 4 \times 3$ • operácia „násobenie“, znak násobenia. (x) • násobok čísla • párne a nepárne číslo • násobenie použitím zautomatizovaného spoja násobilka (niekoľkokrát viac) • komutatívnosť ako vlastnosť násobenia (na propedeutickej úrovni) • delenie podľa obsahu (delenie po, rozdelenie na skupiny danej veľkosti) • delenie na rovnaké časti (delenie na daný počet rovnakých častí) • delenie, znak delenia (:) • delenie použitím zautomatizovaného spoja niekoľkokrát menej • matematizácia reálnej situácie • jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov, zväčšiť číslo niekoľkokrát a rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na rovnaké časti) • rozdeliť dané číslo na čísla danej veľkosti (delenie podľa obsahu) • zmenšiť dané číslo niekoľkokrát • porovnať podielom • kontrola správnosti riešenia slovnej úlohy • otázka a odpoveď k slovnej úlohe • jedna časť celku: polovica, tretina, štvrtina... • časť celku: dve tretiny, tri štvrtiny 	<ul style="list-style-type: none"> • vymodelovať násobenie prirodzených čísel ako súčet viacerých rovnakých sčítancov a zapísať ho pomocou znaku násobenia (s rešpektovaním poradia činiteľov) • vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5... vzostupne • vynásobiť prirodzené čísla v obore malej násobilky do 100 spamäti • zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát • vytvoriť príklady na násobenie k danej situácii • pri riešení úloh využiť vzťah medzi sčítaním viacerých rovnakých sčítancov a násobením • pri riešení úloh využiť komutatívnosť násobenia • rozdeliť celok na skupiny danej veľkosti (delenie podľa obsahu) • rozdeliť celok na daný počet rovnakých častí (delenie na rovnaké časti) • zapísať delenie podľa obsahu a delenie na rovnaké časti pomocou znaku delenia • vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5, ... zostupne • vydeliť prirodzené čísla v obore násobilky do 100 spamäti • zmenšiť dané číslo delením niekoľkokrát • vytvoriť príklady na delenie k danej situácii • pri riešení úloh využiť vzťah medzi odčítaním viacerých rovnakých menšiteľov delením • vyriešiť jednoduchú rovnicu na násobenie a delenie v číselnom obore do 100 • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky do 100

	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť jednoduché slovné úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100 • overiť si správnosť riešenia (výsledku) úlohy • k slovnej úlohe sformulovať otázku a zoštylizovať správnu odpoveď • pomenovať jednu časť celku • určiť, aká časť celku je vyznačená (oddelená) •
<ul style="list-style-type: none"> • počítanie po tisíckach, stovkách, desiatkach a jednotkách • prirodzené čísla 1 – 10 000 a 0 • jednociferné, dvojciferné, trojciferné a štvorciferné číslo • jednotky, desiatky, stovky, tisícky • rozklad čísla (dvojciferné: na súčet jednotiek a desiatok, trojciferné: na súčet jednotiek, desiatok a stoviek, štvorciferné: na súčet jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok) • číselný rad • pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za, predposledný, posledný • vzostupný a zostupný číselný rad • číselná os • väčšie, menšie, rovné, najväčšie, najmenšie • nerovnice na propedeutickej úrovni • slovné úlohy na porovnávanie charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako • pravidlá zaokrúhľovania • zaokrúhľovanie čísla na desiatky, stovky a tisícky (aritmetické) • znak zaokrúhľovania 	<ul style="list-style-type: none"> • určiť počet prvkov v skupine a vedieť ho vyjadriť prirodzeným číslom • napísať a prečítať číslo • rozlíšiť jednociferné, dvojciferné, trojciferné a štvorciferné číslo • rozložiť trojciferné číslo na jednotky, desiatky a stovky • rozložiť štvorciferné číslo na jednotky, desiatky, stovky a tisícky • zložiť z jednotiek, desiatok a stoviek trojciferné číslo • zložiť z jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok štvorciferné číslo • orientovať sa v číselnom rade • vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad • doplniť chýbajúce čísla do vzostupného aj zostupného číselného radu • zobrazit' číslo na číselnej osi • usporiadať čísla podľa veľkosti zostupne i vzostupne • porovnať dve čísla a výsledok porovnania zapísať pomocou znakov väčší, menší, = • vymenovať niekoľko čísel menších/väčších ako dané číslo • vyriešiť jednoduché nerovnice • vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie • zaokrúhliť číslo na desiatky, stovky i tisícky podľa pravidiel zaokrúhľovania a výsledok zapísať

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Geometria a meranie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dĺžka úsečky v mm • dĺžka, šírka, meranie • jednotky dĺžky: mm, cm, dm, m, km • vzdialenosť, meranie vzdialenosti, porovnávanie vzdialenosti • odhadovaná dĺžka, skutočná dĺžka • čistota a presnosť rysovania, voľba vhodnej rysovej pomôcky • hygiena a bezpečnosť pri rysovaní • štvorcová sieť • rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti • označovanie vrcholov štvorca a obdĺžnika veľkými tlačenými písmenami • zväčšenie a zmenšenie rovinných útvarov v štvorcovej sieti • podobné útvary na propedeutickej úrovni • vrchol, hrana a stena kocky • stavby z kociek, plán stavieb z kociek (pôdorys stavby s vyznačeným počtom na sebe stojacich kociek) • rady, stĺpce (pri stavbách z kociek) 	<ul style="list-style-type: none"> • odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na mm • porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky • narysovať úsečku danej dĺžky s presnosťou na mm • odmerať dĺžku (šírku) predmetu za pomoci pravítka (s presnosťou na mm) a výsledok merania zapísať • správne použiť a označiť jednotky dĺžky • porovnať jednotky dĺžky • odmerať väčšie vzdialenosti v metroch • porovnať vzdialenosti • odhadnúť dĺžku úsečky • odhadnúť kratšiu dĺžku v cm (mm) a dlhšiu dĺžku v metroch • osvojiť si a použiť základné zásady rysovania • narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti a označiť ich vrcholy veľkými tlačenými písmenami • vyznačiť bod, ktorý danému geometrickému útvaru patrí/nepatrí • zväčšiť a zmenšiť rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik) • identifikovať steny, hrany a vrcholy kocky • postaviť stavbu z kociek na základe plánu • vytvoriť plán stavby z kociek
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Aplik. úlohy a špecif. matemat. myslenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • istá udalosť, možná udalosť, nemožná udalosť • pravdivé tvrdenie, nepravdivé tvrdenie • kvantifikované výroky: aspoň jeden, práve jeden, najviac jeden • pravidlo vytvárania postupnosti • pravidlo, symbol • systém pri vypisovaní dvojčiferných, trojčiferných, štvorciferných čísel • slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou (na úrovni manipulácie a znázorňovania) • nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie • zber údajov, rôzne spôsoby zaznamenávania údajov (grafické, numerické) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť istú udalosť, možnú udalosť, nemožnú udalosť • rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia • rozlíšiť a správne použiť kvantifikované výroky • identifikovať a popísať pravidlo vytvorenej postupnosti čísel, znakov, symbolov • na základe identifikovaného pravidla doplniť do postupnosti niekoľko čísel, znakov, symbolov • vytvoriť systém pri hľadaní a zapisovaní rôznych dvojčiferných, trojčiferných, štvorciferných čísel zložených z daných čísel • vytvoriť rôzne dvojčiferné trojčiferné,

	<ul style="list-style-type: none"> • časti tabuľky: riadok, stĺpec, údaj • stĺpcový graf • jednotky času: hodina, minúta, sekunda • premena jednotiek času • znázornenie času na ručičkových hodinách • zapísanie času na digitálnych hodinách • aplikačné úlohy 	<p>štvorciferné čísla z množiny číslíc</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyriešiť slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou • vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie v obore násobilky • zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi • z daných údajov vytvoriť prehľadnú tabuľku • doplniť do tabuľky chýbajúce údaje • popísať časti tabuľky, orientovať sa v tabuľke • využívať tabuľku ako nástroj na riešenie úloh • orientovať sa v stĺpcovom grafe • dokresliť chýbajúce údaje do stĺpcového grafu • vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v tabuľke alebo v stĺpcovom grafe • označiť a pomenovať jednotky času • premeniť jednotky času • určiť čas a znázorniť ho na digitálnych i ručičkových hodinách • vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v čase
<p>Finančná gramotnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> • platidlá: eurá, centy • numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti • úrok 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať platidlá • nájsť niekoľko spôsobov zaplataenia danej sumy • vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti • prečítať a zapísať znak Eura (€) • poznať pojem úrok

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000	<ul style="list-style-type: none"> • sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel • pamäťové sčítanie a odčítanie: sčítanie a odčítanie celých desiatok, stoviek, tisícok, pripočítanie celej desiatky, stovky, tisícky k trojcifernému/štvorcifernému číslu, odčítanie jednociferného čísla, celej desiatky, stovky, tisícky od trojciferného/štvorciferného čísla • komutatívnosť ako vlastnosť sčítania na propedeutickej úrovni • algoritmus písomného sčítania a odčítania dvoch prirodzených čísel bez prechodu i s prechodom cez základ 10 • sčítanie troch a viacerých prirodzených čísel • sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky • zátvorky, význam zátvoriek, počítanie úloh so zátvorkami • sčítanie a odčítanie so zátvorkami • rovnice na propedeutickej úrovni • jednoduché slovné úlohy na sčítanie: určiť súčet, ak sú dané sčítance, zväčšiť dané číslo o niekoľko jednotiek • jednoduché slovné úlohy na odčítanie: určiť rozdiel dvoch čísel, zmenšiť dané číslo o niekoľko jednotiek, porovnať rozdielom • zložené slovné úlohy typu: $a+b+c$, $a-b-c$, $a-(b+c)$, $(a+b)-c$, $a+(a+b)$, $a+(a-b)$ • odhad, približne, presne • slovné úlohy s neprázdny prienikom • elementy postupu riešenia slovnej úlohy: čítanie textu slovnej úlohy s porozumením, zápis, grafické znázornenie slovnej úlohy, formulácia a vyriešenie matematickej úlohy, kontrola správnosti riešenia, odpoveď • matematizácia reálnej situácie 	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne v komunikácii používať pojmy sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel • sčítať a odčítať prirodzené čísla spamäti • pri riešení úloh využiť komutatívnosť sčítania • písomne sčítať dve prirodzené čísla (algoritmus písomného sčítania) • písomne odčítať dve prirodzené čísla (algoritmus písomného odčítania) • písomne sčítať tri a viac prirodzených čísel • sčítať a odčítať prirodzené čísla s využitím kalkulačky • vyriešiť jednoduché úlohy na sčítanie a odčítanie so zátvorkami • vyriešiť jednoduché rovnice • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie • vyriešiť zložené slovné úlohy • sformulovať text slovnej úlohy k numerickému príkladu • vyriešiť slovné úlohy s využitím zaokrúhlenia prirodzených čísel • odhadnúť výsledok úlohy • vyriešiť primerané slovné úlohy s neprázdny prienikom • pri riešení slovnej úlohy využiť v prípade potreby jednotlivé elementy postupu riešenia • zmatematizovať primerané reálne situácie

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Násobenie a delenie prirodzených čísel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • násobenie a delenie použitím zautomatizovaného spoja • činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel • niekoľkokrát viac, niekoľkokrát menej • komutatívnosť ako vlastnosť násobenia na propedeutickej úrovni • násobenie a delenie číslami 10, 100 a 1 000 • rovnica na propedeutickej úrovni • okrúhle zátvorky, význam zátvoriek • počítanie úloh so zátvorkami • jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov, zväčšiť dané číslo niekoľkokrát • rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na rovnaké časti) • rozdeliť dané číslo na čísla danej veľkosti (delenie podľa obsahu) • zmenšiť dané číslo niekoľkokrát • porovnať podielom • priama úmernosť na propedeutickej úrovni • zložené slovné úlohy typu: $a+a.b$, $a+a:b$, $a.b+c$, $a.b+c.d$ • matematizácia reálnej situácie • elementy postupu riešenia slovnej úlohy: čítanie textu slovnej úlohy s porozumením, zápis, grafické znázornenie slovnej úlohy, formulácia a vyriešenie matematickej úlohy, kontrola správnosti riešenia, odpoveď • geometrické modely zlomkov: úsečkový model, kruhový model, obdĺžnikový model na propedeutickej úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> • vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla v obore násobilky do 100 spamäti • aktívne v komunikácii používať pojmy: činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel • zväčšiť/zmenšiť dané číslo niekoľkokrát • pri riešení úloh využiť komutatívnosť násobenia • vynásobiť a vydeliť prirodzené číslo 10, 100 a 1 000 • vyriešiť jednoduchú rovnicu na násobenie a delenie v obore násobilky • vyriešiť jednoduché úlohy na násobenie/delenie so zátvorkami • vyriešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 100 • vytvoriť slovné úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100 • vyriešiť slovné úlohy na priamu úmernosť • vyriešiť zložené slovné úlohy • zmatematizovať primerané reálne situácie • pri riešení slovnej úlohy využiť v prípade potreby jednotlivé elementy postupu riešenia • znázorniť na primeranom geometrickom modeli danú časť celku (polovicu, tretinu, štvrtinu)
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Geometria a meranie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • premena jednotiek dĺžky: mm, cm, dm, m, km • zmiešané jednotky dĺžky • premena zmiešaných jednotiek dĺžky • mnohoúholník, označenie mnohoúholníka veľkým tlačeným písmenom • vrchol a strana trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, štvoruholníka, päťuholníka • protiľahlé a susedné strany • uhlopriečka • vlastnosti rovinných geometrických 	<ul style="list-style-type: none"> • premeniť jednotky dĺžka aj zmiešané • identifikovať a pomenovať mnohoúholník • vymenovať vrcholy a strany mnohoúholníka (trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, štvoruholníka, päťuholníka...) • označiť vrcholy mnohoúholníka (trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, štvoruholníka, päťuholníka...) • vyznačiť protiľahlé i susedné strany štvorca a obdĺžnika

	<p>útvarov: počet strán, počet vrcholov, dĺžky susedných a protiláhlych strán</p> <ul style="list-style-type: none"> • kruh, kružnica, kružidlo • časti kružnice/kruhu a ich označovanie: polomer (r), priemer (d), stred (S) • rysovanie kružnice a kruhu: z ľubovoľným stredom a ľubovoľným polomerom, s daným stredom a ľubovoľným polomerom, s daným stredom a daným polomerom • dĺžka strany trojuholníka, štvorca a obdĺžnika • rysovanie ľubovoľného trojuholníka • rysovanie trojuholníka, ak sú dané dĺžky jeho strán • súčet, rozdiel dĺžok úsečiek a násobok dĺžky úsečky • obvod štvorca, obdĺžnika a trojuholníka na propedeutickej úrovni ako súčet dĺžok strán 	<ul style="list-style-type: none"> • v štvorci a obdĺžniku vyznačiť uhlopriečky • popísať vlastnosti rovinných geometrických útvarov trojuholník, štvorec, obdĺžnik • rozlíšiť, pomenovať kruh a kružnicu • určiť, vyznačiť a pomenovať v kružnici/kruhu stred, polomer, priemer • narysovať kružnicu/kruh pomocou kružidla • odmerať dĺžky strán trojuholníka, štvorca, obdĺžnika s presnosťou na mm • narysovať trojuholník a pomenovať jeho vrcholy • určiť súčet dvoch a viacerých úsečiek graficky a numericky • určiť rozdiel dvoch úsečiek graficky a numericky • určiť násobok úsečky graficky a numericky • vypočítať obvod trojuholníka, štvorca a obdĺžnika ako súčet dĺžok strán • vytvoriť z kociek rôzne stavby plánu • vytvoriť a slovne opísať vlastnú stavbu z kociek • nakresliť plán stavby z kociek
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Aplikačné úl. a špecifické matematické myslenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodnenie rozhodnutia o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia • zložené výroky s použitím spojok „a, i, aj, tiež, zároveň, alebo“ na propedeutickej úrovni • pravdivosť/nepravdivosť zloženého výroku na propedeutickej úrovni • slovné úlohy na výrokovú logiku • nepriamo sformulované úlohy • slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou (na úrovni manipulácie a znázorňovania) • časti tabuľky: údaj, stĺpec, riadok • stĺpcový graf, údaje v stĺpcovom grafe, legenda • aplikačné úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť pravdivé/nepravdivé tvrdenie • zdôvodniť pravdivosť/nepravdivosť tvrdenia • vytvoriť zložené výroky a rozhodnúť o ich pravdivosť/nepravdivosti • vyriešiť slovné úlohy na výrokovú logiku • vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 10 000 • vyriešiť slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou • zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi • z daných údajov vytvoriť prehľadnú tabuľku • popísať časti tabuľky, orientovať sa v tabuľke • doplniť do tabuľky chýbajúce údaje • orientovať sa v stĺpcovom grafe • dokresliť a dopísať chýbajúce údaje do

		<ul style="list-style-type: none"> • stĺpcového grafu • vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v tabuľke alebo v stĺpcovom grafe • vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v čase
Finančná gramotnosť	<ul style="list-style-type: none"> • platidlá: eurá, centy • numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti • úrok 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať platidlá • nájsť niekoľko spôsobov zaplataenia danej sumy • vyriešiť primerané numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti • prečítať a zapísať znak Eura (€) • poznať pojem úrok

5.4 INFORMATIKA (INF)

Charakteristika predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky, hlavne na riešenie problémových úloh pomocou počítačov. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

Žiaci väčšinou pracujú samostatne, príp. vo dvojiciach pri počítači. Učiteľ pripraví žiakom aktivity, ktoré žiaci vykonávajú pod dohľadom a s podporou učiteľa vlastným individuálnym tempom. Hlavný metodický prístup je konštruktivizmus. Žiaci musia mať dostatok príležitostí experimentovať, skúmať a tvoriť.

V 1. a v 2. ročníku je predmet časovo dotovaný z disponibilných hodín, (ktoré môžeme pridať v rámci ŠkVP) po jednej vyučovacej hodine týždenne.

U prvákov a druhákov sa motivácie pre aktivity najviac spájajú s výtvarným prejavom. Venujeme dostatočný čas na nácvik jemnej motoriky, ktorá je potrebná na prácu s myšou. Vo vyšších ročníkoch sa vyučovanie najviac orientuje na grafickú informáciu. Postupne možno pomocou edukačných programov využiť vedomosti žiakov z matematiky a slovenského jazyka. Pri práci s textom najprv pracovať s hotovým krátkym textom a urobiť jednoduchú úpravu. Tak isto pracovať aj s tabuľkovým editorom. Pri práci s internetom je potrebné žiakov upozorniť, že podobne ako v iných médiách, aj tu je obsah, ktorý nie je vhodný pre ich vek a preto musia rešpektovať pravidlá.

Predmet je klasifikovaný známku. Žiaci majú možnosť byť pozitívne hodnotení za svoje aktivity a majú vedieť, čo už zvládli a čo ešte majú zvládnuť a aj vďaka tomuto predmetu sa môžu zdokonaľovať v tvorbe projektov a prezentovaní svojich projektov pred ostatnými.

Všetky hodiny sú cvičenia pri počítači v mobilnej počítačovej učebni. Maximálne však môžu byť dvaja žiaci pri jednom PC.

Informatické vedomosti a zručnosti žiakov na primárnom stupni vzdelania sa budujú predovšetkým hravou formou.

Ciele predmetu

Žiaci

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,

- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení inforatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú,
- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Prvý ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne		
Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • Práca s grafikou (kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omalňovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblasti, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie) • Práca s textom (písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov) • Práca s multimédiami (prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti, spustenie prehrávanie a zastavenie videa) • Informácie (textové, obrázkové, audio, video...) 	<ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje editora (TUX PAINT, SKICÁR, RN ART) na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií • nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov • použiť konkrétne nástroje editora (TUX PAINT, SKICÁR, RN ART) na tvorbu a úpravu textu, • zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová). • použiť konkrétne nástroje editora (RN ART) na tvorbu a úpravu príbehov • použiť konkrétne nástroje na prehranie zvukov • použiť konkrétne nástroje na prehranie videa • zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, • dekodovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, • zvoliť si nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém.

Komunikácia a spolupráca	<ul style="list-style-type: none"> Práca s webovou stránkou (adresa stránky, orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku) Vyhľadávanie na webe (vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete) 	<ul style="list-style-type: none"> použiť nástroje na prezeranie webových stránok získať informácie z webových stránok vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu diskutovať o výsledkoch vyhľadávania posúdiť správnosť výsledku
Algoritmické riešenie problémov	<ul style="list-style-type: none"> Analýza problému (idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia: pravda/nepravda, platí/neplatí, áno/nie) Interaktívne zostavovanie riešenia (priamy príkaz – akcia vykonávateľa, riadenie v priamom režime, používanie jazyka vykonávateľa) Postupnosť príkazov (súvis medzi príkazmi a poradím príkazov: zostavenie príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov) 	<ul style="list-style-type: none"> navrhnuť riešenie a vyjadriť plán riešenia rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia riešiť problém priamym zadaním (korytnačka, lienka) aplikovať elementárne príkazy daného jazyka zo slovníka príkazov na riadenie vykonávateľa riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, doplniť/dokončiť rozpracované riešenie
Softvér a hardvér	<ul style="list-style-type: none"> Súbory a priečinky (textové, obrázkové a multimediálne súbory, vytvorenie a ukladanie dokumentov) Práca v operačnom systéme (aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha) Počítač a prídavné zariadenia (klávesnica – funkčnosť klávesov a klávesových skratiek, myš, kurzor, slúchadlá, joystick, kinect senzor atď.) Počítačová sieť a internet (internet ako celosvetová počítačová sieť) 	<ul style="list-style-type: none"> otvoriť produkt zo súboru podľa pokynov spustiť a ukončiť program/aplikáciu otvoriť v programe/aplikácii dokument prihlásiť sa/odhlásiť sa z programu/aplikácie pracovať so základným hardvérom na používateľskej veku primeranej úrovni: vedieť ovládať programy myšou, písať na klávesnici ale aj pohybmi prostredníctvom kinect senzoru) poznať nástroje na vyhľadávanie na internete
Informačná spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečnosť a riziká (Netiketa, bezpečné správanie sa na internete) Digitálne technológie v spoločnosti (počítačové hry, filmy, hudba = digitálne technológie ako nástroj na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie) Legálnosť používania informácií: obrázky, hudby a filmov (autorské právo, používanie prevzatých diel) 	<ul style="list-style-type: none"> diskutovať o rizikách na internete diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch/ záporoch diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, diskutovať aj o tom, ako pomáhajú učiteľovi a ako pomáhajú žiakovi diskutovať o princípoch a dodržiavaní základných autorských práv

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> Práca s grafikou (kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omal'ovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblasti, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie) Práca s textom (písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov) Práca s multimédiami (prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti, spustenie prehrávanie a zastavenie videa) Informácie (textové, obrázkové, audio, video...) 	<ul style="list-style-type: none"> použiť konkrétne nástroje editora (TUX PAINT, SKICÁR, RN ART) na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov použiť konkrétne nástroje editora (TUX PAINT, SKICÁR, WORD, EXCEL) na tvorbu a úpravu textu, zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová). použiť konkrétne nástroje editora (RN ART) na tvorbu a úpravu príbehov použiť konkrétne nástroje na prehranie zvukov použiť konkrétne nástroje na prehranie videa zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, zvoliť si nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém.
Komunikácia a spolupráca	<ul style="list-style-type: none"> Práca s webovou stránkou (adresa stránky, orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku) Vyhľadávanie na webe (vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete) 	<ul style="list-style-type: none"> použiť nástroje na prezeranie webových stránok získať informácie z webových stránok vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu diskutovať o výsledkoch vyhľadávania posúdiť správnosť výsledku

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Algoritmické riešenia problémov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analýza problému (idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia: pravda/nepravda, platí/neplatí, áno/nie) • Interaktívne zostavovanie riešenia (priamy príkaz – akcia vykonávateľa, riadenie v priamom režime, používanie jazyka vykonávateľa) • Postupnosť príkazov (súvis medzi príkazmi a poradím príkazov: zostavenie príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov) 	<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť riešenie a vyjadriť plán riešenia • rozhodnúť o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia • vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia • riešiť problém priamym zadaním (korytnačka, lienka) • aplikovať elementárne príkazy daného jazyka zo slovníka príkazov na riadenie vykonávateľa • riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, • doplniť/dokončiť rozpracované riešenie
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Softvér a hardvér</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Súborové a priečinky (textové, obrázkové a multimediálne súbory, vytvorenie a ukladanie dokumentov) • Práca v operačnom systéme (aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha) • Počítač a prídavné zariadenia (klávesnica – funkčnosť klávesov a klávesových skratiek, myš, kurzor, slúchadlá, joystick, kinect senzor atď.) • Počítačová sieť a internet (internet ako celosvetová počítačová sieť) 	<ul style="list-style-type: none"> • otvoriť produkt zo súboru podľa pokynov • spustiť a ukončiť program/aplikáciu • otvoriť v programe/aplikácii dokument • prihlásiť sa/odhlásiť sa z programu/aplikácie • pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: vedieť ovládať programy myšou, písať na klávesnici ale aj pohybmi prostredníctvom kinect senzoru) • poznať nástroje na vyhľadávanie na internete
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Informačná spoločnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnosť a riziká (Netiketa, bezpečné správanie sa na internete) • Digitálne technológie v spoločnosti (počítačové hry, filmy, hudba = digitálne technológie ako nástroj na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie) • Legálnosť používania informácií: obrázky, hudby a filmov (autorské právo, používanie prevzatých diel) 	<ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o rizikách na internete • diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch/ záporoch • diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, diskutovať aj o tom, ako pomáhajú učiteľovi a ako pomáhajú žiakovi • diskutovať o princípoch a dodržiavaní základných autorských práv

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> Práca s grafikou (kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omalňovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblasti, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie) Práca s textom (písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov, vkládanie obrázkov cez schránku, vloženie a odstránenie medzery z chybného textu) Práca s príbehmi (vytváranie príbehov, vloženie novej snímky, textu, obrázka, spustenie/zastavenie prezentácie) Práca s multimédiami (prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti, spustenie prehrávanie a zastavenie videa) Informácie (textové, obrázkové, audio, video...) Štruktúry (práca s grafovými štruktúrami: mapa, labyrint, sieť; zapisovanie, vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre) 	<ul style="list-style-type: none"> použiť konkrétne nástroje editora (RN ART, IRFAN VIEW) na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu, zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová). použiť konkrétne nástroje editora (PowerPoint, Movie Maker) na tvorbu a úpravu príbehov použiť konkrétne nástroje na prehranie zvukov použiť konkrétne nástroje na prehranie videa zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, zvoliť si nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém. vyhľadať a získať informácie z jednoduchej štruktúry podľa daných kritérií podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov a podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať s nimi prerozprávať informácie z jednoduchej štruktúry vlastnými slovami

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Komunikácia a spolupráca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Práca s webovou stránkou (adresa stránky, orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku) • Vyhľadávanie na webe (vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete) • Práca s nástrojmi na komunikáciu (sms, e-mail, zadanie e-mailovej adresy, predmetu správy, napísanie e-mailu, odoslanie emailu, prijatie e-mailu, vymazanie e-mailu, dodržiavanie netikety) 	<ul style="list-style-type: none"> • použiť nástroje na prezeranie webových stránok • získať informácie z webových stránok • vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu • diskutovať o výsledkoch vyhľadávania • posúdiť správnosť výsledku • zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, • nájsť a zobrazíť prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, • zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Algoritmické riešenia problémov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analýza problému (idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia: pravda/nepravda, platí/neplatí, áno/nie) • Interaktívne zostavovanie riešenia (priamy príkaz – akcia vykonávateľa, riadenie v priamom režime, používanie jazyka vykonávateľa) • Postupnosť príkazov (súvis medzi príkazmi a poradím príkazov: zostavenie a upravenie príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov) • Interpretácia zápisu riešenia – krokovanie • Hľadanie a opravovanie chýb 	<ul style="list-style-type: none"> • nyrhnúť riešenie a vyjadriť plán riešenia • rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia • vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia • uvažovať o rôznych riešeniach • riešiť problém priamym zadaním (robot, korytnačka) • aplikovať elementárne príkazy daného jazyka zo slovníka príkazov na riadenie vykonávateľa • riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, • doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, • interpretovať postupnosť príkazov, • vyhľadať chybu v postupnosti príkazov • realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy a interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosti vykonávateľa) • vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu, • nájsť a opraviť chybu v návode, v zápise riešenia, • diskutovať o svojich riešeniach

Softvér a hardvér	<ul style="list-style-type: none"> • Súbory a priečinky (textové, obrázkové a multimediálne súbory, vytvorenie a ukladanie dokumentov) • Práca v operačnom systéme (aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha) • Počítač a prídavné zariadenia (klávesnica – funkčnosť klávesov a klávesových skratiek, myš, kurzor, tlačiareň, slúchadlá, joystick, kinect senzor atď.) • Počítačová sieť a internet (internet ako celosvetová počítačová sieť) 	<ul style="list-style-type: none"> • uložiť produkt do súboru podľa pokynov • otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov • uložiť zmeny v prepracovanom už existujúcom produkte • spustiť a ukončiť program/aplikáciu • otvoriť v programe/aplikácii dokument • prihlásiť sa/odhlásiť sa z programu/aplikácie • pracovať so základným hardvérom na používateľskej veku primeranej úrovni: vedieť ovládať programy myšou, písať na klávesnici ale aj pohybmi prostredníctvom kinect senzoru) • rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu
Informačná spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnosť a riziká (Netiketa, bezpečné správanie sa na internete) • Digitálne technológie v spoločnosti (počítačové hry, filmy, hudba = digitálne technológie ako nástroj na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie) • Legálnosť používania informácií: obrázky, hudby a filmov (autorské právo, používanie prevzatých diel) 	<ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o rizikách na internete • aplikovať pravidlá pre zabezpečenie e-mailu proti neoprávnenému použitiu • diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch/ záporoch • diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, diskutovať aj o tom, ako pomáhajú učiteľovi a ako pomáhajú žiakovi • diskutovať o princípoch a dodržiavaní základných autorských práv

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Reprezentácie a nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • Práca s grafikou (kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omalňovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblasti, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie) • Práca s textom (písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov, vkladanie obrázkov cez schránku, vloženie a odstránenie medzery z chybného textu) • Práca s príbehmi (vytváranie príbehov, vloženie novej snímky, textu, obrázka, spustenie/zastavenie prezentácie) • Práca s multimédiami (prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti, spustenie prehrávanie a zastavenie videa) • Informácie (textové, obrázkové, audio, video...) • Štruktúry (práca s grafovými štruktúrami: mapa, labyrint, sieť; zapisovanie, vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre) 	<ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií • nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií • použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu, • zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová). • použiť konkrétne nástroje editora (PowerPoint, Movie Maker) na tvorbu a úpravu príbehov • použiť konkrétne nástroje na prehranie zvukov • použiť konkrétne nástroje na prehranie videa • zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie, • dekodovať informáciu z jednoduchých reprezentácií, • zvoliť si nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém. • vyhľadať a získať informácie z jednoduchej štruktúry podľa daných kritérií • podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov a podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať s nimi • prerozprávať informácie z jednoduchej štruktúry vlastnými slovami

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Komunikácia a spolupráca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Práca s webovou stránkou (adresa stránky, orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku) • Vyhľadávanie na webe (vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete) • Práca s nástrojmi na komunikáciu (sms, e-mail, zadanie e-mailovej adresy, predmetu správy, napísanie e-mailu, odoslanie emailu, prijatie e-mailu, vymazanie e-mailu, dodržiavanie netikety) 	<ul style="list-style-type: none"> • použiť nástroje na prezeranie webových stránok • získať informácie z webových stránok • vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu • diskutovať o výsledkoch vyhľadávania • posúdiť správnosť výsledku • zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, • nájsť a zobrazíť prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja, • zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Algoritmické riešenia problémov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analýza problému (idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia: pravda/nepravda, platí/neplatí, áno/nie) • Interaktívne zostavovanie riešenia (priamy príkaz – akcia vykonávateľa, riadenie v priamom režime, používanie jazyka vykonávateľa) • Postupnosť príkazov (súvis medzi príkazmi a poradím príkazov: zostavenie a upravenie príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov) • Interpretácia zápisu riešenia – krokovanie • Hľadanie a opravovanie chýb 	<ul style="list-style-type: none"> • nyrhnúť riešenie a vyjadriť plán riešenia • rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia • vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia • uvažovať o rôznych riešeniach • riešiť problém priamym zadaním (robot, korytnačka) • aplikovať elementárne príkazy daného jazyka zo slovníka príkazov na riadenie vykonávateľa • riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti, • doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie, • interpretovať postupnosť príkazov, • vyhľadať chybu v postupnosti príkazov • realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy a interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosti vykonávateľa) • vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu, • nájsť a opraviť chybu v návode, v zápise riešenia, • diskutovať o svojich riešeniach

Softvér a hardvér	<ul style="list-style-type: none"> • Súbory a priečinky (textové, obrázkové a multimediálne súbory, vytvorenie a ukladanie dokumentov) • Práca v operačnom systéme (aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha) • Počítač a prídavné zariadenia (klávesnica – funkčnosť klávesov a klávesových skratiek, myš, kurzor, tlačiareň, slúchadlá, joystick, kinect senzor atď.) • Počítačová sieť a internet (internet ako celosvetová počítačová sieť) 	<ul style="list-style-type: none"> • uložiť produkt do súboru podľa pokynov • otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov • uložiť zmeny v prepracovanom už existujúcom produkte • spustiť a ukončiť program/aplikáciu • otvoriť v programe/aplikácii dokument • prihlásiť sa/odhlásiť sa z programu/aplikácie • pracovať so základným hardvérom na používateľskej veku primeranej úrovni: vedieť ovládať programy myšou, písať na klávesnici ale aj pohybmi prostredníctvom kinect senzoru) • rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu
Informačná spoločnosť	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnosť a riziká (Netiketa, bezpečné správanie sa na internete) • Digitálne technológie v spoločnosti (počítačové hry, filmy, hudba = digitálne technológie ako nástroj na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie) • Legálnosť používania informácií: obrázky, hudby a filmov (autorské právo, používanie prevzatých diel) 	<ul style="list-style-type: none"> • diskutovať o rizikách na internete • aplikovať pravidlá pre zabezpečenie e-mailu proti neoprávnenému použitiu • diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch/ záporoch • diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, diskutovať aj o tom, ako pomáhajú učiteľovi a ako pomáhajú žiakovi • diskutovať o princípoch a dodržiavaní základných autorských práv

5.5 PRVOUKA (PVO)

Charakteristika predmetu

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojový základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

Keďže predmet je vytvorený z obsahov dvoch vzdelávacích oblastí – prírodovednej a spoločenskovednej, výkonový štandard je rozdelený do dvoch častí, ktoré korešpondujú s danými vzdelávacími oblasťami. Spoznávanie prírodného prostredia je viazané s iným typom poznávacích procesov v porovnaní so spoznávaním spoločenského prostredia, preto zostali vzdelávacie oblasti v tomto dokumente formálne oddelené. Vytvorením spoločného predmetu pre dve vzdelávacie oblasti však naznačujeme možnosť vytvárať také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch spomínaných vzdelávacích oblastiach.

Predmet prvouka je v prvom ročníku slovné hodnotený a v druhom ročníku je klasifikovaný známami.

Ciele predmetu

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovnávania,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátne z hľadiska veku primeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,
- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
ČLOVEK A PRÍRODA: Rastliny	<ul style="list-style-type: none"> • Základné časti rastlín: koreň, stonka, list, kvet, plod • Byliny, kry, stromy • Životné prejavy rastlín – rast, vývin, rozmnožovanie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznať a identifikovať základné časti rastlín, • identifikovať päť podobností a päť odlišností v tvaroch, veľkosti, farbe základných častí rôznych rastlín, • na základe vlastného pozorovania triediť rastliny na byliny, kry a stromy, • deliť rastliny podľa tvaru listov na listnaté a ihličnaté, • opísať funkcie jednotlivých častí rastlín (napríklad: koreňom rastlina čerpá z pôdy vodu a živiny), • vysvetliť princíp opelenia, • že plod je časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu, • že plody obsahujú semená, z ktorých vyrastú nové rastliny <p><i>pozn: žiakom stačí poznať rodový názov rastlín</i></p>
ČLOVEK A PRÍRODA: Živočích	<ul style="list-style-type: none"> • Životné prejavy živočíchov • Suchozemské a vodné živočích • Dravec, korisť • Končatiny 	<ul style="list-style-type: none"> • uviesť tri spoločné a tri rozličné znaky, ktorými sa živočích a rastliny vzájomne podobajú, • vysvetliť, ako sú živočích tvarom tela a spôsobom života prispôsobené prostrediu, v ktorom žijú, • na príkladoch uviesť rozdiely medzi suchozemskými a vodnými živočíchmi, • že živočích získavajú potravu rôznym spôsobom, • vysvetliť vzťah dravec a korisť, • vysvetliť význam maskovania živočíchov v prostredí, • identifikovať časť tela, ktorá zabezpečuje živočíchom pohyb, • triediť živočích podľa toho, čím a ako sa pohybujú a tieto informácie dať do súvislosti s tým, kde a ako živočích žijú <p><i>pozn: žiakom stačí poznať rodový názov živočíchov</i></p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ČLOVEK A PRÍRODA: Človek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zmysly • Zrak • Sluch • Hmat • Čuch • Chuť • Poruchy zraku 	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať päť základných zmyslov človeka a im prislúchajúce zmyslové orgány, • vysvetliť význam zmyslových orgánov pre život človeka, • vysvetliť zásady starostlivosti o zrak a sluch, • vytvoriť závery o funkcii ušnice pri zachytávaní zvuku, • že orgány hmatu sú rozmiestnené po celom tele v koži a sú zodpovedné za jej citlivosť
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ČLOVEK A PRÍRODA: Neživá príroda a skúmanie prírodných javov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Životné prejavy organizmov: pohyb, rast, príjem potravy, dýchanie • Rozmnožovanie • Vodné zdroje (potok, rieka, jazero, more, podzemná voda), • Význam vody pre život • Svetelné zdroje • Tiene • Priesvitný, priehľadný, nepriesvitný materiál 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody, • triediť na základe znakov, identifikovaných vlastným pozorovaním, prírodné objekty na živé, neživé a odumreté, • vysvetliť, na čo všetko používa človek vodu a čo by sa stalo, ak by jej mal nedostatok, • vysvetliť, aký význam má voda v pôde a ako sa to týka človeka, • že voda sa vyskytuje v rôznych formách (niektoré vymenuje, napr. ľad, vodná para, sneh, dážď, námraza, rosa), • vymenovať tri typy vodných zdrojov, • na základe skúmania vytvoriť závery o priesvitnosti a priehľadnosti rôznych materiálov (prostredí), • že hlavným zdrojom svetla je Slnko, • vysvetliť, kedy sa vytvára/nevytvára tieň, kedy sa vytvára dlhší/kratší tieň, kedy sa vytvára viac tieňov, • vymenovať ďalšie zdroje svetla: plameň, blesk, žiarovka a iné elektrické zariadenia, ktoré vytvára človek, • navrhnúť vlastný spôsob merania časového úseku, • zostrojiť presýpacie hodiny, • vysvetliť vzťah rýchlosti presypania presýpacích hodín a niektorých vlastností presýpanej látky na základe pozorovania presýpacích hodín, • zostrojiť kyvadlo, • vysvetliť vzťah rýchlosti kmitania kyvadla a niektorých vlastností

		kyvadla na základe jeho pozorovania
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	<ul style="list-style-type: none"> • Moja trieda, škola • Bezpečnosť v škole, v triede, orientácia v priestore • Kde, tu, tam, vpravo, vľavo, hore, dolu, vpredu, vzadu • Škola, školský dvor, objekty v okolí školy, adresa školy, adresa môjho bydliska • Dni v týždni • Začiatok, koniec, predtým, včera, dnes, potom, zajtra • Umývanie rúk, čistota tela • Návšteva a správanie sa u lekára a v lekárni • Funkcia členov rodiny • Prejav úcty k rodičom, starým rodičom a jednotlivým členom rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v budove školy, • definovať pravidlá bezpečnosti pri návšteve školy, • pomenovať významné orientačné body v blízkosti školy, • povedať zjednodušenú adresu školy a adresu bydliska, • rozlíšiť pojmy predtým, včera, dnes, zajtra, potom, • vymenovať a identifikovať dni v týždni, • definovať, čo škodí zdraviu, • určiť členov rodiny vo vzťahu k sebe

Druhý ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
ČLOVEK A PRÍRODA: Rastliny	<ul style="list-style-type: none"> • Rôznorodosť životných podmienok rastlín • Prispôbovanie sa prostrediu • Životné prejavy rastlín • Význam rastlinných semien • Rozširovanie semien • Podmienky klíčenia semien: vzduch, voda, teplo • Rast rastliny • Životné podmienky rastlín: svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda 	<ul style="list-style-type: none"> • uviesť päť príkladov rôznych prostredí a k nim príklady rastlín v nich žijúcich, • vysvetliť na príkladoch, ako sa rastliny prispôbujú svojim tvarom a spôsobom života podmienkam, v ktorých žijú, • vysvetliť, ako sú rastliny závislé od neživého prostredia, • opísať tri životné prejavy rastlín, • vysvetliť, kde a prečo je možné nájsť semená rastlín, • zhodnotiť význam rastlinných semien pre život človeka, • uviesť na príkladoch, že niektoré semená majú vyvinuté nástroje na to, aby sa dostali čo najďalej od materskej rastliny,

		<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, z ktorej časti semena rastlina kľíči a čo sa deje so zvyškom semena po jej vyklíčení, • navrhnúť postup, ako je možné zistiť podmienky klíčenia semien, • vysvetliť, akým spôsobom a prostredníctvom ktorých častí získavajú rastliny z prostredia vodu, vzduch a svetlo, • navrhnúť postup na overenie predpokladov týkajúcich sa podmienok rastu rastlín. <p><i>pozn: žiakom stačí poznať rodový názov rastlín</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Životné prejavy živočíchov a rastlín • Rast, vývin • Pestovanie úžitkových rastlín • Zber divo rastúcich rastlín • Lov divo žijúcich zvierat • Chov zvierat: kravy, ovce, sliepky, kone, včely • Spoločenský hmyz • Včelia rodina: matka, trúd, robotnica • Mravenisko 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnať spôsob života živočíchov a rastlín, • zistiť, že životné prejavy živočíchov sú podobné životným prejavom rastlín, ich spôsob života je však iný, • že živočichy (aj človek) sa postupne menia – rastú, vyvíjajú sa, dospievajú, starnú, • uviesť príklady mláďat rôznych druhov živočíchov, ktoré sa nemusia podobat' na dospelé jedince • že dĺžka života živočíchov je rôzna, • že človek získava potravu rôznym spôsobom • vysvetliť na príkladoch, aký úžitok človeku poskytuje chov živočíchov, • vysvetliť význam tvorby živočíšneho spoločenstva, • spoznať včelu medonosnú, • opísať spôsob života včiel a mravcov. <p><i>pozn: žiakom stačí poznať rodový názov živočíchov</i></p>

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ČLOVEK A PRÍRODA: Človek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyb ako prejav života • Kostra ľudského tela: lebka, chrbtica a stavce, rebrá, ramenná kosť, stehenná kosť, kĺb, • Zlomenina • Svaly ich význam a rozvoj • Únava svalov • Pohyby ovládané vôľou • Pohyby realizované mimo vôľe človeka 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam pohybu pre človeka, • zistiť vlastným pozorovaním, že palec umožňuje realizovať najviac pohybov a úkonov, ktoré sú typické pre človeka, • že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na kosť, • pomenovať niektoré hlavné kosti ľudského tela a identifikovať ich na vlastnom tele • vytvoriť jednoduchý nákres kostry ľudského tela, • že kosti rastú spolu s človekom až do dospelosti a môžu sa zlomiť, • že človek pomocou svalov vykonáva rôznorodé pohyby a skúmaním zistiť pohyby ovládané vôľou a mimo vôľe človeka, • vymenovať päť rôznych pohybov, ktoré zabezpečujú svaly, • že svaly rastú, vyvíjajú sa a silnejú postupne s rastom a vývinom človeka, • vysvetliť únavu svalov a význam pravidelného cvičenia pre vývin svalstva
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ČLOVEK A PRÍRODA: Neživá príroda a skúmanie prírodných javov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zloženie pôdy • Úrodnosť pôdy • Nečistenie pôdy • Rozpúšťanie látok vo vode • Zrýchľovanie rozpúšťania • Filtrácia • Odparovanie 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, čo obsahuje pôda, • uviesť vodu a vzduch ako neživé súčasti prírody, • že z pôdy sa do vody prítomnej v pôde uvoľňujú rôzne látky, ktoré rastliny prijímajú koreňmi a využívajú ich na svoj rast, • zistiť vlastnosti rôznych typov pôd a vytvoriť zo skúmania závery o rôznych vlastnostiach pôd, • skúmať rozpúšťanie látok vo vode a vytvoriť záver o tom, ktoré látky sa rozpúšťajú vo vode a ktoré nie, • skúmaním zistiť, akým spôsobom je možné rozpúšťanie urýchliť, • navrhnúť postup, ako zistiť prítomnosť látky vo vode, • opísať na základe pozorovania proces filtrácie, • vysvetliť, čo sa pri odparovaní deje s vodou a s látkou, ktorá bola vo vode rozpustená

- Cesta do školy, priechod pre chodcov, semafor
- Kalendár – rok, mesiac, týždeň, deň, dátum, sviatky, rodina, narodeniny
- Jeseň (september, október, november)
- Zima (december, január, február)
- Jar (marec, apríl, máj)
- Leto (jún, júl, august)
- Vianoce, Nový rok, vznik Slovenskej republiky, Veľká noc, Pamiatka zosnulých
- Slovensko – štátna vlajka, štátny znak
- Prvky krajiny (poľa, lúky, lesy, rieky, jazerá, vrchy, rovina, domy a cesty)
- Cestovanie, práca, škola, dovolenka
- Druhy dopravy (auto, autobus, vlak, lietadlo, loď)
- Spoznávanie krajiny, pamätihodnosti
- Povolania ľudí (lekár, učiteľ, vedec, strojník, pekáč, mäsiar, obchodník a i.)
- Zásady bezpečnosti, slnečné žiarenie, oheň, elektrický prúd a iné
- Nebezpečné predmety
- Postup pri volaní hasičov (150), záchranej zdravotnej služby (155), polície (158), tiesňová linka (112)
- opísať cestu do školy,
- ovládať základné pravidlá bezpečnosti na ceste,
- určiť aktuálny rok,
- zaradiť mesiace v roku podľa ročných období od začiatku roka,
- určiť význam sviatkov (narodeniny, sviatky na Slovensku),
- že jeho obec je súčasťou Slovenska,
- rozpoznať štátne symboly,
- odlíšiť jednotlivé prvky krajiny,
- opísať krajinu v okolí školy/bydliska (podľa obrázkov) počas roka,
- uviesť dôvody, prečo ľudia cestujú,
- odlíšiť druhy dopravy,
- porozprávať o javoch v krajine, ktoré sú pri cestovaní zaujímavé (atrakcie, pamiatky, príroda a i.),
- odlíšiť vybrané profesie a ich náplň,
- opísať úlohu hasičov, policajtov a záchranej zdravotnej služby,
- zvládnuť postup, ako privolať pomoc,
- určiť čas celých hodín na klasických a digitálnych hodinách

5.6 PRÍRODOVEDA (PDA)

Charakteristika predmetu

Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov.

Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

Vzdelávací štandard prírodovedy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia prírodovedy. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať.

Predmet prírodoveda je klasifikovaný známkami.

Ciele predmetu

Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

- žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty);
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja induktívne poznávanie žiaka);
- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomelému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,
- argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a/alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplývajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,

- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou.

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Tretí ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne		
Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Rastliny a huby	<ul style="list-style-type: none"> • Životný cyklus rastlín, • Dĺžka života rastlín • Význam lesa pre človeka • Zemiak (ľuľok zemiakový), • Cukrová repa, • Pšenica ozimná • Liečivé rastliny, • Odvar, výluh, • Žihľava dvojdomá, • Repík lekársky, • Lipa malolistá, • Skorocel kopijovitý, • Materina dúška • Jedovaté rastliny • Jedlé, nejedlé a jedovaté huby, • Plesne, kvasinky 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať životný cyklus známeho rastlinného druhu: stromu – pagaštan korský; byliny – fazuľa obyčajná, • že niektoré rastliny žijú kratšie a iné dlhšie, • že rastlina počas života kvitne a prinesie semená, • že zo semien na jar vyrastajú nové rastliny, • že niektoré rastliny na jar nevyrastajú zo semien, ale z koreňov, hlúč alebo cibúl, ktoré sú počas zimy ukryté v zemi, • hodnotiť význam stromov (lesa, dreva) pre človeka, • skúmať život na vybranom strome, • vyhľadať chýbajúce informácie a zistenia prezentovať, • rozpoznať typické poľné plodiny, • hodnotiť význam pestovania vybraných poľných plodín, • že mnohé rastliny obsahujú látky, ktoré pomáhajú liečiť zranenia a ochorenia, • že liečivé látky sa nachádzajú v rôznych častiach rastliny (uvedie päť príkladov), • pripraviť z liečivých bylín odvar a výluh a vysvetliť medzi nimi rozdiel

		<ul style="list-style-type: none"> • že neznáma rastlina môže byť jedovatá, • vysvetliť, akým spôsobom sa môže jed dostať do tela, • že huby nepatria medzi rastliny, • určiť na piatich hubách, či sú jedlé, nejedlé alebo jedovaté, • že medzi huby zaradujeme aj plesne a kvasinky <p><i>pozn: žiakom stačí poznať rodový názov rastlín a húb</i></p>
Živočích	<ul style="list-style-type: none"> • Ryby: kapor obyčajný, štika obyčajná; • Obojživelníky: skokan hnedý • Plazy: jašterica múrová, užovka obyčajná • Vtáky: sýkorka veľká, lastovička obyčajná, drozd čierny • Cicavce: jež tmavý, krt obyčajný, mačka domáca • Živočích bez vnútornej kostry: babôčka pávoká, slimák záhradný 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať spôsob života vybraných zástupcov živočíšnej ríše (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce, bezstavovce), • opísať vzťah vybraných živočíšnych druhov k prostrediu, v ktorom žijú <p><i>pozn: žiakom stačí poznať rodový názov živočíchov</i></p>
Človek	<ul style="list-style-type: none"> • Trávenie • Energia • Stavebné látky • Obezita • Potravinová pyramída • Vylučovanie • Moč • Potenie • Pitný režim 	<ul style="list-style-type: none"> • že trávenie je proces, pri ktorom si človek ponecháva v tele z potravy látky, ktoré potrebuje a zvyšok z tela vylučuje, • vysvetliť proces trávenia človeka, • zakresliť časti tráviacej sústavy, • vysvetliť, čo sa v zakreslených častiach sústavy deje s potravou, • zdôvodniť, na čo človek využíva získanú energiu a stavebné látky, • vysvetliť vznik obezity, • vysvetliť princíp potravinovej pyramídy, • vytvoriť týždenný jedálny lístok založený na vedomostiach o správnej životospráve, • vysvetliť, ako sa dostáva voda do organizmu a ako sa z neho vylučuje, • zakresliť, ako sa voda dostáva do organizmu a ako sa z neho vylučuje, • vysvetliť pitný režim, • realizovať prieskum o pitnom režime, • zhodnotiť výsledky prieskumu vzhľadom na vedomosti o správnej životospráve, • odporučiť zmeny v pitnom režime

- Vzduch
- Kyslík
- Oxid uhličitý
- Prúdenie vzduchu
- Vietor
- Zrážky
- Teplota prostredia
- Teplo, teplota
- Teplomer
- Telesná teplota
- Kolobeh vody v prírode
- Dážď, sneh, hmla
- Topenie, vyparovanie
- Tuhnutie,
- Tuhé, kvapalné a plynné látky
- Rozpúšťanie a topenie
- Plávajúce a neplávajúce predmety
- Nadľahčovanie telies vo vode
- Objem a hmotnosť
- že vzduch je potrebný pre život mnohých organizmov,
- že vzduch sa nachádza všade, vyplňa priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne,
- že vietor je pohybujúci sa vzduch,
- vysvetliť vznik vetra použitím poznatku o stúpaní teplého a klesaní studeného vzduchu,
- vysvetliť fungovanie teplovzdušného balóna,
- navrhnúť spôsob merania rýchlosti a smeru prúdenia vzduchu,
- navrhnúť spôsob, akým je možné merať množstvo zrážok,
- realizovať dlhodobé pozorovanie znakov počasia a z výsledkov vyvodíť závery,
- že najväčším zdrojom tepla je Slnko,
- že teplo vzniká aj horením látok alebo trením,
- že teplo tvorí aj väčšina živočíchov,
- že teplo spôsobuje zvyšovanie teploty látok,
- skúmať stálosť telesnej teploty,
- porovnať telesnú teplotu detí a dospelých,
- vysvetliť na príkladoch rozdiel, že niektoré látky sa zahrievajú rýchlejšie a iné pomalšie,
- že látky môžu byť v troch skupenstvách – tuhé, kvapalné a plynné,
- vysvetliť zmeny skupenstiev na príklade vody a použiť pri tom pojmy topenie, vyparovanie a tuhnutie,
- vysvetliť vznik dažďa, snehu a hmly, pričom využije poznatky o skupenských premenách,
- vysvetliť kolobeh vody v prírode,
- vysvetliť na príkladoch rozdiel medzi rozpúšťaním a topením,
- že niektoré látky plávajú na vode, iné klesajú ku dnu,
- navrhnúť postup, ako z neplávajúceho predmetu vytvoriť plávajúci a naopak,
- že predmety sa javia na vzduchu ťažšie ako vo vode,
- že objem vyjadruje to, akú časť priestoru predmet zaberá,

	<ul style="list-style-type: none"> navrhnuť postup porovnávania (merania) objemu a hmotnosti dvoch predmetov
--	---

Štvrtý ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Prírodné spoločenstvá	<ul style="list-style-type: none"> Dub letný Buk lesný Hrab obyčajný Borovica lesná Jeleň lesný Medveď hnedý Veverica stromová Sova lesná Zvonček konársky Rumanček roľný Nevädza poľná Lipnica lúčna Čakanka obyčajná Koník lúčny Čmeľ zemný Križiak obyčajný Obrábanie pôdy Poľné plodiny Zajac poľný, králik poľný Sokol sťahovavý Škrečok poľný Vfba biela Jelša lepkavá Trst' obyčajná Lekno biele Kapor obyčajný Šťuka obyčajná Kačica divá Vážka Komár Potravové reťazce a potravové siete Plesnivec alpínsky Črievičník papučka Bleduľa jarná 	<ul style="list-style-type: none"> opísať les ako spoločenstvo rastlín a živočíchov a opísať spôsob života typických zástupcov lesného spoločenstva, že rastliny vyžadujú pre svoj život rôznorodé podmienky a navrhnuť postup skúmania rôznorodosti lúčneho porastu, vysvetliť život živočíchov v lúčnom poraste a opísať spôsob života typických zástupcov lúčneho spoločenstva, vysvetliť vznik poľí obrábaním a význam poľí pre človeka a porovnať pole s lúkou, vytvoriť, na základe porovnania poľa s lúkou závery o rôznorodosti rastlinstva, vysvetliť život živočíchov na poli a opísať ich spôsob života, vysvetliť, že rastliny, ktoré žijú v blízkosti vodných zdrojov vyžadujú väčšie množstvo vody, v inom prostredí by neprežili, vysvetliť, ako sa vodné rastliny prispôsobili životu vo vode, uviesť príklady živočíchov žijúcich priamo vo vode a príklady živočíchov žijúcich pri vode, uviesť príklady živočíchov, ktoré potrebujú vodu len na rozmnožovanie, že potravný reťazec vyjadruje potravnú závislosť jednotlivých organizmov žijúcich na určitom území a na základe informácií, ktoré má o

	<ul style="list-style-type: none"> • Rys ostrovid • Vydra riečna • Medveď hnedý 	<p>organizmoch žijúcich na vybranom území, zostaviť potravinový reťazec</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhľadať v informačných zdrojoch informácie o spôsobe života organizmov, • prečo sú niektoré rastliny zákonom chránené, • vysvetliť narušenie rovnováhy potravinového reťazca pri vyhynutí určitej rastliny a povedať, čo sa môže stať, ak úplne vyhynie niektorý živočíšny druh, • uvažovať o vzťahoch medzi rastlinami, živočíchmi a prostredím
	<ul style="list-style-type: none"> • Dýchanie, spotreba kyslíka, pľúca • Kvapôčková infekcia a pôvodcovia ochorení, kašeľ, kýchanie • Srdce, tep • Krv, červené krvinky, biele krvinky, krvné doštičky • Cievny, krvný obeh • Rozmnožovanie človeka, • Počatie, tehotenstvo, pôrod, • Detstvo, dospelosť, staroba, smrť 	<ul style="list-style-type: none"> • čím sa líši vdychovaný vzduch od vydychovaného • že vo vydychovanom vzduchu sa nachádza veľa vody v podobe vodnej pary, • vysvetliť a zakresliť proces dýchania, • zistiť, či človek dýcha, • že so vzduchom sa do organizmu môžu dostať aj nečistoty alebo pôvodcovia ochorení, • na čo slúži hlien v nose a hrdle, • vysvetliť prenos ochorenia kvapôčkovej infekcie, • vysvetliť obranné mechanizmy - kýchanie a kašľanie, • že srdce je sval, je duté a pracuje ako pumpa na krv a sú naň napojené cievy, • kde sa nachádza srdce, aký má tvar a veľkosť, • že činnosť srdca sa prejavuje ako tep, • vysvetliť, ako a prečo sa zrýchľuje tep pri vynakladaní námahy, • že pravidelným cvičením sa trénuje aj srdce, • že krv je tekutina, ktorá rozvádza po tele potrebné látky, • vysvetliť, akým spôsobom sa tieto látky dostávajú do krvi, • poznať červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky, • vysvetliť význam darcovstva krvi, • že cievy sa nachádzajú v celom tele, • vysvetliť krvný obeh a zakresliť krvný

		<p>obeh,</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť, ako sa krvou dostávajú lieky, ale aj jedy do rôznych častí tela, • ako sa splodí dieťa a aký je význam rodiny pri rozmnožovaní človeka, • že po oplodnení ženy mužom sa v tele ženy vyvíja dieťa – žena je tehotná, • že dieťa sa v tele ženy vyvíja približne deväť kalendárnych mesiacov, pričom matka je s dieťaťom spojená pupočnou šnúrou, cez ktorú dieťa od matky prijíma potrebné látky a kyslík, • opísať vývin človeka
	<ul style="list-style-type: none"> • Spomaľovanie a zrýchľovanie pádu predmetov • Magnet, magnetické pole, kompas • Páka, hojdačka, rovnoramenné váhy, nožnice, kliešte, páčidlo, • Veslo, kľučka, pevný bod • Kladka, lanovka, stavebná kladka, posilňovacie stroje, pevná kladka, voľná kladka, kladkostroj • Naklonená rovina: svahové cesty – serpentín; skrutka, sekera, pluh, klin • Ozubené koleso: bicykel, hodiny, kuchynský mechanický šľahač, mechanická vrtačka, vodný a veterný mlyn, súkolesie, ozubnica • Zem ako planéta, Mesiac ako družica Zeme, Slnko ako hviezda • Slnčná sústava, Merkúr, Venuša, Zem, Mars, Jupiter, Saturn, • Urán, Neptún, súhvezdie, Veľký voz, Orion • Hvezdáreň, ďalekohľad, podmienky života na zemi a vo vesmíre 	<ul style="list-style-type: none"> • skúmaním zistiť, ako rýchlo rôzne predmety padajú k zemi a čím je to spôsobené • čo je magnet a ktoré predmety priťahuje/nepriťahuje a do akej vzdialenosti pôsobí, • navrhnúť postup, pomocou ktorého porovná veľkosť (odmeria) magnetického poľa dvoch magnetov, • vysvetliť, ako sa k sebe správajú dva magnety, • vysvetliť, ako sa používa kompas, • ako funguje páka a použiť ju • ako funguje kladka/kladkostroj a použiť ju, • ako funguje naklonená rovina a použiť ju, • vytvoriť závery z vlastného skúmania. • čo je ozubené koleso, • vysvetliť, že použitím kombinácie väčších a menších kolies a ozubnice (ozubenej reťaze) môžeme meniť smer a rýchlosť točenia ozubených kolies, • že Zem je planéta, ktorá obieha okolo hviezdy nazývanej Slnko, aký má tvar, pohyby a otáčanie, • demonštrovať na modeli Zeme rotáciu planéty okolo vlastnej osi a zároveň rotáciu okolo Slnka, • že Mesiac nesvieti, ale odráža svetlo dopadajúce naň zo Slnka, • vymenovať v poradí planéty slnečnej sústavy, • že planéty spolu tvoria slnečnú sústavu,

- charakterizovať súhvezdie ako viditeľné usporiadanie hviezd do rozpoznateľného obrazca,
- rozpoznať hlavné súhvezdie zimnej oblohy – Orion a hlavné súhvezdie letnej oblohy – Veľký voz,
- graficky znázorniť usporiadanie slnečnej sústavy,
- že vo vesmíre nie je vzduch,
- vysvetliť, akými spôsobmi človek skúma vesmír,
- zvažiť, aké podmienky by musela mať planéta na to, aby na nej človek prežil

5.7 VLASTIVEDA (VLA)

Charakteristika predmetu

Vlastiveda v 3. a 4. ročníku má osobité, nezastupiteľné postavenie vzhľadom na význam v utváraní predstáv o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním má za cieľ podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec) a končí vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku).

Vlastiveda v 3. ročníku (Moja obec) je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmami z vlastnej obce (okolie školy) v časových premenách jednotlivých ročných období (aj s aspektom starostlivosti o bezpečnosť a zdravie). Nezastupiteľná je vlastivedná vychádzka, ktorá má motivačno-heuristický charakter. Vybrané témy, napr. orientácia v okolí školy, sa odporúča realizovať formou pozorovania mimo triedy, ak sú na to možnosti. Delí sa na spoznávanie miestnej krajiny (jednoduchá práca s nákresmi) a orientáciu v čase (plynutie kalendárneho a školského roka, významné sviatky počas roka, tradície a i.). Na ne nadväzuje rozprávanie o doprave, o pamätihodnostiach. Osobitá pozornosť sa venuje pozorovaniu, skúmaniu prírody, jej zložiek, ale rovnako aj pamiatok v okolitej krajine.

Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiaci spoznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Tieto cesty sa realizujú prostredníctvom „výletov“ od Tatier k Dunaju, od Dunaja k Hornádu, od Hornádu po Dunajec. Výlety po Slovensku sú zamerané na zážitkové (názorné) spoznávanie regiónov. Dôraz je na práci s mapami, príbehmi a ilustráciami. Mapy použité v 3. a 4. ročníku sú zamerané a prispôbené vyučovaniu vlastivedy. Každý zemepisný názov z textu nájdu žiaci na mape, obrázku aj kresbe. Používajú sa veľmi jednoduché mapy, ktoré pri ústnom, či písomnom preverovaní vedomostí pomáhajú žiakom (nič sa neučia naspamäť). Základ tvorí „Čítanie mapy – prstom po mape“ a prerozprávanie príbehov podľa obrázkov.

Predmet vlastiveda je klasifikovaný známkami.

Ciele predmetu

Žiaci:

- skúmajú, pozorujú a bádajú v kraji, v ktorom žijú,
- porozprávajú o svojej obci (mesto, dedina – o krajine svojho okolia) a určia jednotlivé prvky – časti svojej obce,
- orientujú sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov,
- rozlišujú primerane vzťahy a väzby prírodného a spoločenského charakteru vo svojej obci, doma i v škole,
- použijú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností,
- identifikujú a odlíšia, čo vytvorila príroda a čo človek,
- rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadávajú v kalendári významné dni),
- ukážu na mape (prispôbenej vlastivede v 4. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a iné,
- opíšu (pomocou obrázkov) pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia,
- prerozprávajú obsah povesti podľa výberu,
- porozprávajú o významných historických udalostiach,
- vedia čítať mapu a rozprávať podľa ilustrácií a fotografií

- vypátrajú pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska,
- porovnávajú jednotlivé oblasti so svojou obcou.

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Tretí ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Moja obec	<ul style="list-style-type: none"> • Moja obec, miestna krajina, okolie školy, bydliska • Smer na sever (podľa poludňajšieho tieňa) • Svetové strany • Cesta do školy a bezpečnostné pravidlá pri ceste do školy • Znaky jesene, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, zber úrody, príprava živočíchov na zimu • Predkovia, dedina a jej obyvatelia • Znaky zimy, starostlivosť o zver v prírode • Zimné sviatky • Pamätihodnosti • Významní rodáci • Zmienky o obci a jej okolí v povestiach, piesňach, známe udalosti v obci, historické pamiatky v obci • Znaky jari, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, jarné práce • Veľkonočné sviatky a tradície, plán, mapa danej krajiny • Znaky leta, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, dozrievanie novej • Úrody, starostlivosť živočíchov o mláďatá, oddych a rekreácia počas letných prázdnin, starostlivosť o zdravie a bezpečnostné pravidlá počas letných aktivít • Časová priamka (vizualizácia času) 	<ul style="list-style-type: none"> • napísať presný názov svojej obce (presnú adresu školy a bydliska), • zaradiť obec, kde býva, medzi mestá alebo dediny, • určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa a identifikovať svetové strany v krajine, • orientovať sa v okolí školy a bydliska pomocou svetových strán a významných objektov v miestnej krajine, • porozprávať vlastnými slovami cestu do školy alebo zo školy domov, • opísať svoju obec, • zhotoviť jednoduchý nákres okolia školy a bydliska, • ukázať na mape Slovenska svoju obec, • identifikovať na mape Slovenska pohoria, nížiny, rieky a cesty, • opísať spôsob života obyvateľov obce, • porozprávať, ako si ľudia pripomínajú svojich predkov a priateľov (Pamiatka zosnulých) na jeseň, • zostrojiť časovú priamku vlastnej rodiny a rodinných príslušníkov, • vlastnými slovami porozprávať o sviatočných dňoch v obci na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi), • opísať druhy dopravy v obci, • opísať podľa náčrtu cestu do stredu obce, • určiť dve historické pamiatky vo svojej obci, • prerozprávať jednu povesť, pieseň, či báseň, ktorá sa viaže k obci alebo jej

		<p>okoliu (Slov. Ľupča),</p> <ul style="list-style-type: none"> • určiť, aké významné kultúrne a športové podujatie sa v obci konajú, • charakterizovať zmeny v prírode podľa ročných období a použiť pri tom vlastné pozorovania a skúsenosti, • opísať činnosti ľudí na jar, • porozprávať o tradíciách v obci, • vyhľadať informácie o svojej obci na internete a iných médiách, • interpretovať obrazový materiál o obci a jej obyvateľoch.
--	--	---

Štvrtý ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Slovensko	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastivedná mapa Slovenska: znaky na mape a v legende, svetové strany na mape, poloha miestnej krajiny na Slovensku, význam modrej, hnedej a zelenej farby na mape, kreslená mierka • Pohoria: Tatry, Nízke Tatry, Pieniny, Malá Fatra, Veľká Fatra, Poľana, Kremnické vrchy, Štiavnické vrchy, Slovenské Rudohorie, Podunajská nížina, Východoslovenská nížina, Záhorská nížina, Váh, Dunaj, Hron, Dunajec, Demänovské jaskyne, Domica • Lesy: listnaté, zmiešané a ihličnaté lesy, TANAP • Pamiatky (UNESCO) Slovenska (Bardejov, Vlkolíneč, Banská Štiavnica s okolím, Spišský hrad a okolie, jaskyne Slovenského krasu, bukové lesy Východných Karpát, Levoča, drevené kostolíky) • Mestá: Bratislava, Košice, Trnava • Hrady: Bratislavský hrad, Devín, Trenčiansky hrad, Bojnický zámok a Zoo, Nitriansky hrad, Žilina, Kysuce, Martin, Strečno, Orava, Oravský hrad a priehrada, Horehronie, Banská 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť vlastnými slovami, čo je mapa, • identifikovať znaky na mape (farby, tvary), • odmerať podľa nakreslenej mierky vzdialenosti na mape, • ukázať polohu Slovenska na mape sveta a Európy, • ukázať na mape Slovenska svoju obec, • porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju (Bratislavy) a jej jednotlivých zastávkach (Poprad, Nízke Tatry, Ružomberok, Martin, Orava, Veľká Fatra, Malá Fatra, Kysuce, Žilina, Súľovské vrchy, Trenčín, Piešťany, Trnava, Malé Karpaty, Záhorie) – „Čítanie z mapy = prstom po mape“, • pátrať po obrazovom materiáli (internet, médiá) z cesty a interpretovať ho, • odlíšiť na ceste od Tatier k Dunaju tri známe pohoria a tri kotliny, • prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Tatier k Dunaju, • porozprávať o ceste od Dunaja po

	<p>Bystrica, Zvolenský zámok, Spiš, Poprad, Prešov</p> <ul style="list-style-type: none"> • História Slovenska: Konštantín a Metod, Svätoplukove prúty, vpády Tatárov a Turkov, Mária Terézia, Ľudovít Štúr, prvá svetová vojna, Milan Rastislav Štefánik, Tomáš Garrigue Masaryk, druhá svetová vojna, samostatná Slovenská republika • Štátne symboly SR 	<p>Hornád (z Bratislavy do Košíc) cez Nitru, Hornú Nitru, Podunajsko a Pohronie a o zastávkach v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Banskej Bystrici, Poľane, Lučenci, Rožňave a Slovenskom Rudohorí – „Čítajú z mapy = prstom po mape“,</p> <ul style="list-style-type: none"> • prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Dunaja po Hornád, • opísať výlet od Hornádu po Dunajec (z Košíc po Dunajec) cez Michalovce, Zemplín, Humenné, Vihorlat, Bardejov, Nízke Beskydy, Prešov, Šariš, Levoču, Slovenský raj, Spiš - „Čítanie z mapy = prstom po mape“, • prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty po hradoch na východe Slovenska
<p>Čítanie z mapy Slovenska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Výlety po Slovensku • Od Tatier k Dunaju (Bratislavy) a jej jednotlivých zastávkach (Poprad, Nízke Tatry, Ružomberok, Martin, Orava, Veľká Fatra, Malá Fatra, Kysuce, Žilina, Súľovské vrchy, Trenčín, Piešťany, Trnava, Malé Karpaty, Záhorie) • Od Dunaja po Hornád (z Bratislavy do Košíc) cez Nitru, Hornú Nitru, Podunajsko a Pohronie a o zastávkach v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Banskej Bystrici, Poľane, Lučenci, Rožňave a Slovenskom Rudohorí • Od Hornádu po Dunajec (z Košíc po Dunajec) cez Michalovce, Zemplín, Humenné, Vihorlat, Bardejov, Nízke Beskydy, Prešov, Šariš, Levoču, Slovenský raj, Spiš 	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať päť najvýznamnejších kultúrnohistorických pamiatok Slovenska na mape, • vytvoriť zoznam desiatich prírodných divov Slovenska, • rozlíšiť pomocou mapy najvýznamnejšie cesty Slovenskom, • zistiť na obrázkoch, ako sa krajina Slovenska menila (historické obrazy), • vytvoriť plán cesty po Slovensku • spoznať najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov

5.8 ETICKÁ VÝCHOVA (ETV)

Charakteristika predmetu

Predmet etická výchova má svoje špecifiká. Jedným z nich je rozvíjanie komunikačných a sociálnych spôsobilostí, ktoré sa orientujú na postoje k životným situáciám a ku konkrétnym prejavom prosociálneho správania. Nadobudnuté vedomosti, spôsobilosti a zručnosti sú predpokladom kritického myslenia, diskusie a hodnotiacich postojov. V etickej výchove sa stávajú prostriedkom, od ktorého sa odvíja požadované správanie

Jej úlohou v primárnom vzdelávaní je podporovať osobnostný a sociálny rozvoj žiaka s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tejto úlohy sa využíva hlavne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

V etickej výchove sa kladie dôraz na rozvoj mravného usudzovania, na kultivovanie medziľudských vzťahov, ktoré vychádzajú z rodiny, rozširujú sa na triedny kolektív, na školu a na región, v ktorom žiaci žijú. Deje sa to prostredníctvom rozvoja sociálnych spôsobilostí (otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod.). Etická výchova sa tak podieľa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení ku kritickému mysleniu, diskusii, hodnotiacim postojom, ku harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách.

Hodnotenie predmetu etická výchova je absolvoval/neabsolvoval. Priebežné hodnotenie výsledkov žiakov je verbálnym hodnotením so zameraním na pozitívne výsledky a individuálny pokrok žiakov.

Ciele predmetu

Žiaci:

- si osvoja základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa aktívne participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu),
- osvoja si prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie hodnoty priateľstva, vzájomnosti a rodiny,
- rozvíjajú svoj postoj k postihnutým, chorým a starým ľuďom.

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Prvý ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	<ul style="list-style-type: none"> Rodina Skupina Školská trieda Pozdrav Vďačnosť Ospravedlnenie Pravidlá skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> predstaviť seba i spolužiakov krátkou charakteristikou, pomenovať dôvody pre vďačnosť, prosbu, ospravedlnenie, podieľať sa na vytváraní pravidiel skupiny
Prvky prosociálneho správania	<ul style="list-style-type: none"> Úcta Úcta k rodičom, učiteľom, starším ľuďom, spolužiakom Prejav úcty 	<ul style="list-style-type: none"> uviesť príklady úcty k rodičom, učiteľom a spolužiakom, vyjadriť adekvátne vďačnosť, prosbu a ospravedlnenie, riadiť sa pravidlami skupiny, rešpektovať spolužiakov
Ľudská dôstojnosť	<ul style="list-style-type: none"> Hodnota osoby Moja hodnota Rozdiel medzi mnou a ostatným svetom Ľudská osoba Sebaovládanie 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznať postupne rôzne vlastnosti ľudí, uviesť vlastnosti, ktorými sa odlišuje od iných, poukázať na dôležitosť sebaovládania v medziľudských vzťahoch
Pozitívne hodnotenie iných	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti iných osôb Pozitívne vlastnosti rodinných príslušníkov Pozitívne vlastnosti spolužiakov Vyjadrenie pozitívneho hodnotenia iných Negatívne správanie a jeho dôsledky 	<ul style="list-style-type: none"> uložiť produkt do súboru podľa pokynov rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním u seba i u spolužiakov, uviesť dobré vlastnosti spolužiakov a príslušníkov rodiny, zahrať scénu, kde vyjadrí pochvalu spolužiakom

Naša rodina	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina a jej úlohy v živote človeka • Vzťahy medzi členmi rodiny • Rodinné pravidlá • Komunikácia • Pomoc v rodine 	<ul style="list-style-type: none"> • pomenovať rodinné vzťahy, • vysvetliť tri pravidlá vo vlastnej rodine, • uviesť príklad úctivej komunikácie v rodine, • naplánovať si konkrétnu pomoc pre členov rodiny
-------------	--	--

Druhý ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupráca • Vzťahy v triede • Právo a povinnosť • Práva a povinnosti v rámci rodiny a triedy 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem spolupráca na príkladoch, • zdôvodniť potrebu vzájomného počúvania, • rozpoznať vzťah medzi právom a povinnosťou, • vysvetliť svoje práva a povinnosti v škole i v rodine
Tvorivosť	<ul style="list-style-type: none"> • Tvorivosť • Vlastné talenty • Pozornosť, fantázia, úsilie, vytrvalosť • Prínos tvorivosti (úžitok, radosť, obohatenie iných) • Tvorivosť, ktorá škodí a zarmucuje 	<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť originálny darček pre spolužiaka • zahrať pomocou pantomímy rôzne situácie, • vymyslieť spoločne príbeh o svojej triede, • oceniť originalitu iných, • dopĺňať znenie pravidiel skupiny
Iniciatíva	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciatíva – ochota, prekonanie lenivosti a obáv • Iniciatíva pri poznávaní nových vecí, pri vytváraní dobra a zabraňovaní zlu • Iniciatíva pri vytváraní dobrých vzťahov v triede i mimo nej 	<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady iniciatívneho správania, • určiť oblasť, v ktorej je iniciatívny, • zapájať sa do triednych a školských činností

Vyjadrovanie citov	<ul style="list-style-type: none"> • City • Prežívanie citov • City v rodine • City medzi rovesníkmi • Úcta k osobám opačného pohlavia • Úcta k citom iných 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať jednoduchou formou, čo znamená slovo city, • prejaviť svoje city spojené s príjemným i nepríjemným prežívaním formou kresby – „moje city počas dňa“, • vyjadriť kultivovane svoje city, • uviesť, ako vhodnou formou vie vyjadriť city spojené s nepríjemným prežívaním
Naša trieda	<ul style="list-style-type: none"> • Naša trieda – spoločenstvo detí • Pozitíva a negatíva našej triedy • Vylepšovanie nášho spolužitia • Súdržnosť spoločenstva 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť medzi vhodným a nevhodným správaním v triede, • predložiť návrhy na zlepšenie súdržnosti spoločenstva triedy, • prejaviť pochopenie so spolužiakmi, • prispieť k dobrej atmosfére v triede, • vyjadriť svoje pozitívne prania formou kresby

Tretí ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Posoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	<ul style="list-style-type: none"> • Pravda v živote ľudí • Otvorená komunikácia – pravdivosť a objektívnosť • Zdroje informácií • Pravda o sebe a jej prijatie, • Pravda o iných • Rizikové situácie v živote detí • Odmietnutie zla a negatívnych ponúk 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotiť pravdivé informácie o sebe, • preveriť si informácie o iných, • rozpoznať rizikové situácie a negatívne ponuky, • zahrať formou scénky situácie s negatívnymi ponukami
Empatia	<ul style="list-style-type: none"> • Empatia • Radosť a smútok v živote ľudí • Súcit a spoluúčasť so slabšími, chorými, zdravotne a sociálne znevýhodnenými ľuďmi • Vcítenie sa do situácie spolužiakov 	<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady na situácie, v ktorých prejavuje súcit a pochopenie, • poukázať na dôležitosť radosti vo svojom prostredí, • prejaviť spoluúčasť a pochopenie iných v problémových situáciách

Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti	<ul style="list-style-type: none"> Právo na omyl Omyl a zákernosť Odpúšťanie v medziľudských vzťahoch Sebaovládanie v konfliktných situáciách Upevňovanie vzájomnosti Súťaživosť a kooperácia 	<ul style="list-style-type: none"> uznať právo človeka na omyl, rozlíšiť omyl od zákernosti, diskutovať o možnostiach nápravy omylu, porozumieť významu odpúšťania a komunikácie v konfliktných situáciách, formulovať rôzne typy žiadosti o prepáčenie
Pomoc, darovanie, delenie sa	<ul style="list-style-type: none"> Vnímanie a prežívanie prosociálnosti Materiálna a nemateriálna pomoc Podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu Odmietnutie dobra inými 	<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť rozdiel medzi materiálnou a nemateriálnou pomocou, uviesť príklady pomoci v rámci triedy a rodiny, pomáhať si navzájom
Naša škola	<ul style="list-style-type: none"> Naša škola Príslušnosť k našej škole Účasť žiakov na úspechoch i problémoch školy 	<ul style="list-style-type: none"> vymenovať pozitívne stránky svojej školy, uviesť príklad problémov, ktoré sa v škole vyskytujú, navrhnuť svoj príspevok k dobrej atmosfére v škole

Štvrtý ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne , 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch	<ul style="list-style-type: none"> Tolerancia a ústretovosť vo vzťahoch Zlaté pravidlo mravnosti Rešpekt a úcta Rovnoprávnosť mužov a žien Komunikačné zručnosti v medziľudských vzťahoch Kultivované správanie k osobám opačného pohlavia 	<ul style="list-style-type: none"> opísať rozdiely správania medzi chlapcami a dievčatami, rozpoznať vhodné a nevhodné správanie voči osobám opačného pohlavia, rozpoznať situácie, kde je potrebné ticho a počúvanie

Reálne a zobrazené vzory	<ul style="list-style-type: none"> • Vzor správania • Komunikačné prostriedky a ich úloha • Prosociálne vzory v okolí dieťaťa • Čitateľský návyk – zdroj prosociálnych vzorov 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť na príkladoch pozitívne i negatívne vplyvy televízie a iných komunikačných prostriedkov, • uviesť príklady prosociálnych ľudí zo svojho okolia, • vyjadriť svoj názor na prečítanú knihu
Rozvoj tvorivosti a iniciatívy	<ul style="list-style-type: none"> • Záujmy rozvíjajúce osobnosť človeka • Kvality človeka využité pre spoločné dobro • Tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov 	<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady vzájomnej užitočnosti, • vymenovať iniciatívy, kde môže preukázať svoj vzťah k ochrane prírody a životného prostredia, • pripraviť si iniciatívy na ochranu prírody
Dohovor o právach dieťaťa	<ul style="list-style-type: none"> • Ľudské práva, práva detí • Detská práca • Solidarita a prijatie odlišností • Povinnosti detí vyplývajúce z ich práv 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať päť práv dieťaťa, • rozpoznať, ktoré práva dieťaťa sa dodržia alebo porušujú v jeho prostredí, • vysvetliť potrebu solidarity s deťmi, ktoré dlhodobo trpia nedodržiavaním ich práv, • zapojiť sa do aktivity, ktorá podporuje solidaritu, • vymenovať päť povinností, ktoré má voči iným ľuďom
Náš región – naša vlasť	<ul style="list-style-type: none"> • Dedina, mesto, región • Vlasť, Slovensko • Vlastenectvo 	<ul style="list-style-type: none"> • priradiť svoje bydlisko do lokality regiónu, • pomenovať špecifiká, krásy i možnosti svojho regiónu, • napísať list priateľovi, v ktorom bude vykreslený jeho región, • zostaviť prezentáciu, v ktorej predstaví svoj región, • navrhnúť akciu na pomoc svojho regiónu

5.9 NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA (NBV)

Charakteristika predmetu

Predmet náboženská výchova v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých. Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova/náboženstvo v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich chápaniu okolitého sveta a vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

Požadované vedomosti v náboženskej výchove slúžia rozvoju náboženskej dimenzie, ktorá je súčasťou kultúry a prispieva k celkovému formovaniu osobnosti žiakov.

Hodnotenie predmetu etická výchova je absolvoval/neabsolvoval. Priebežné hodnotenie výsledkov žiakov je verbálnym hodnotením so zameraním na pozitívne výsledky a individuálny pokrok žiakov

Ciele predmetu

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok a citov,
- získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovanie dobra od zla, voľbu dobra pre seba i iných.

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Prvý ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Som na svete z lásky	<ul style="list-style-type: none"> • Meno a jedinečnosť • Čo dokážem • Patrím do rodiny • Svet, v ktorom žijem 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať svoje odlišnosti od spolužiakov, • vyjadriť slovné poďakovanie a odprosenie, • formulovať spontánnu modlitbu poďakovania, • vymenovať z konkrétneho príbehu postavy, ktoré konajú dobro, • rozlíšiť medzi dobrým a zlým správaním u seba a iných
Rodina – ohnisko lásky	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikácia v rodine • Modlitba v rodine • Modlitba Otče náš 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať tri pozítiva v rodine, • zreprodukovať modlitbu Otče náš, • napláňovať si konkrétny dobrý skutok pre členov rodiny,
Dar lásky	<ul style="list-style-type: none"> • Sv. Mikuláš • Zvestovanie, návšteva Alžbety • Zmysel a hodnota daru • Narodenie Ježiša Krista 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať dobrotu sv. Mikuláša, • prerozprávať s pomocou učiteľa biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša, • zreprodukovať modlitbu Zdravas Mária, • nakresliť dva symboly Vianoc, • reprodukovať s pomocou učiteľa prvé roky života Ježiša
Moc života a lásky	<ul style="list-style-type: none"> • Život a smrť • Vzkriesenie Jairovej dcéry • Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Krista • Nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry, • vysvetliť jednoduchým spôsobom dôvod slávenia veľkonočných sviatkov, • znázorniť s pomocou učiteľa a obrazov veľkonočný symbol, • vysvetliť jednoducho zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania

Spoločenstvo lásky	<ul style="list-style-type: none"> • Zoslanie Ducha Svätého • Cirkev – Božia rodina • Sv. Juraj – odvaha, pomoc, dobro a zlo 	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať pomocou učiteľa udalosti zoslania Ducha Svätého, • zreprodukovať modlitbu Sláva Otcu, • vyjadriť slovne pocity pri konaní dobra, • vymenovať niekoľko dobrých skutkov, ktoré mu preukázali spolužiaci, • naplánovať si konkrétny dobrý skutok pre spolužiaka
--------------------	---	---

Druhý ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Boh mi dôveruje	<ul style="list-style-type: none"> • Stvorenie • Človek ako Boží obraz • Obraz rajskej záhrady • Boh nám zveril zem a my ju chránime 	<ul style="list-style-type: none"> • uviesť odlišnosti človeka od ostatných živočíchov, • rozlíšiť jednoduchým spôsobom pojmy –stvorit' a vytvorit', • reprodukovať pomocou učiteľa biblický príbeh o rajskej záhrade, • vyjadriť závislosť človeka na prírode a zodpovednosť človeka za prírodu, • rozlíšiť na konkrétnom príklade dobro od zla
Dôverujem Bohu	<ul style="list-style-type: none"> • Abrahám • Boh a jeho • Meno • Modlitba • Nedeľa 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať na konkrétnom príklade hlavné znaky a prejavy dôvery voči človeku, • reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi, • vysvetliť potrebu človeka niekomu veriť, • formulovať jednoduchým spôsobom modlitbu vlastnými slovami, • zdôvodniť potrebu odpočinku, • opísať nedeľu ako deň odpočinku a úcty k Bohu
Dôvera v rodine	<ul style="list-style-type: none"> • Advent • Rodina ako spoločenstvo – úlohy a roly v rodine • Jakub a Ezau - narušenie vzájomnej dôvery • Cirkev - Božie rodina • Pozvanie do Božej rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť potrebu dôvery v rodine, • prerozprávať príbeh o Jakubovi a Ezauovi, • charakterizovať jednoduchým spôsobom krst, • nakresliť jednotlivé krstné symboly, • formulovať modlitbu za rodičov a súrodencov

Dôverujeme si navzájom	<ul style="list-style-type: none"> • Schopnosť hovoriť ako Boží dar – výchova k citlivosti • Voči vyslovenému slovu • Čisté srdce – vedomie úcty k jedinečnosti každého človeka • Boháč a Lazár • Osobný majetok • Bohatstvo 	<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť význam poďakovania a prosby pre budovanie medziľudských vzťahov a slušného správania, • prerozprávať biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi, • uviesť príklady osobného a spoločného majetku, • zdôvodniť potrebu pomoci núdznym
Desatoro – pozvanie k slobode a dôvere	<ul style="list-style-type: none"> • Uzatvorenie zmluvy na hore Sinaj • Desatoro ako pravidlá pre život 	<ul style="list-style-type: none"> • prerozprávať s pomocou učiteľa biblický príbeh o Mojžišovi a vyslobodení Izraelitov, • opísať situáciu prijatia Desatora, • priradiť pomocou učiteľa k jednotlivým prikázaniam čnosti
Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery	<ul style="list-style-type: none"> • Milosrdný otec / márnokratný syn • Umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi • A s Bohom • Sviatosť zmierenia 	<ul style="list-style-type: none"> • prerozprávať biblický príbeh o márnokratnom synovi, • vysvetliť dôležitosť ľútosti nad vykonaným zlom, • opísať potrebu odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov, • navrhnúť spôsob ako vyjadriť prosbu o odpustenie

Tretí ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Veriť Bohu	<ul style="list-style-type: none"> • Viera v Boha • Biblické obrazy Boha • Podobenstvo o horčičnom semienku • Krst 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť jednoduchým spôsobom, čo znamená dôverovať, • vysvetliť podobenstvo o horčičnom semienku, • vymenovať krstné sľuby, • vysvetliť krstné symboly, • reprodukovať Apoštolské vyznanie viery

Ježiš uzdravuje	<ul style="list-style-type: none"> • Ježišove uzdravenia • Rozvoj mravného cítenia 	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého, • vysvetliť, čo sa vo viere chápe ako zázrak, • identifikovať sa s biblickými postavami, ktoré potrebujú uzdravenie
Ježiš nám odpúšťa	<ul style="list-style-type: none"> • Vina, hriech • Ježiš v dome hriešnika (Zachej) • Na ceste zmierenia - márnratný syn, ľútosť • Sviatosť zmierenia - ako prijatie odpustenia 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať možné reakcie človeka na vinu, • vysvetliť dôležitosť uznania si viny, • prerozprávať biblický príbeh o Zachejovi, • opísať stručne pojmy svedomie a spytovanie svedomia, • opísať dôležitosť vzájomného odpúšťania, • ovládať priebeh sviatosti zmierenia
Ježiš nás oslobodzuje	<ul style="list-style-type: none"> • Veľká noc (Pascha) • Desatoro – pravidlá pre život v slobode • Hriech a jeho dôsledky • Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie 	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovať udalosti vyslobodenia Izraelitov z egyptského otroctva, • opísať na základe podobenstva o márnratnom synovi pojem hriech a jeho dôsledky, • rozlíšiť ťažký a ľahký hriech, • reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní, • porozprávať udalosti umučenia a vzkriesenia Krista, • vysvetliť jednoducho význam obety Krista na kríži a jeho vzkriesenia
Ježiš nás pozýva na hostinu	<ul style="list-style-type: none"> • Nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov) • Posledná večera (Eucharistia) • Svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, slova a chleba) • Cirkvev ako prostredníčka Božích tajomstiev 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať základné časti sv. omše, • odlíšiť bežný pokrm od Eucharistie, • objasniť potrebu slávenia Eucharistie pre človeka i spoločenstvo, • zdôvodniť dôležitosť účasti na bohoslužbe v nedeľu, • vysvetliť zmysel spoločenstva v Cirkvi

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Cesta nádeje	<ul style="list-style-type: none"> • Cesta k sebe – som jedinečný • Cesta k druhým – budovanie vzťahov • Cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa) • Cesta k Bohu – biblické obrazy Božej blízkosti 	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať prvky, ktoré robia človeka jedinečným, • vysvetliť hodnotu priateľstva, • prerozprávať biblický príbeh o Noemovej arche, • opísať Božiu blízkosť cez biblické postavy Noema, Abraháma a Mojžiša
Biblia – slovo o nádeji	<ul style="list-style-type: none"> • Biblia – Kniha kníh • Zaslúbená zem • Odkrývanie nádeje v živote biblických postáv • Očakávanie Mesiáša • Príchod Mesiáša • Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobnosť o Božom kráľovstve) • Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky) 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlíšiť medzi Starým a Novým zákonom, • identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv, • reprodukovať biblický príbeh o povolání Gedeona, • interpretovať jednoduchým spôsobom biblické texty prorociev Micheáša a Izaiáša – ako posolstvo nádeje, • interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa, • vysvetliť podobnosť o Božom kráľovstve, • uviesť tri Ježišove zázraky
Nádej presahujúca smrť	<ul style="list-style-type: none"> • Skúsenosť – strachu, dôvery a nádeje • Bože, kde si? (Jób) • Smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) • Ježiš, silnejší ako smrť – vzkriesenie • Sviatosť pomazania chorých • Skúsenosť – strachu, dôvery a nádeje • Bože, kde si? (Jób) • Smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) • Ježiš, silnejší ako smrť – vzkriesenie • Sviatosť pomazania chorých 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať rôzne podoby utrpenia a bolesti, • zreprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára, • vysvetliť vlastnými slovami pojmy vykúpenie a spása, • charakterizovať jednoducho kresťanskú vieru vo vzkriesenie a jej dôležitosť, • vysvetliť pojem súcitiť, • napláňovať si konkrétnu pomoc trpiacemu človeku vo svojom okolí, • opísať rôzne podoby utrpenia a bolesti, • zreprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára, • vysvetliť vlastnými slovami pojmy vykúpenie a spása, • charakterizovať jednoducho kresťanskú vieru vo vzkriesenie a jej dôležitosť,

		<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojem súcít, naplávať si konkrétnu pomoc trpiacemu človeku vo svojom okolí
Svedectvo nádeje	<ul style="list-style-type: none"> Rôzne veže Rôznorodosť vierovyznaní Kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióny) Kresťania – nádej pre svet 	<ul style="list-style-type: none"> vyjadriť dôležitosť úcty k iným cirkvám a náboženstvám, vnímať odlišnosť chrámov podľa vierovyznaní, porovnať základné odlišnosti katolíckych kostolov podľa doby, v ktorej vznikli, vymenovať kresťanské cirkvi na Slovensku, pomenovať na základe života svätých dva spôsoby, ako byť svedkom nádeje
Prameň nádeje	<ul style="list-style-type: none"> Modlitba – život v Božej prítomnosti Boh – stred kresťanského spoločenstva 	<ul style="list-style-type: none"> zdôvodniť jednoduchým spôsobom potrebu modlitby, vysvetliť význam ticha (stíšenia sa) pre stretnutie s Bohom v modlitbe, zdôvodniť potrebu spoločnej modlitby doma s rodinou, s kamarátmi a veriacimi v kostole, sformulovať osobnú modlitbu

5.10 PRACOVNÉ VYUČOVANIE (PVC)

Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

Vzdelávací štandard ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, manipulovanie s predmetmi, experimentovanie, konštruovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad rozvíjania ich praktických zručností. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne reprodukovať.

Ak si vyžaduje organizácia činnostného vyučovania pri výrobe výrobkov (Morena, basa, ikebana, kraslice...) zaradených do tematického celku Ľudové tradície a remeslá väčšie časové jednotky ako 45 minút, vyučuje sa tento predmet vo vyučovacom 90-minútovom bloku spojenom s výtvarnou výchovou.

U žiakov tretieho a štvrtého ročníka v rámci primárneho vzdelávania združujeme vyučovanie výtvarnej výchovy do spoločných projektov s pracovným vyučovaním.

Predmet nie je klasifikovaný známku, ale slovným hodnotením. Žiaci majú však mať možnosť byť pozitívne hodnotení za svoje aktivity a majú vedieť, čo už zvládli a čo ešte majú zvládnuť.

Ciele predmetu

Žiaci

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov.

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Tretí ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Človek a práca	<ul style="list-style-type: none"> • Učenie, povolanie, práca; • Význam učenia sa k príprave na budúce povolanie • BOZP • Hygiena • Pracovný a organizačný poriadok • Výrobné zariadenie • Stavba 	<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť význam práce pre človeka, • vysvetliť význam učenia sa k príprave na budúce povolanie, • informovať o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú, • uviesť klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka, • diskutovať o poznatkoch získaných na exkurzii
Tvorivé využitie technických materiálov	<ul style="list-style-type: none"> • Odpadový, prírodný a technický materiál • Vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu • Triedenie odpadu • Pokus na rozložiteľnosť drobných materiálov • Výrobky: z téglíkov, zo škatuliek, z drôtu, a pod. • Papier a kartón • Vlastnosti a použitie • Základné suroviny na výrobu papiera • Strihanie, trhanie, skladanie, lepenie • Výrobky: priestorové a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na knihy a darčeky, koláž z kartónu, • Textil, vlastnosti textilu (podľa udržiavania tepla, krčivosti, väzby, nasiakavosti a iné), • Základné stehy (predný, zadný) • Údaje na visačkách textilných materiálov • Výrobky: záložka do knihy, obrúsok, gombíkový panáčik a pod. 	<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu, • zdôvodniť využitie odpadových materiálov, • vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti, • uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu, • preskúmať vlastnosti odpadových materiálov, • preskúmať vlastnosti papiera, • zhodnotiť využitie papiera v praxi, • zhotoviť výrobok z papiera a kartónu, • šiť základné stehy, • preskúmať vlastnosti textilných materiálov, • zhotoviť výrobok z textilu

<p>Základy konštruovania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Technika v doprave • Preprava tovaru • Význam a využitie dopravných prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave • Výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových materiálov (autá, lode, lietadlá, žeriavy) • Bicykel • Pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli • Správne vybavenie bicykla • Kontrola a údržba bicykla pred jazdou • Bezpečná mobilita • Výrobky: leporelo na tému jazdíme bezpečne na bicykli 	<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť modely dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, • vysvetliť úlohu dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení, • diskutovať o bezpečnosti v doprave a na stavbe, • určiť základné časti bicykla, • urobiť elementárnu údržbu bicykla
<p>Stravovanie a príprava pokrmov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie • Nádrie, spotrebiče v kuchyni a ich význam • Základné bezpečnostné a hygienické pravidlá • Nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, výhody/nevýhody nákupu na trhoviskách a v supermarketoch • Obalové materiály • Identifikačné údaje pre spotrebiteľa • Skladovanie potravín: miesto skladovania, dĺžka skladovania, záručná doba potravín • Jednoduché pokrmy: nátierky, zeleninové alebo ovocné šaláty, sladké nepečené koláče ... • Stolovanie, pravidlá stolovania 	<ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov, • vysvetliť bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov, • prezentovať pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi, • vysvetliť pravidlá hygieny v kuchyni, • simulovať/dramatizovať nákup potravín, • odhadnúť cenu plánovaného nákupu, • zdôvodniť význam správneho skladovania potravín, • vytvoriť tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín, • pripraviť jednoduchý pokrm, • prezentovať zásady správneho stolovania, • upraviť stôl pred stolovaním
<p>Ľudové tradície a remeslá</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ľudové tradície a remeslá v regióne • remeselnícka dielňa • múzeum, skanzen • výrobky: fašiangové (<i>basa</i>), pôstne (<i>Morena</i>), veľkonočné (<i>kraslice</i>, <i>korbáče</i>, <i>ikebana</i>), a vianočné (<i>ikebana</i>, <i>ozdoby na stromček</i>), ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka... 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať tradície a remeslá v regiónoch, • vymenovať regionálne ľudové remeslá, • zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami

Štvrtý ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Človek a práca	<ul style="list-style-type: none"> • Technické vynálezy a ich vplyv na výber povolania • Povolania budúcnosti v súvislosti s novými vynálezmi • Pracovné príležitosti v regióne • Najžiadanejšie povolania 	<ul style="list-style-type: none"> • uviesť príklady technických vynálezov, • vyhľadať informácie o pracovných možnostiach vo svojom regióne, • zrealizovať jednoduchý projekt
Technické materiály	<ul style="list-style-type: none"> • Technické materiály (papier, textil, drevo,...), • Vlastnosti technických materiálov • Výrobky: z papiera, textilu, dreva alebo ich vzájomná kombinácia • Výroba papiera, základné suroviny na výrobu papiera • Priesvitnosť, priehľadnosť, krčivosť, nasiakavosť, pevnosť a pod. • Výrobky: priestorové vystrihovačky, masky z papiera, orgiami, koláž, • Priestorové výrobky z kartónu • Textil: vlastnosti textilu, nasiakavosť, farebná kombinovateľnosť a pod., údržba textilu • Stehy (krížikový, stonkový, a iné) • Výrobok podľa strihu • Oprava odevu (<i>gombíky, ozdobné záplaty</i>) • Výrobky: vrecúško, puzdro, odev pre bábiku, vankúšik... • Dreviny (stromy – ihličnaté, listnaté), kríky, vlastnosti drevín, drevené predmety, poškodené dreviny • Ohýbanie, oddelovanie, spájanie a úprava povrchu dreva • Výrobky: zvieratká, postavy, príbytky, krmidlá... 	<ul style="list-style-type: none"> • uviesť základné vlastnosti vybraných druhov technických materiálov, • zhotoviť ľubovoľný výrobok z technického materiálu, • uviesť základné suroviny na výrobu papiera, • preskúmať ďalšie vlastnosti papiera, • zhotoviť výrobok podľa návodu s požadovanou presnosťou, • vyšiť ozdobné stehy, • uviesť zásady starostlivosti o textil, • zhotoviť výrobok z textilu, • preskúmať vlastnosti textilných materiálov, • uviesť rozdiel medzi kríkmi a stromami, • zistiť výskyt stromov v okolí, • navrhnuť projekt ošetrovania poškodených stromov, • zhotoviť výrobok z dreva

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Základy konštruovania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konštrukcie okolo nás a ich spoločenský význam • Výrobky: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov, vrtuľka, šarkan..., • Stavebnice, alebo rôznych technický materiál (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtky, drevo) za použitia dostupných nástrojov a náradí • Elektrická energia, zdroje (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie • Výroba elektrickej energie, význam a šetrenie • Bezpečné zaobchádzanie s elektrickými zariadeniami • Elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič • Výrobky: hračka (lampión, betlehem...) S využitím jednoduchého elektrického obvodu - žiarovka e 10, tenký vodič, spínač, batéria 4,5 v • Technické komunikačné prostriedky, historické a moderné, ich výhody a nevýhody 	<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť konštrukcie zo stavebníc alebo zo škatúl, • opísať konštrukcie stavieb vo svojom okolí, • uviesť zdroje elektrickej energie, • prezentovať zásady bezpečnej práce s elektrickými zariadeniami, • vysvetliť význam šetrenia elektrickou energiou, • zhotoviť výrobky s využitím zapojenia jednoduchého elektrického obvodu, • porovnať komunikáciu na diaľku v minulosti a v súčasnosti, • napísať správu prostredníctvom SMS alebo cez e-mail, • vysvetliť výhody a nevýhody moderných komunikačných prostriedkov, • vypracovať jednoduchý projekt o ochrane životného prostredia
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Stravovanie a príprava pokrmov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stôl na slávnostnú príležitosť • Pokrmy na oslavu (napr. Nepečená ovocno-smotanová torta, ovocná šťava) • Vhodné pokrmy na kúpalisko, výlet a pod. • Kultúra stolovania na Slovensku • Kultúra stolovania vo svete 	<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť úpravu stola na slávnostnú príležitosť, • vytvoriť menu na slávnostnú príležitosť, • uviesť príklady vhodných potravín na špecifické udalosti, • pripraviť jednoduché pohostenie
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Ľudové tradície a remeslá</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ľudové tradície (Mikuláš, Lucie, pochovávanie basy, vynášanie Moreny, šibačka na Veľkú noc...) • Ľudové remeslá v regióne • remeselnícka dielňa • múzeum, skanzen • výrobky: fašiangové (<i>basa</i>), pôstne (<i>Morena</i>), veľkonočné (<i>kraslice</i>, <i>korbáče</i>, <i>ikebana</i>), a vianočné (<i>ikebana</i>, <i>ozdoby na stromček</i>), ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka... 	<ul style="list-style-type: none"> • opísať tradície a remeslá v regiónoch, • vymenovať regionálne ľudové remeslá, • zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami • navrhnuť ozdoby a doplnky súvisiace s ľudovými tradíciami, • vytvoriť ozdoby a doplnky, • vymenovať ľudové remeslá, • zhotoviť produkty súvisiace s ľudovými remeslami

5.11 HUDOBNÁ VÝCHOVA (HUV)

Charakteristika predmetu

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expresie, ktorá podporuje ich hudobnú sebarealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

Predmet nie je klasifikovaný známku, ale slovným hodnotením. Žiaci majú však mať možnosť byť pozitívne hodnotení za svoje aktivity a majú vedieť, čo už zvládli a čo ešte majú zvládnuť.

Organizačné formy a metódy hudobno-výchovnej práce

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, preto odporúčame:

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol;
- špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

Ciele predmetu

Žiaci:

- rozvíjajú hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,
- rozvíjajú kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- učia sa byť aktívnymi a vnímavými interpretmi a percipientami hudby,
- učia sa orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjajú svoj emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- majú možnosť v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- sú vedení k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Hlasové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> Vokálne činnosti v rámci rozsahu d1-h1, rytmizovanie reči: detské ľudové a autorské piesne, popevky, riekanky, rečovanky, dialogické hry, hlasové a dychové cvičenia, hry s dychom a hlasom 2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty, Pomocné rytmické prostriedky (rytmické slabiky ta, ti-ti a ich kombinácie, ručné znaky na vyjadrenie rytmu) Pomocné intonačné prostriedky: ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika 	<ul style="list-style-type: none"> použiť hlas na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa rytmizovať reč, melodizovať reč 5.-3. a 5.-6.-5.-3. stupňom (so-mi; so-la-so-mi),
Inštrumentálne činnosti	<ul style="list-style-type: none"> Správne použitie Orffových nástrojov (paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá, xylofón, zvonkohra, metalofón); hra na tele, hra na objektoch, hra na zvukových hračkách a ďalších elementárnych nástrojoch 2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty Modely 5.-3. a 5.-6.-5.-3. (so-mi, so-la-so-mi) Ostinátne rytmicko-melodické sprievody Rytmická a melodická improvizácia 	<ul style="list-style-type: none"> hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, hrať na tele, hrať rytmické modely, hrať melodické modely

Percepčné činnosti – aktívne počúvanie	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav žiaka, hudobný prejav triedy (skupiny) • Zvuk, tón: výška, sila, dĺžka, farba, tempo, metrum, dynamika, hry so zvukom; kontrasty: nízky – vysoký hlasný – tichý dlhý – krátky, rýchly – pomalý, metaforické vyjadrenie farby tónu: lesklý - temný, chladný – teplý, kovový – drevitý a pod. • Spev, sólo, zbor, hra na sólovom hudobnom nástroji, hra orchestra, husle, klavír • Rytmické modely ta, ti-ti, melodické modely so-ma, la-so-mi 	<ul style="list-style-type: none"> • sluchom rozlíšiť rozličné kvality zvuku a tónu, • identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, • rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, • určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely
Hudobno – pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Hudobno–pohybové hry so spevom, • Tanečná chôdza, tanečný beh, pochod, prísunový krok dopredu, dozadu a do strán • Pohyb, gesto, mimika • Tlieskanie, plieskanie, dupanie • Pomocný prostriedok percepčných činností (počúvanie hudby) 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatniť vhodný pohyb v hudobno–pohybových hrách so spevom, • adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, • pohybom adekvátne vyjadriť hudobno–výrazové prostriedky, • ovládať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, • stvárať riekanku či pieseň hudobno–dramatickými prostriedkami. • vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickejšími a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku
Hudobno – dramatické činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Príbehy, rozprávky, básne; integrácia s predmetom slovenský jazyk a literatúra 	<ul style="list-style-type: none"> • realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov
Hudobno – vizuálne činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Grafická notácia • Grafická partitúra 	<ul style="list-style-type: none"> • poznať celú, polovú a štvrt'ovú notu • poznať husľový kľúč

Druhý ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Hlasové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> Vokálne činnosti v rámci rozsahu c1-c2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, popevky, riekanky, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia taktovacie gestá 2/4 a 3/4 taktu, gestá na zmeny tempa a dynamiky, Rytmické hodnoty štvrtová, osminová, polová, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, pomocné rytmičné prostriedky: tá, ti-ti, „nič“, „pauza“, sa tai-ti Ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu 	<ul style="list-style-type: none"> používať hlas vedome, so správnou hlasovou technikou na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, spievať relatívne čisto a rytmicky správne, reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, melodizovať reč 5.-3.; 5.-6.-5.-3. a 5.-3.-1. stupňa (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do)
Inštrumentálne činnosti	<ul style="list-style-type: none"> Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny Rytmické hodnoty štvrtová, osminová, pólóvá, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, pomocné rytmičné prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, tai-ti So-mi, so-la-so-mi, so-mi-do, durový kvintakord Inštrumentálny sprievod – jedným tónom, dvoma tónmi toniky a dominanty, jednoduché ostináto Predohra, medzihra a dohra Improvizácia Gestá učiteľa 	<ul style="list-style-type: none"> hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, hrať rytmické modely, hrať melodické modely, vytvoriť inštrumentálny sprievod, inštrumentálne improvizovať, reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa – nástup, odsadenie, adekvátne meniť tempo, dynamiku

Percepčné činnosti – aktívne počúvanie	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav žiaka, hudobný prejav triedy (skupiny) • Výrazné zvukové kontrasty, pohyb kantilény, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma, agogické zmeny • Jednohlas, dvojhlas, zbor • Hudobná forma, malá piesňová forma 	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, • určiť vlastnosti zvuku, charakter skladby, • vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • identifikovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky v kontrastoch, • pri počúvaní identifikovať nástrojové obsadenie hudobnej skladby, • rozlíšiť niektoré hudobné nástroje v počúvaných skladbách, • rozpoznať jednohlas, dvojhlas • rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme • určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely
Hudobno – pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybová improvizácia, pohybová interpretácia • Pohyby v priestore (chôdza, pádovanie, poskoky, beh, cval, jednokročka, dvojkročka), • Pohyby na mieste (ohýbanie sa, vystieranie, výskok, drep, otočka, švihanie, hra na tele – tleskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie; • Orientácia v priestore (vpred, vzad, vpravo, vľavo, hore, dolu, v kruhu, v rade, v zástupe, jednotlivo, v dvojiciach, v skupine) 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, • pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, • tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách
Hudobno – dramatické činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Nahrávky, piesne, príbehy, rozprávky, video, integrácia s rozličnými vyučovacími predmetmi • Materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, riekanky, básne, rozprávky, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, pohybom, dramatickými prostriedkami
Hudobno – vizuálne činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Notový zápis tónov c1 – a1 	<ul style="list-style-type: none"> • realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, • vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, • interpretovať tú istú pieseň rôznymi výrazovými prostriedkami (spevácky, pohybom, hrou na hudobnom nástroji)

Tretí ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Hlasové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Vokálne činnosti v rámci rozsahu h-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči • Ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu • Taktovacie gestá 2/4,3/4/4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky, nástup a odsadenie • Rytmické modely • Melodické modely 	<ul style="list-style-type: none"> • používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku, • spievať čisto a rytmicky správne, • reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, reagovať na štandardizované dirigentské gestá (taktovacie schémy), nástup a odsadenie, • rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov, • hlasom realizovať rytmické schémy podľa zápisu, • tvoriť adekvátne texty k rytmickým schémam, • spievať melodické modely (so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do-la-so-mi-do)
Inštrumentálne činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny • Samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje • Rytmické hodnoty štvrtová, osminová, polová, šestnásťtinová, pomlčky, bodka za štvrtovou notou, synkopy, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pau-za“, tai-ti, ti-tai, ti-ri-ti-ri • Melodické modely so-mi; la-so-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mi-do • Inštrumentálny sprievod, ostináto, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, dominanta), voľný zvukomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra • Improvizácia • Dirigentské a individuálne gestá učiteľa 	<ul style="list-style-type: none"> • hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, • hrať na tele, • hrať na objektoch, • vytvoriť elementárne hudobné nástroje, • hrať rytmické modely, • hrať melodické modely podľa zápisu, • vytvoriť inštrumentálny sprievod, • inštrumentálne improvizovať, • reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku

Percepčné činnosti – aktívne počúvanie	<ul style="list-style-type: none"> • Skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom • Funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo; forma – kontrastné časti • Nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje (husle, kontrabas, flauta, klavír, trúbka, bicie) • Komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby • Jednohlas, dvojhlas, zbor • Hudobná forma, malá a veľká piesňová forma 	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, • vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam • identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, • identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, • rozpoznať jednohlas, dvojhlas, • rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, • určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely
Hudobno – pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybová improvizácia, pohybová interpretácia • Gesto, mimika, improvizácia • Polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, • pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, • realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách
Hudobno – dramatické činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi • Tvorivá dramatika 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, pohybom, dramatickými prostriedkami • vytvoriť hudobno-dramatický celok

Hudobno – vizuálne činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Grafická partitúra • Notový zápis tónov c1 – c2 	<ul style="list-style-type: none"> • realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, • vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, • vytvoriť (zapišu), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis
-----------------------------	--	---

Štvrtý ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Hlasové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Vokálne činnosti v rámci rozsahu b-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči kánon, burdón, ostinátny druhý hlas • Melodické modely napr. s-m; l-s-m; l-s-m-d; d'-l-s-m-d; m-r-d; s-f-m-r-d; d'-t-l-s-f-m-r-d; a i • Taktovacie gestá 2/4,3/4,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky • Improvizácia a elementárna kompozícia 	<ul style="list-style-type: none"> • používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), • prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku, • spievať čisto a rytmicky správne, • poznať špecifiká ľudovej hudobnej kultúry vlastného regiónu, • spievať jednoduchý dvojhlas (udržia svoju melodickú líniu), • intonovať podľa notového zápisu melodické modely, • hlas používať v improvizácii a elementárnej kompozícii
Inštrumentálne činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny • Samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje • Rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, polová, šestnástinová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, synkopy, pomocné rytmické prostriedky: tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-ri-ti-ri; nič; es; pauza, veľká pauza... • Melodicko-rytmické schémy, cvičenia, piesne • Inštrumentálny sprievod, burdón, ostináto, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, 	<ul style="list-style-type: none"> • hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, • hrať na tele, • hrať na objektoch, • vytvoriť elementárne hudobné nástroje, • hrať rytmické modely, • hrať melodické modely podľa zápisu, • vytvoriť inštrumentálny sprievod, • inštrumentálne improvizovať, • reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, • dirigovať

	<p>dominanta), voľný zvukomalebný sprievod</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predohra, medzihra a dohra • Improvizácia • Dirigentské a individuálne gestá učiteľa • Dirigovanie – intuitívne výrazové pohyby, štandardizované taktovacie schémy (2/4, 2/3, 4/4 takt) 	
<p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom • Funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková • Melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo; forma – kontrastné časti • Nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje (husle, kontrabas, flauta, klavír, trúbka, bicie) • Komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby • Pieseň, koncert, opera, muzikál, komorná hudba, hudba klasická, ľudová, tanečná, zábavná, populárna • Motív, veta (predvetie, závetie), opakovanie, kontrast 	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, • vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam • identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, • identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, • identifikovať hudobné formy a žánre, • rozpoznať jednohlas, dvojhlas, • rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, • určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely • rozpoznať formotvorné prvky, • počúvať sústredene, dešifrovať a vlastnými slovami vyjadriť atmosféru, emócie, asociácie, predstavy, príp. konkrétny program
<p>Hudobno – pohybové činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybová improvizácia, pohybová interpretácia • Gesto, mimika, improvizácia • Polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec 	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, • adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, • pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, • realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, • pohybom rozlíšiť kontrastné časti hudobnej formy, • pohybom rozlíšiť formotvorné prvky, • realizovať kultivovaný estetický pohyb

Hudobno – dramatické činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi • Tvorivá dramatika 	<ul style="list-style-type: none"> • samostatne vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, pohybom, dramatickými prostriedkami • vytvoriť hudobno-dramatický celok • realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov
Hudobno – vizuálne činnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Grafická partitúra • Notový zápis tónov c1 – c2 	<ul style="list-style-type: none"> • vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, • vytvoriť (zapísať), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis

5.12 VÝTVARNÁ VÝCHOVA (VYV)

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hravou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Aktívnu prácu s materiálom a nástrojmi nie je možné nahradiť formou pracovných zošitov – všetky ostatné didaktické formy, ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a pod. sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok). Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh.

Výtvarná výchova obsahuje aj prvky, ktoré ju prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. s pracovným vyučovaním (zručnosti v ovládaní nástrojov a v spracovaní materiálov), s hudobnou výchovou (tvorivé reagovanie na zvukové podnety), prírodovedou a vlastivedou (reakcie na prostredie, prírodné javy, históriu a pod.), s IKT, s matematikou (porovnávanie, mierka, počet a pod.) s geometriou (tvar). Niektoré témy je možné, podľa uváženia učiteľa prepájať s témami týchto predmetov.

Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

Vzdelávací štandard výtvarnej výchovy ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú, hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia vo výtvarnej výchove. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú zapamätať a následne zreprodukovať.

Organizácia činnostného vyučovania vyžaduje väčšie časové jednotky ako 45 min. Z toho dôvodu sa vyučuje tento predmet vo vyučovacom 90-minútovom bloku.

U žiakov tretieho a štvrtého ročníka v rámci primárneho vzdelávania združujeme vyučovanie výtvarnej výchovy do spoločných projektov s pracovným vyučovaním.

Predmet nie je klasifikovaný známku, ale slovným hodnotením. Žiaci majú však mať možnosť byť pozitívne hodnotení za svoje aktivity a majú vedieť, čo už zvládli a čo ešte majú zvládnuť.

Ciele predmetu

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je, že žiaci v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania.

Žiaci

- rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,

- osvojujú si základné kultúrne postoje.

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Prvý ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne		
Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • Škvrna (vytvorená napr. odtláčaním farby (dekalk), rozlievaním, zapúšťaním do mokrého podkladu, rozfúkavaním) – náhodný tvar, jeho dopĺňanie na významový, zobrazujúci tvar (podľa predstavivosti žiaka) náhodné čiary alebo tvary (dokresľovanie alebo domal'ovanie škvorny, odtlačku farby, čarbanice, pokrčeného papiera – krkváže a pod.) • Obrys (výtvarné zobrazenie obrysov tvarov predmetov, figúr) základné tóny farieb, druhotné (vymiešané) tóny, teplé a studené farby 	<ul style="list-style-type: none"> • tvoriť škvorny, • rozlíšiť v škvorne významovo čitateľný tvar, • vyhľadať v textúre čiar tvary podľa svojich predstáv, • pomenovať objavené tvary, • pomenovať tóny základných farieb, • rozlíšiť svetlé a tmavé farebné tóny, • rozlíšiť priamku od krivky
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	<ul style="list-style-type: none"> • Fantazijné kreslenie • Fantazijné maľovanie • Fantazijné modelovanie • Tvar a hmat (napr. ohmatávanie tvarov predmetov skrytých pod dekou, alebo kreslenie so zaviazanými očami ...) • Povrch predmetu 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne zobraziť svoje predstavy a fantáziu na zadanú tému, • nakresliť predmety na základe hmatového vnemu, • pomenovať charakter rôznych povrchov podľa hmatového vnemu
Podnety moderného výtvarného umenia	<ul style="list-style-type: none"> • Ffkanie, liatie, odtláčanie, kvapkanie, roztieranie, rozfúkavanie... farebnej hmoty • Stopa kresliaceho (maliarskeho) nástroja (využitie vlastností rôznych nástrojov) • Stopa gesta (rôzne druhy stôp/čiar/ťahov) • Odpadový materiál • Objekt • Ukážky: akčná maľba 	<ul style="list-style-type: none"> • použiť rôzne kresliarske (maliarske) nástroje, • vyjadriť výtvarné stopy (nástroja, materiálu, gesta) prostredníctvom hravej akcie, • vytvoriť objekt zo zvolených materiálov

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	<ul style="list-style-type: none"> • Praveké jaskynné maľby (motívy) • Materiál, nástroje, podklad v tvorbe pravekých ľudí • Hra na pravekého umelca - tvorba artefaktu limitovaného motívom a technikou 	<ul style="list-style-type: none"> • namaľovať svoju predstavu inšpirovanú pravekým umením
Škola v galérii	<ul style="list-style-type: none"> • Výraz portrétu (maľba, socha, fotografia) – v priestoroch galérie, • Alternatívne vo virtuálnej galérii na internete • Akčné napodobnenie výrazu portrétu (grimasa, performancia ...) • Výtvarná interpretácia výrazu (kresba, maľba ...) 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne vyjadriť rôzne výrazy tváre
Podnety architektúry	<ul style="list-style-type: none"> • Rozprávková architektúra (maľba, kresba, modelovanie, objekt – skladanie, lepenie, strihanie...) • Fantastické motívy v architektúre • Architektúra v rozprávkach (animácie, ilustrácie, filmy) 	<ul style="list-style-type: none"> • zobraziť architektúru podľa vlastnej fantázie • porozprávať o zobrazenej architektúre
Podnety fotografie	<ul style="list-style-type: none"> • Fotografia (z časopisu, kalendára vlastná...) • Zásah do kompozície fotografie, jej doplnenie, prekreslenie, premaľovanie • Kolorovanie, dokomponovanie 	<ul style="list-style-type: none"> • doplniť fotografický podklad podľa vlastnej fantázie
Podnety videa a filmu	<ul style="list-style-type: none"> • Krátka ukážka z vybraného filmu, (groteska) • Pohyblivý obraz – akcia vo filme (videu) • Výtvarné spracovanie akcie/pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • porozprávať o akcii v uvedenej ukážke filmu, • výtvarne interpretovať vybranú akciu z filmovej ukážky
Podnety dizajnu a remesiel	<ul style="list-style-type: none"> • Nezvyčajný, fantastický nábytok, alebo nábytok s nezvyčajnými funkciami (napr. hojkanie, skákanie, kotúľanie, preklápanie, skladanie a rozkladanie – aplikované na typ stoličky, posteľe, skrine, lampy a pod.) • Alt. nezvyčajný odevný doplnok • Alt. fantastický stroj 	<ul style="list-style-type: none"> • nakresliť dizajn podľa svojej fantázie, • porozprávať o nakreslenom

Podnety poznávania sveta	<ul style="list-style-type: none"> • Oživené písmená • Tvary písmen (tlačených, písaných, veľkých, malých) • Figuratívna kompozícia z tvarov písmen 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne reagovať na písmená abecedy
--------------------------	--	--

Druhý ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • Línia (rôzne typy čiar) • Výrazový charakter línie (využitý pri tematickom kreslení) • Kresliace nástroje a pomôcky (voľnou rukou, pravítkom, kružidlom, náhodne) • Lokálny farebný tón (maľba, alt. kolorovaná kresba jednotlivých predmetov, farba podľa videnej skutočnosti) • Obrysový tvar predmetu • Symetria a asymetria jednoduchých tvarov (osová, stredová symetria) 	<ul style="list-style-type: none"> • použiť rôzne kresliace nástroje, • kresliť čiarami s rôznym charakterom, • vyjadriť základný farebný tón predmetu, • vyjadriť približný obrysový tvar predmetu, • usporiadať tvary symetricky alebo asymetricky
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmus v hudobnej skladbe (ukážky) • Rytmus v kresbe, maľbe • Rytmus v prírode • Kresba námetu podľa fantázie (alternatívne fantastická téma, hudobníci, tanečníci, počutá hudba, abstraktné zobrazenie rytmov ...) 	<ul style="list-style-type: none"> • v kresbe vyjadriť rôzne hudobné rytmy
Podnety moderného výtvarného umenia	<ul style="list-style-type: none"> • Land art • Prírodná/mestská krajina • Prírodné materiály/umelé materiály • Surrealizmus • Fantastický portrét • Asambláž • Ukážky: umenie land artu 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť objekt (výtvarnú realizáciu) v krajine, • vytvoriť objekt (asambláž) zbieraním, ukladaním, vrstvením, lepením z rôznych prírodných materiálov podľa vlastnej fantázie

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	<ul style="list-style-type: none"> • Umenie Egypta (pyramídy, hieroglyfy) • Rôzne typy písma – história vývoja písma (obrázkové – hláskové) • Výtvarná interpretácia obrázkového písma, význam a obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť vlastnú verziu obrázkového písma
Škola v galérii	<ul style="list-style-type: none"> • Živá socha (ukážky) • Sochy v galérii (alt. virtuálnej galérii) • Sochy v kostole • Sochy na verejnom priestranstve • Výtvarná interpretácia sochy v inom médiu (maľba, koláž, performance) alebo v inej technike (napr. modelovanie z plastelíny...) 	<ul style="list-style-type: none"> • napodobniť sochy postojom, výrazom alebo performanciou (akciou)
Podnety architektúry	<ul style="list-style-type: none"> • Architektonické prvky (oblúk, preklad, stena, strop, brána, schody ...) • Architektúra ako skladačka (skladanie – stavba z kociek, lega, škatuliek, kartónu ...) • Spájanie (alt.: zárezmi, spinkami, lepiacou páskou, lepidlom, viazaním ...) • Alt. modelovanie architektonického prvku z modelovacej hmoty 	<ul style="list-style-type: none"> • skonštruovať architektonický tvar (prvok) zo stavebnice
Podnety fotografie	<ul style="list-style-type: none"> • Rôzne žánre fotografie (z časopisov) – portrét, krajina, architektúra, mikro/makrofotografia, reportáž ... • Koláž, montáž • Strihanie a spájanie častí fotografií do nových kompozičných súvislostí • Kompozícia z rôznych žánrov a rôzneho tvaroslovia 	<ul style="list-style-type: none"> • zostaviť koláž z častí rôznych fotografií
Podnety videa a filmu	<ul style="list-style-type: none"> • Filmová postava v kreslenom, animovanom alebo hranom filme • Filmový kostým, výzor postavy • Filmová postava v dramatickej akcii 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne interpretovať filmovú postavu v novej dramatickej situácii podľa vlastnej fantázie, • navrhnuť kostým pre filmovú postavu

Elektronické médiá	<ul style="list-style-type: none"> • Používanie klávesnice, vyhľadávanie písmen, malé a veľké písmená, čísla • Používanie klávesu Shift • Písanie diakritiky • Zmena písma a rezu písma, zmena veľkosti písma, krátke texty 	<ul style="list-style-type: none"> • napísať malé písmená, veľké písmená a čísla v textovom programe, • napísať slová s diakritikou v textovom programe, • zmeniť písmo, rez písma, farbu písma, píšu krátke vety v textovom programe
Podnety dizajnu a remesiel	<ul style="list-style-type: none"> • Hračky rôzneho druhu • Chlapčenské a dievčenské hračky • Mechanické a statické hračky (funkcie, materiál, farby, tvary ...) • Klobučnicke remeslo • Pokrývky hlavy – klobúky, čiapky, šatky, kukly, kapucne, koruny... 	<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť hračku podľa vlastnej fantázie, • vytvoriť jednoduchú pokrývku hlavy podľa vlastnej fantázie
Podnety poznávania sveta	<ul style="list-style-type: none"> • Prírodniny a prírodné materiály (listy, kôra, kamene, semená, plody ...) 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť objekt (alt. asambláž alebo obraz) z prírodnín nájdených v okolitej prírode, • interpretovať prírodné tvary

Tretí ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • Farba – zosvetľovanie a stmavovanie farieb, farebný valér • Svetlostná škála jednotlivých farieb • Tóny sivej farby • Daný motív vo svetlých a v tmavých farbách • Plošné geometrické tvary a stereometrické telesá • Spájanie geometrických tvarov do kompozície podľa predstavy • Skladanie, lepenie, strihanie, spájanie, komponovanie 	<ul style="list-style-type: none"> • použiť v maľbe zosvetlenie a stmavenie farieb, • vytvoriť figuratívnu kresbu z geometrických tvarov (alt. objekt zo stereometrických tvarov)

<p>Rozvoj fantázie a synestetické podnety</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vône a pachy • Príjemné a nepríjemné • Prírodné a umelé vône, parfumy • Asociácie farby, tvaru – vône, chute • Porovnávanie pocitov, ich výtvarná interpretácia 	<ul style="list-style-type: none"> • farbami a tvarmi vyjadriť svoje vnemy z rôznych vôní, • pomenovať namalované
<p>Podnety moderného výtvarného umenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ukážky: umenie paketáže (obalovanie tvaru), presáže (stláčanie a lisovanie tvarov) a akumulácie (hromadenie tvarov) • Baliace materiály; balenie, lepenie, viazanie • Skrytý tvar 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť tvar paketážou, • opísať vybrané dielo z umenia paketáže
<p>Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Antické umenie (sochárstvo, architektúra, keramika, odev, predmety) • Príbehy na keramických vázach, mýty 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne interpretovať artefakt antického umenia
<p>Škola v galérii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Predmoderné (historické) a moderné obrazy • Zobrazenie svätcov (historických osobností) – charakteristické atribúty • Ikonografia najznámejších patrónov, osobností • Príbehy osobností z obrazov 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne parafrázovať osobu/udalosť na základe videného výtvarného diela

Podnety architektúry	<ul style="list-style-type: none"> • Výraz architektúry (napr. podľa slohu: funkcionalistickej, secesnej, barokovej, klasicistickej, rokokovej, gotickej, postmodernej ...; podľa funkcie: sakrálnej, pomníkovej, civilnej ...; podľa materiálu: drevenej, tehlovej, sklobetónovej ...) • Porovnanie rôznych typov výrazu, ich subjektívneho pôsobenia • Architektúra v prírodnom a mestskom prostredí 	<ul style="list-style-type: none"> • popísať rôzne stavby (podľa zažitej skúsenosti alebo ukážok), • výtvarne interpretovať vybrané architektúry s rôznym výrazom
Podnety fotografie	<ul style="list-style-type: none"> • Maľba (kresba) zasahujúca do fotografických kompozícií (z časopisov) • Rekonštrukcia neúplného obrazu • Námet fotografie 	<ul style="list-style-type: none"> • doplniť chýbajúce časti fotografie kresbou (alt. maľbou, reliéfom, kolážou ...)
Podnety videa a filmu	<ul style="list-style-type: none"> • Filmový priestor – priestor v ktorom sa odohráva filmový príbeh • Filmová scénografia, kulisy • Scénografia 	<ul style="list-style-type: none"> • nakresliť prostredie pre vybrané scény z filmu
Elektronické médiá	<ul style="list-style-type: none"> • Typy písma, veľkosti písma, farby písma, porovnanie rovnakých písmen v rôznych fontoch, rotácia písmen, zrkadlenie písmen, montáž rôznych typov písiem, obrázok z písmen – lettrismus, vlastné písmená; • Nástroje grafického programu – čiara, úsečka, vyplnený obdĺžnik alebo štvorec, paleta farieb, krok späť, guma, nastavenie veľkosti hrotu, paleta farieb, nástroj pečiatka (<i>spájame s predmetom INF</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť obrázky z písmen nezávisle na riadku v grafickom programe, • nakresliť tematický obrázok pomocou nástrojov grafického programu
Podnety dizajnu a remesiel	<ul style="list-style-type: none"> • Vybrané znaky a ich význam (erb, vlajka, logo ...) • Symboly na erboch, vlajkách, logách • Alternatívne: bábkarstvo, alt. tieňové divadlo • Bábky (prstové, marionety, jawajky ...) • Konštrukcia jednoduchej bábky • Charakter (výraz) postavy bábky 	<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť vlastný erb (alt. vlajku, logo) podľa vlastnej fantázie, • vytvoriť jednoduchú bábku
Podnety poznávania sveta	<ul style="list-style-type: none"> • Prírodoveda – zmeny látok (mrznutie, topenie, tuhnutie, horenie, tečenie, vyparovanie, rast ...) 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne vyjadriť vybraný proces zmeny látky v prírode

Štvrtý ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky	<ul style="list-style-type: none"> • Bod • Vlastnosti bodov (veľkosť, vzťahy dvoch a viacerých bodov – prítlačivosť, pohyb, nehybnosť ...) • Textúra bodov (vzor, raster; hustá a riedka textúra) • Pointilizmus – maľba bodmi • Ukážky: pointilistické umenie • Základné farebné kontrasty (teplá-studená, tmavá-svetlá, doplnkové farby) 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť obraz s použitím bodov, • použiť v maľbe farebné kontrasty
Rozvoj fantázie a synestetické podnety	<ul style="list-style-type: none"> • Možnosti zobrazovania zvoleného motívu (napr. strom, figúra zvieratka, domček, kvetina ...) • Odklon od schematického zobrazovania, inovácia, fantázia • Pluralita tvarov motívu • Výraz, psychická vlastnosť (napr. smutný, veselý, unudený, smiešny, lenivý...) – výraz spracovávaného motívu • Hudba ako obraz z tónov (hudobná interpretácia farebnej stupnice) • Farebné tóny, farebné stupnice 	<ul style="list-style-type: none"> • variovať grafické stereotypy, • namaľovať farebnú stupnicu tónov
Podnety moderného výtvarného umenia	<ul style="list-style-type: none"> • Impresionizmus • Krajina maľba – impresionizmus (napr. variácie krajiny v rôznych situáciách, atmosférach) farebné škvrny v maľbe krajiny ukážky: porovnanie impresionistických a pointilistických krajinomalieb 	<ul style="list-style-type: none"> • namaľovať obraz prostredníctvom bodov alebo škvŕn, • vyjadriť v maľbe zmenu atmosféry (svetelnosti, počasia ...)

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	<ul style="list-style-type: none"> • Ukážky: umenie iných kultúr (napr. Indiánov, Číny, Japonska ...) • Typické artefakty vybranej kultúry • Odlišnosti a podobnosti s našou kultúrou 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarne interpretovať artefakt umenia vybranej kultúry
Škola v galérii	<ul style="list-style-type: none"> • Tradičné žánre obrazov (portrét, zátišie, krajinomalba, scéna zo života ...) • Žánrový obraz (scéna zo života) v múzeu/galérii (alt. virtuálnej galérii) • Zobrazenie postáv, deja, prostredia • Svet v období, ktoré obraz zobrazuje • Móda v období, ktoré obraz zobrazuje • Dramatizácia výtvarného diela, príbeh 	<ul style="list-style-type: none"> • zahrať scénu (príbeh) videnú na obraze, • vytvoriť rekvizity k scéne z obrazu, • povedať svoju interpretáciu videného obrazu
Podnety architektúry	<ul style="list-style-type: none"> • Architektúra vychádzajúca z ľudských, živočíšnych alebo rastlinných tvarov • Postava ako budova – budova ako postava • Organické a geometrické tvary 	<ul style="list-style-type: none"> • navrhnuť antropomorfnu (alt. zoo/fytomorfnu) architektúru podľa vlastnej fantázie, • rozlíšiť prírodné a geometrické tvary
Podnety fotografie	<ul style="list-style-type: none"> • Roláž alebo montáž z dvoch fotografií (reprodukcii) • Rytmické striedanie častí obrazu • Tvarové súvislosti častí obrazu a jeho celku • Ukážky: roláž a fotomontáž v umení, autorské techniky 	<ul style="list-style-type: none"> • spojiť časti fotografie do novej kompozície
Podnety videa a filmu	<ul style="list-style-type: none"> • Filmové triky • Kulisy vytvárajúce ilúziu • Nejestvujúce (rozprávkové, fantastické, sci-fi) tvory vo filmoch • Ukážky: animovaný a hraný film – animácie v hranom filme 	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť kulisu, • navrhnuť vymysleného tvora

Elektronické médiá	<ul style="list-style-type: none"> • Pokročilé digitálne kresliace nástroje – vyplnený mnohouholník, vyplnená krivka, vyplnený pravidelný mnohouholník, nástroj osová súmernosť, • Pokročilé miešanie digitálnych farieb, vlastná farebná škála, farebné kontrasty, vzory z písmen, vytvorenie pečiatky (<i>spájame s predmeton INF</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> • nakresliť lineárnu kresbu počítačovým nástrojom, • namaľovať jednoduchý motív počítačovým nástrojom, • použiť nástroj osová súmernosť v kompozícii, • uložiť kresbu alebo maľbu ako novú pečiátku
Podnety dizajnu a remesiel	<ul style="list-style-type: none"> • Dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami rastlín, živočíchov alebo človeka • Výber oblasti dizajnu (napr. nábytok, predmety dennej spotreby, odev a doplnky, obuv, dopravné prostriedky, stroje, školské pomôcky...) • Ľudové remeslo: drotárstvo (strihanie, ohýbanie, tvarovanie, omotávanie, spájanie mäkkého drôtu...) 	<ul style="list-style-type: none"> • nakresliť vymyslený dizajn predmetu inšpirovaný organickými tvarmi, • vytvoriť jednoduchú kresbu (alt. objekt, šperk) z mäkkého drôtu
Podnety poznávania sveta	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastiveda – mapa (napr. fantastickej krajiny, krajiny z filmu, cesty do školy, zmenenej reálnej krajiny ...) • Prvky a symboly mapy – ich výtvarné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť vlastnú mapu s fantazijnou symbolikou, • k mape vytvoriť legendu

5.13 TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA (TSV)

Charakteristika predmetu

Zameranie telesnej a športovej výchovy v primárnom vzdelávaní je dominantne upriamené na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná a športová výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybových aktivít a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj dôležitú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná a športová výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému formovaniu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Vzdelávací štandard má tri základné časti: Zdravie a zdravý životný štýl, Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť a Športové činnosti pohybového režimu. Tieto časti zohľadňujú pohybovo a zdravotne orientovanú koncepciu telesnej a športovej výchovy. Časť s názvom Športové činnosti pohybového režimu je členená na základné tematické celky a pre jednoduchšiu orientáciu učiteľa je navrhnutá odporúčaná časová dotácia pre základné pohybové zručnosti (30 %), manipulačné, prípravné a športové hry (30 %), hudobno-pohybové a tanečné činnosti (15 %), psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia (10 %) a aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti (15 %).

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina a zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny, prípadne III. zdravotnej skupiny (integrované vyučovanie). Žiaci so zdravotným oslabením, zdravotným postihnutím (III. zdravotná skupina) sa môžu vyučovať samostatne v oddelení zdravotnej telesnej výchovy, pričom obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných vzdelávacích programov.

Pri plánovaní vzdelávacej činnosti je cieľom učiteľa vytvárať pre žiakov podnetné prostredie, ktoré im umožní osvojiť si nové pohybové zručnosti a tie budú predpokladom pre vykonávanie pohybovej aktivity i mimo školského prostredia. V prípade účinného osvojenia si týchto zručností existuje reálna možnosť vytvorenia si trvalého vzťahu k pohybovej aktivite, ktorá je kľúčom k zdravému životnému štýlu.

Hodnotenie predmetu telesná a športová výchova je slovné. Priebežné hodnotenie výsledkov žiakov je verbálnym hodnotením so zameraním na pozitívne výsledky a individuálny pokrok žiakov.

Ciele predmetu

Hlavným cieľom telesnej a športovej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrnej gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Žiaci:

- získajú poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímajú pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia,
- osvoja si základné vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu,
- majú vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach,
- nadobudnú pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu,
- uplatňujú zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- majú kultivovaný pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- osvoja si základné pohybové zručnosti súvisiace s vykonávaním základných lokomócií, nelokomočných pohybových zručností a vybraných športov,

- prostredníctvom vhodných telesných cvičení si rozvíjajú pohybové schopnosti pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti,
- chápu význam diagnostiky v telesnej výchove ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti.

Obsah vzdelávania v jednotlivých ročníkoch uvádzame v tabuľkách.

Prvý ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne		
Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Zdravie a zdravý životný štýl	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime) • Význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti • Negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka • Význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia • Spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom • Hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad • Organizácia cvičenia, pomoc a záchrana pri cvičení, • Prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci • Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela • Pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať znaky zdravého životného štýlu, • rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, • rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka, • vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, • rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu, • dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, • aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, • opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí, • popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, • aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	<ul style="list-style-type: none"> • Testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: • <i>Skok do diaľky z miesta,</i> • <i>Člnkový beh 10x5 m,</i> • <i>Výdrž v zhybe,</i> • <i>Lah-sed za 30 sek,</i> • <i>Vytrvalostný člnkový beh</i> • Poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov) • Pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov, • rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži, • využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,
ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU: Základné pohybové zručnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Základné povelý, postoje, obraty a pochodové útvary: pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad • Rad (dvojrad), zástup, kruh, polkruh • Jednotlivec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív • Na značky, čiara, priestor, ihrisko • Cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore • Úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením • Rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod. • Bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru • Hod loptičkou, hod plnou loptou • Skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, • Pojmy: štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha • Cvičenia základnej gymnastiky, • Cvičenia spevňovacie, • Odrazové cvičenia • Rotačné cvičenia • Cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle) • Stojka na lopatkách • Cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano...) • Cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, 	<ul style="list-style-type: none"> • pomenovať základné povelý a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe, • používať základné povelý a správne na ne reagovať pohybom, • vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, • pomenovať základné pohybové zručnosti, • zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou, • pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, • zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách, väzbách a skokov, • vykonať ukážku z úpolových cvičení

	<p>debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preskoky a skoky na švihadle, • Skoky na pružnom mostíku a trampolíne • Úpolové cvičenia a hry zamerané na: odpory, pretláčanie a preťahovanie 	
<p>ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU: Manipulačné, prípravné a športové hry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť • Ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, • Bránka, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka a pod.) • Gól, bod, prihrávka, hod, strelba • Hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami • Pravidlá realizovaných hier, ich význam • Pravidlá fair-play • Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných), • Prípravné športové hry zamerané na futbal, volejbal, vybíjanú, tenis • Pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého) 	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami, • pomenovať základné herné činnosti jednotlivca, • vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, • aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, • zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, • uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, • zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, • využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),

- Základné pojmy a poznatky: rytmická gymnastika (*rytmus, takt, tempo, dynamika*), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (*lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč*), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (*nožnicový, čertík, kadetkový*)
- Tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (*prísunný, cval, poskočný, polkový, valčíkový*), tanečný motív, tanečná väzba,
- Pohybová skladba
- Rytmické cvičenia spojené s vytlieskaním, vydupávaním, hrou na telo
- Cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti
- Tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách
- Tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov
- Tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov
- Aerobik, zumba a iné formy cvičení s hudobným sprievodom
- Rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov
- Imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka)
- Tanečná improvizácia
- Pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy
- Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb
- vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky,
- pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe,
- vykonať ukážku rytmických cvičení,
- zladať pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,
- zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe,
- vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov,
- uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách,
- improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív,

- Relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (*vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.*)
- Cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (*svalové napätie a uvoľnenie*)
- Aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia: nácvik správneho dýchania v rôznych polohách
- Naťahovacie (strečingové) cvičenia
- Kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia
- Cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť)
- Rozvoj rovnovážových schopností: statickej rovnováhy (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej rovnováhy (balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach: bosu, šliapadlo a pod.)
- Balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.)
- Cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí
- Cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety)
- Psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)
- postupne uvoľniť pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela,
- opísať základné spôsoby dýchania,
- vykonať jednoduché strečingové cvičenia,
- charakterizovať cvičenia z psychomotoriky,
- vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam,
- aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,

ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO

REŽIMU: Aktivity v prírode a sezónne pohybové

- Základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe
- Korčuľovanie (in-line a na ľade): jazda vpred, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch
- Cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), štartový skok, obrátka
- Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén,
- Turistika: jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí
- Jazda, hry a súťaže na kolobežke a na bicykli
- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,
- zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít,
- uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách v škole i vo voľnom čase,
- uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v súťažiach, v škole i vo voľnom čase,
- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach,
- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,
- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v ne

Druhý ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Zdravie a zdravý životný štýl	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime) • Význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti • Negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka • Význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia • Spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom • Hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania 	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať znaky zdravého životného štýlu, • rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, • rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka, • vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, • rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu, • dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, • aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, • opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí, • popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, • aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa

	<p>základných hygienických zásad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení, • Prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci • Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela • Pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.) 	
Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť	<ul style="list-style-type: none"> • Testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: • <i>Skok do diaľky z miesta,</i> • <i>Člnkový beh 10x5 m,</i> • <i>Výdrž v zhybe,</i> • <i>Lah–sed za 30 sek,</i> • <i>Vytrvalostný člnkový beh</i> • Poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov) • Pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov, • rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži, • využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,

• ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU: Základné pohybové zručnosti

- Základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary: pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad
- Rad (dvojrad), zástup, kruh, polkruh
- Jednotlivec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív
- Na značky, čiara, priestor, ihrisko
- Cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore
- Úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením
- Rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod.
- Bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru
- Hod loptičkou, hod plnou loptou
- Skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta,
- Pojmy: štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha
- Cvičenia základnej gymnastiky,
- Cvičenia spevňovacie,
- Odrazové cvičenia
- Rotačné cvičenia
- Cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle)
- Stojka na lopatkách
- Cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano...)
- Cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy)
- Preskoky a skoky na švihadle,
- Skoky na pružnom mostíku a trampolíne
- Úpolové cvičenia a hry zamerané na: odpory, pretláčanie a pretáhovanie
- pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe,
- používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom,
- vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- pomenovať základné pohybové zručnosti,
- zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou,
- pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí,
- zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách, väzbách a skokov,
- vykonať ukážku z úpolových cvičení

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU: Manipulačné, prípravné a športové hry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť • Ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, • Bránka, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka a pod.) • Gól, bod, prihrávka, hod, strel'ba • Hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami • Pravidlá realizovaných hier, ich význam • Pravidlá fair-play • Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných), • Prípravné športové hry zamerané na futbal, volejbal, vybíjanú, tenis • Pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého) 	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami, • pomenovať základné herné činnosti jednotlivca, • vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, • aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, • zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, • uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, • zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, • využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU: Hud.-pohyb. a tanečné činnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základné pojmy a poznatky: rytmická gymnastika (<i>rytmus, takt, tempo, dynamika</i>), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (<i>lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč</i>), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (<i>nožnicový, čertík, kadetkový</i>) • Tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (<i>prísunný, cval, poskočný, polkový, valčíkový</i>), tanečný motív, tanečná väzba, • Pohybová skladba • Rytmické cvičenia spojené s vytlieskaním, vydupávaním, hrou na telo • Cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti • Tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách • Tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov • Tanečné kroky a motívy vybraných 	<ul style="list-style-type: none"> • vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky, • pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe, • vykonať ukážku rytmických cvičení, • zladit' pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, • zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, • vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov, • uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, • improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív,

	<p>moderných tancov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aerobik, zumba a iné formy cvičení s hudobným sprievodom • Rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov • Imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka) • Tanečná improvizácia • Pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy • Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb 	
<p>ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (<i>vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.</i>) • Cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (<i>svalové napätie a uvoľnenie</i>) • Aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia: nácvik správneho dýchania v rôznych polohách • Naťahovacie (strečingové) cvičenia • Kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia • Cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť) • Rozvoj rovnovážových schopností: statickej rovnováhy (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej rovnováhy (balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach: bosu, šliapadlo a pod.) • Balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.) • Cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí • Cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety) • Psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • postupne uvoľniť pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela, • opísať základné spôsoby dýchania, • vykonať jednoduché strečingové cvičenia, • charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, • vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam, • aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,

ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO

REŽIMU: Aktivity v prírode a sezónne pohybové

- Základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe
- Korčuľovanie (in-line a na ľade): jazda vpred, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch
- Cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), štartový skok, obrátka
- Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén,
- Turistika: jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí
- Jazda, hry a súťaže na kolobežke a na bicykli
- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,
- zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít,
- uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách v škole i vo voľnom čase,
- uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v súťažiach, v škole i vo voľnom čase,
- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach,
- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,
- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v ne

Tretí ročník

Časová dotácia: 2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Zdravie a zdravý životný štýl	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime) • Význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti • Negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka • Význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia • Spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom • Hygienické zásady pred, pri a po cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať znaky zdravého životného štýlu, • rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, • rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka, • vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, • rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu, • dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, • aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, • opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí, • popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, • aplikovať osvojené pohybové

	<p>hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení, • Prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci • Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela • Pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.) 	<p>zručnosti v režime dňa</p>
<p>Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, • Zdravotne orientovaná zdatnosť • Testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Skok do diaľky z miesta,</i> • <i>Člnkový beh 10x5 m,</i> • <i>Výdrž v zhybe,</i> • <i>Ľah-sed za 30 sek,</i> • <i>Vytrvalostný člnkový beh</i> • Meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien • Poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov) • Pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin, • individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov, • odmerať si pulzovú frekvenciu na krčnej tepni, • rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži, • využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,

- Základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary: pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad
- Rad (dvojrad), zástup, kruh, polkruh
- Jednotlivec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív
- Na značky, čiara, priestor, ihrisko
- Cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore
- Úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením
- Rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod.
- Bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru
- Hod loptičkou, hod plnou loptou
- Skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta,
- Pojmy: štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha
- Cvičenia základnej gymnastiky,
- Cvičenia spevňovacie,
- Odrazové cvičenia
- Rotačné cvičenia
- Cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle)
- Stojka na lopatkách, stojka na hlave
- Cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano, expander ap.)
- Cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy)
- Preskoky a skoky na švihadle,
- Skoky na pružnom mostíku a trampolíne
- Úpolové cvičenia a hry zamerané na: odpory, pretláčanie a preťahovanie
- pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe,
- používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom,
- vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- pomenovať základné pohybové zručnosti,
- zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou,
- pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí,
- zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách, väzbách a skokov,
- vykonať ukážku z úpolových cvičení

- Základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť
- Ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara,
- Bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka a pod.)
- Gól, bod, prihrávka, hod, strelba, dribling
- Hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami
- Pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie,
- Pravidlá fair-play
- Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných),
- Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis
- Pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého)
- charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami,
- pomenovať základné herné činnosti jednotlivca,
- vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe,
- aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich,
- zvládnuť techniku manipulácie s náčiním,
- uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre,
- zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe,
- využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),

- Základné pojmy a poznatky: rytmická gymnastika (*rytmus, takt, tempo, dynamika*), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (*lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč*), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (*nožnicový, čertík, kadetkový*)
- Tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (*prísunný, cval, poskočný, polkový, valčíkový, mazurkový*), tanečný motív, tanečná väzba,
- Pohybová skladba
- Rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo
- Cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti
- Tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách
- Tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov
- Tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov
- Aerobik, zumba, brušné tance a iné formy cvičení s hudobným sprievodom
- Rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov
- Imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. Zvierat, športovcov, činností človeka)
- Tanečná improvizácia
- Pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy
- Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb
- Pantomíma
- vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky,
- pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe,
- vykonať ukážku rytmických cvičení,
- zladať pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,
- zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe,
- vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov,
- uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách,
- improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív,

- Relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (*vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.*)
- Cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (*svalové napätie a uvoľnenie*)
- Aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách
- Naťahovacie (strečingové) cvičenia
- Kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia
- Cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť)
- Rozvoj rovnovážových schopností: statickej rovnováhy (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej rovnováhy (balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.)
- Balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.)
- Cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí
- Cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. Pohybové reakcie na zmyslové podnety)
- Psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)
- postupne uvoľniť pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela,
- opísať základné spôsoby dýchania,
- vykonať jednoduché strečingové cvičenia,
- charakterizovať cvičenia z psychomotoriky,
- vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam,
- aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,

ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU: Aktivity v prírode
a sezónne pohybové činnosti

- Základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe
- Korčuľovanie (in-line a na ľade): jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch
- Lyžovanie: lyže zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach, základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty, výstupy, padanie, zjazdy (po spádnicí), brzdenie jazdy, jazda šikmo svahom, prírvat (oboma lyžami, jednou lyžou, v pokoji a v pohybe), odvrat, oblúky
- Cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), štartový skok, obrátka
- Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén,
- Turistika: jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí
- Jazda, hry a súťaže na kolobežke a na bicykli
- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,
- zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít,
- uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách v škole i vo voľnom čase,
- uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v súťažiach, v škole i vo voľnom čase,
- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach,
- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,
- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v ne

Temat. celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak vie/dokáže:
Zdravie a zdravý životný štýl	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady zdravého životného štýlu (pravidelný pohyb v dennom režime, pitný režim, zdravé a nezdravé potraviny, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime) • Význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti • Negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka • Význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia • Spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnkom • Hygienické zásady pred, pri a po cvičení hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad • Organizácia cvičenia, pomoc a záchrana pri cvičení, • Prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci • Zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela • Pohybový režim, aktívny odpočinok, základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • identifikovať znaky zdravého životného štýlu, • rozlišovať zdravú a nezdravú výživu, • rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka, • vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka, • rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu, • dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, • aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení, • opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí, • popísať znaky správneho držania tela v rôznych polohách, • aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, • Zdravotne orientovaná zdatnosť • Testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: • <i>Skok do diaľky z miesta,</i> • <i>Člnkový beh 10x5 m,</i> • <i>Výdrž v zhybe,</i> • <i>Lah-sed za 30 sek,</i> • <i>Vytrvalostný člnkový beh</i> • Meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien • Poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov) • Pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin, • individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov, • odmerať si pulzovú frekvenciu na krčnej tepne, • rozpoznať základné prejavy únavy pri fyzickej záťaži, • využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností,
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">• ŠPORT.ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU: Základné pohyb.zručn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary: pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad • Rad (dvojrad), zástup, kruh, polkruh • Jednotlivec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív • Na značky, čiara, priestor, ihrisko • Cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy ako prostriedky účelnej organizácie činností v priestore • Úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením • Rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom a pod. • Bežecká abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru • Hod loptičkou, hod plnou loptou • Skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, • Pojmy: štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha • Cvičenia základnej gymnastiky, • Cvičenia spevňovacie, • Odrazové cvičenia • Rotačné cvičenia • Cvičenia okolo rôznych osí tela 	<ul style="list-style-type: none"> • pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe, • používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom, • vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, • pomenovať základné pohybové zručnosti, • zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou, • pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, • zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách, väzbách a skokov, • vykonať ukážku z úpolových cvičení

	<ul style="list-style-type: none"> cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle) • Stojka na lopatkách, stojka na hlave • Cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano, expander ap.) • Cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy) • Preskoky a skoky na švihadle, • Skoky na pružnom mostíku a trampolíne • Úpolové cvičenia a hry zamerané na: odpory, pretláčanie a preťahovanie 	
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);"> ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU: Manipulačné, prípravné a športové hry </p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť • Ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, • Bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka a pod.) • Gól, bod, prihrávka, hod, strelba, dribling • Hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami • Pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie, • Pravidlá fair-play • Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných), • Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis • Pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého) 	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami, • pomenovať základné herné činnosti jednotlivca, • vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe, • aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, • zvládnuť techniku manipulácie s náčiním, • uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre, • zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, • využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda),

- Základné pojmy a poznatky: rytmická gymnastika (*rytmus, takt, tempo, dynamika*), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (*lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč*), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (*nožnicový, čertík, kadetkový*)
- Tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (*prísunný, cval, poskočný, polkový, valčíkový, mazurkový*), tanečný motív, tanečná väzba,
- Pohybová skladba
- Rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo
- Cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti
- Tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách
- Tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov
- Tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov
- Aerobik, zumba, brušné tance a iné formy cvičení s hudobným sprievodom
- Rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov
- Imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. Zvierat, športovcov, činností človeka)
- Tanečná improvizácia
- Pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy
- Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb
- Pantomíma
- vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky,
- pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe,
- vykonať ukážku rytmických cvičení,
- zladať pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou,
- zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe,
- vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov,
- uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách,
- improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív,

- Relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (*vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.*)
- Cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (*svalové napätie a uvoľnenie*)
- Aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách
- Naťahovacie (strečingové) cvičenia
- Kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia
- Cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť)
- Rozvoj rovnovážových schopností: statickej rovnováhy (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej rovnováhy (balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.)
- Balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.)
- Cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí
- Cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. Pohybové reakcie na zmyslové podnety)
- Psychomotorické hry, cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)
- postupne uvoľniť pri slovnom doprovode svalstvo končatín i celého tela,
- opísať základné spôsoby dýchania,
- vykonať jednoduché strečingové cvičenia,
- charakterizovať cvičenia z psychomotoriky,
- vysvetliť podstatu psychomotorických cvičení a ich význam,
- aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách,

ŠPORTOVÉ ČINNOSTI POHYBOVÉHO REŽIMU: Aktivity v prírode
a sezónne pohybové činnosti

- Základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe
- Korčuľovanie (in-line a na ľade): jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch
- Lyžovanie: lyže zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach, základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty, výstupy, padanie, zjazdy (po spádnicí), brzdenie jazdy, jazda šikmo svahom, prívat (oboma lyžami, jednou lyžou, v pokoji a v pohybe), odvrat, oblúky
- Cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, skoky do vody z rôznych polôh, nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu, plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), štartový skok, obrátka
- Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén,
- Turistika: jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola, zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí
- Jazda, hry a súťaže na kolobežke a na bicykli
- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít,
- zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít,
- uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách v škole i vo voľnom čase,
- uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v súťažiach, v škole i vo voľnom čase,
- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach,
- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,
- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v ne

6 Rámcové učebné plány

Rámcový učebný plán (ďalej aj „RUP“) stanovuje časové dotácie vyučovacích predmetov v ŠVP podľa ročníkov. Vymedzuje počet voliteľných (disponibilných) hodín, ktoré škola konkretizuje vo svojom školskom vzdelávacom programe nasledujúcimi spôsobmi: navýši hodinovú dotáciu existujúcim vyučovacím predmetom ŠVP alebo vytvorí nový vyučovací predmet, kurz a pod., ktorému prideli časovú dotáciu. V našej škole sme si zvolili navýšenie časovej dotácie predmetov slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk a informatika. Poznámky k RUP sú pre školu záväzné, škola si však môže v rámci svojho učebného plánu vytvoriť ďalšie poznámky podľa svojich potrieb a možností. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých učebných predmetov.

Pre 1. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP	ŠkVP	spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9		9
	Anglický jazyk	0	1	1
Človek a príroda	Prvouka	1		1
	Prírodoveda			
Človek a spoločnosť	Vlastiveda			
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova	1		1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4
	Informatika	0	1	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie			
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2		2
	Hudobná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2
Spolu ŠVP		20		
Spolu ŠkVP			2	
Spolu odučených VH v 1. ročníku:				22

Pre 2. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP	ŠkVP	spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	1	9
	Anglický jazyk	0	1	1
Človek a príroda	Prvouka	2		2
	Prírodoveda			
Človek a spoločnosť	Vlastiveda			
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova	1		1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4
	Informatika	0	1	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie			
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2		2
	Hudobná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2
Spolu ŠVP		20		
Spolu ŠkVP			3	
Spolu odučených VH v 2. ročníku:				23

Pre 3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP	ŠkVP	spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	7	2	9
	Anglický jazyk	3		3
Človek a príroda	Prvouka			
	Prírodoveda	1		1
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	1		1
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova	1		1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4
	Informatika	1		1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1		1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1		1
	Hudobná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2
Spolu ŠVP		23		
Spolu ŠkVP			2	
Spolu odučených VH v 3. ročníku:				25

Pre 4. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmet	ŠVP	ŠkVP	spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	7	1	8
	Anglický jazyk	3		3
Človek a príroda	Prvouka			
	Prírodoveda	2		2
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	2		2
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova	1		1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4
	Informatika	1		1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1		1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1		1
	Hudobná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2
Spolu ŠVP		25		
Spolu ŠkVP			1	
Spolu odučených VH v 4. ročníku:				26

6.1 Poznámky k učebným plánom – organizácia práce pri spájaní ročníkov a predmetov

Spájanie žiakov viacerých ročníkov realizujeme v zmysle platnej legislatívy – Zákony č. 245/2008 Z.z. a č. 464/2013 Z.z. a Vyhláškou MŠVVaŠ SR č. 320/2008 Z.z.

Pri spájaní ročníkov do tried sa spravidla riadime počtom žiakov v jednotlivých ročníkoch, t. j. ročníky s nižším počtom žiakov spojíme do jednej triedy. Ak to vyžadujú okolnosti inak – napr. v ročníku sú žiaci s IVVP, prípadne viacero žiakov s poruchami učenia/správania, takýto ročník nespájame. Taktiež aj Vyhláškou MŠVVaŠ SR

Pri spájaní dvoch ročníkov do jednej triedy dbáme v prvom rade o to, aby žiaci 1. ročníka mali samostatnú triedu, pokiaľ ich je v ročníku minimálne 8. Ak je tento počet žiakov nižší, spájame ich buď so žiakmi 2. ročníka alebo so žiakmi 4. ročníka.

Pri spájaní predmetov dbáme o to, aby predmety Anglický jazyk a Informatika neboli spájané pre jednotlivé ročníky (ak to nevyžadujú špecifiká minimálneho počtu žiakov v ročníku – napr. 3 - 4 žiaci).

Obvykle bývajú spojené v zmiešanej triede s dvomi ročníkmi vyučovacie hodiny MAT a SJL. Na vyučovacích hodinách SJL postupuje vyučujúca tak, že kým žiaci jedného ročníka majú čítanie, žiaci iného spojeného ročníka majú gramatiku.

V prípade spájania 1. ročníka s inými ročníkmi na VH SJL je potrebné, aby pri nácviku čítania a vyvodzovania nových písmen mali žiaci vyššieho ročníka samostatné čítanie, kde si nacvičujú nielen techniku čítania, ale aj porozumenie prečítaného textu. Napríklad zápisy krátkych viet o obsahu z prečítaného textu, prípadne vypracovanie úloh z pracovných listov. Keď učiteľka vyvodí učivo u prvákov, títo si v nacvičujú techniku čítania sami a vyučujúca sa venuje starším žiakom (zistuje úroveň porozumenia prečítaného textu,

poznanie obsahu textu, dáva spätnú väzbu žiakom z vypracovania písomných úloh súvisiacich s ich tichým čítaním, prípadne overí úroveň a techniku hlasného čítania žiakov a pod.)

Pri spájaní ročníkov v ostatných rovnakých predmetoch (PVO, PDA a VLA) postupujú vyučujúci podobne ako pri VH SJL. Ak vyučujúca usúdi, že je pre žiakov prínosom, aby jej kmeňová trieda mala samostatnú VH PDA, PVO, VLA – zaradí si túto hodinu do rozvrhu vtedy, keď v triede nie sú žiaci iného ročníka. Jej trieda počas spojenej VH SJL – čítanie a vyučujúca väčšinu času strávi s ročníkom, ktorý prišiel k nej do triedy na VH PVO/PDA/VLA.

Pri spájaní VH výchovného charakteru spájame ročníky vždy takto:

Predmet	spojené ročníky	spojené ročníky
Telesná a športová výchova	1.+ 2. ročník	3.+ 4. ročník
Hudobná výchova	1.+ 2. ročník	3.+ 4. ročník
Výtvarná výchova	1.+ 2. ročník	3.+ 4. ročník
Etická výchova	1.+ 2. ročník (príp. 1. – 4. ročník)	3.+ 4. ročník (príp. 1. – 4. ročník)
Náboženská výchova	1.+ 2. ročník	3.+ 4. ročník
Pracovné vyučovanie	-	3.+ 4. ročník

Ak je počet žiakov v ročníku nižší ako päť, spájame v ročníkoch aj nasledujúce predmety:

Predmet	spojené ročníky	spojené ročníky
Anglický jazyk	1.+ 2. ročník	3.+ 4. ročník
Informatika	1.+ 2. ročník	3.+ 4. ročník

7 Osobitosti a podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Nakoľko sme nepľnoorganizovaná ZŠ, snažíme sa v prípade potreby integrovať takýchto žiakov do bežných tried a vytvárame im nasledovné podmienky:

- individuálny prístup zo strany pedagogických aj nepedagogických zamestnancov školy,
- úzko spolupracujeme a konzultujeme s CPPP Banská Bystrica,
- aktívne spolupracujeme a komunikujeme s rodičmi takýchto detí,
- v spolupráci so špeciálnym pedagógom vypracujeme individuálny vzdelávací program,
- pri hodnotení vzdelávacích výsledkov postupujeme podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so IVVP v bežnej ZŠ schválenými MŠ SR č. 6164/96-153 s platnosťou od 1.1.1997.

7.1 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Sociálne znevýhodnené prostredie (ďalej aj „SZP“) definujeme ako „prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne (jazykové, kultúrne) podmienky neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre kognitívny rozvoj dieťaťa a nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a osobnostný rozvoj“.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je znížiť alebo odstrániť potenciálne hendikepy, ktoré vyplývajú z tohto znevýhodnenia tak, aby sa vytvorili podmienky pre efektívne vzdelávanie a zabezpečil sa ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Možnosti kompenzácie znevýhodňujúceho prostredia v škole:

- prispôsobenie metód a postupov pri vzdelávaní tak, aby sa eliminovali a kompenzovali obmedzenia žiaka spôsobené znevýhodňujúcim prostredím, využívanie individuálneho prístupu;
- včasné riešenie vzdelávacích problémov, využívanie pomoci asistenta učiteľa a iné dostupné možnosti pomoci odborníkov;
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;
- príprava aktivít, v ktorých môžu žiaci prejavovať a uplatniť svoje schopnosti;
- nižší počet žiakov triede.

Vzdelávanie žiakov zo SZP sa uskutočňuje v bežných triedach, spoločne s ostatnými žiakmi triedy. V prípade potreby vypracujeme individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky predmety). Tento program vypracúva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom, asistentom učiteľa, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby.

7.2 Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonových charakteristík nadania je potrebné venovať rovnakú pozornosť aj osobnostnému rozvoju nadaných žiakov, najmä v oblasti ich emocionality a sociálnych vzťahov.

Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním sa uskutočňuje v bežných triedach našej školy spolu s ostatnými žiakmi školy (školská integrácia).

Žiaci s nadaním vzdelávaní v triedach podľa ods. 3 písm. d) postupujú podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu. Pre nadaného žiaka, ktorý je vzdelávaný v bežnej triede základnej školy treba vypracovať individuálny vzdelávací program, ktorý vypracuje triedna učiteľka v spolupráci s CPPP a P. Ak je v triede integrovaných viacero nadaných žiakov s rovnakým druhom nadania, môžu byť individuálne vzdelávacie programy týchto žiakov rovnaké.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je potrebné vytvárať žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- špecifikovať v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania a na potrebu všestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov;
- zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne;
- spolupracovať so psychológom, v prípade umelecky nadaných žiakov s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom;
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobností a správania;
- dbať na všestranný rozvoj osobnosti nadaných žiakov, a to v oblasti pohybovej, kognitívnej, motivačnej, vôľovej, emocionálnej, sociálnej i v oblasti manuálnych zručností;
- zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a využívať pedagogické postupy zamerané na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie;
- akceptovať vlastné postupy žiakov, ktoré vedú k žiaducim výsledkom, aj keď sa líšia od bežne používaných;
- viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce;
- viesť žiakov k vzájomnej spolupráci a pomoci iným.

8 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Formy organizácie výchovy a vzdelávania v rámci primárneho vzdelávania upravuje platná legislatíva [§ 54 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov].

Základná škola s materskou školou je nepľnoorganizovaná základná škola, ktorá nemá všetky ročníky. Žiaci v našej škole absolvujú primárne vzdelávanie (1. stupeň základnej školy), ktorý tvorí prvý až štvrtý ročník základnej školy.

Základnú školu navštevujú prevažne žiaci z obce Medzibrod vo veku od 6 do 11 rokov, ktorí navštevovali tunajšiu materskú školu

8.1 Pedagogické stratégie

Organizačné formy výučby: vyučovacie, mimovyučovacie a mimoškolské formy:

- vyučovacia hodina v škole i mimo priestoru školy,
- práca v blokoch, projektové vyučovanie, využívanie prvkov vysokoefektívneho učenia podľa S. Kovalikovej,
- ranné komunity pred začiatkom vyučovania,
- exkurzia, výlet,
- brigáda, vychádzka,
- záujmová činnosť, krúžky,
- konzultácie,
- návšteva výstavy, koncertu, múzea, divadla,
- súťaže, olympiády, kultúrne vystúpenia,
- domáca práca.

A) Kognitívne metódy výučby

- výkladovo-ilustratívna: tradičné vyučovanie
- reproduktívna: napodobovanie, tvorivá dramatika
- problémový výklad a situácie
- heuristická: etapové riešenie problému, brainstorming
- výskumná: zisťovanie, vyhľadávanie informácií, selektovanie, práca s IKT, projektové vyučovanie
- situačné metódy: riešenie istej problémovej situácie, ktorá je zrkadlom skutočnej udalosti
- inscenačné metódy: založené sa simulácii a hraním rolí
- diskusia a diskusné hry: precvičovanie komunikačných schopností, vyjednávania, dosahovania súhlasu, kompromisu, načúvanie a empatie
- myšlienkové mapy: grafické usporiadanie textu, ktoré slúži na ľahšie zapamätanie a uvedomenie si súvislostí jednotlivých vedomostí, ako aj medzipredmetových javov
- dopĺňovačky, tajničky, osemsmerovky
- didaktické hry

B) Nonkognitívne metódy výučby

- **projektovať výučbu z hľadiska zvýšenia aktualizácie poznávacích potrieb a záujmov žiakov:** problémové vyučovanie, názorné vyučovanie...

- **ovplyvňovať sociálnu klímu triedy:** spôsobom vedenia študentov pri výučbe: (demokratický či autokratický štýl), a organizáciou výučby: frontálne, skupinové a práca vo dvojiciach
- **voliť spôsob hodnotenia žiakov:** výberom vzťahového rámca, vzťahovej normy hodnotenia, voľbou následkov činnosti žiakov využitím odmiem, pochvál a napomenutí.

8.2 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Okrem sumatívnych výsledkov sa sústreďujeme na rozpracovanie formatívneho hodnotenia výsledkov žiakov. Toto podporujeme sumárnym týždenným piatkovým hodnotením a sebahodnotením žiakov v rámci ranných komúní. Hodnotenie/sebahodnotenie je zamerané na sledovanie osobného rastu a pokroku za daný týždeň v jednotlivých predmetoch. Spôsob hodnotenia je postupné vyfarbovanie políčok v tematickom obrázku, pričom každý predmet sa vyfarbuje inou farbou. (Např. MAT=modrá, SJL-G=žltá, PDA=zelená atď.). Ak žiak počas týždňa nepracoval na svojom maximálnom osobnom výkone a raste, nevyfarbuje si žiadne políčko z daného predmetu. Na podporu prosociálneho a empatického správania sa každý týždeň hodnotí (vyfarbuje) aj políčko za správanie. Okrem pravidelného týždňového hodnotenia osobného pokroku žiakov v jednotlivých predmetoch máme aj pre každého žiaka rozpracované ciele na MAT a všetky zložky SJL, ktoré hodnotíme štvrtročne. Toto hodnotenie je taktiež formou vyfarbovania obláčikov a má formatívny a motivačný charakter vzhľadom k tomu, že nie každé dieťa je v danom štvrtroku z každej oblasti na rovnakej úrovni. Tieto ciele však musí splniť (vyfarbiť) do konca školského roku.

Vnútorňý systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

8.2.1 Hodnotenie žiakov

V 1. – 4. ročníku sú žiaci hodnotení podľa Metodických pokynov č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy schválených MŠ SR.

V 1. ročníku sú žiaci v I. štvrtroku hodnotení slovným hodnotením. Pri kontrolných písomných prácach vychádzame z nasledovnej percentuálnej stupnice hodnotenia:

Počet percent:	Hodnotenie:
100% - 90%	veľmi dobré výsledky
89% - 75%	dobré výsledky
74% - 50%	dobré výsledky
49% - 25%	uspokojivé výsledky
24% - 0%	neuspokojivé výsledky

Pri diktátoch, odpisoch a prepisoch vychádzame z nasledovnej stupnice hodnotenia:

<i>Počet chýb:</i>	<i>Hodnotenie:</i>
0 – 1	veľmi dobré výsledky
2 – 7	dobré výsledky
8 – 10	uspokojivé výsledky
11 – viac	neuspokojivé výsledky

V 1. – 4. ročníku vychádzame z nasledovnej stupnice hodnotenia testov, kontrolných a písomných prác a kontrolných diktátov:

KONTROLNÉ PÍSOMNÉ PRÁCE, TESTY:

<i>Počet percent:</i>	<i>Známka:</i>
100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0%	5

KONTROLNÉ DIKTÁTY:

<i>Počet chýb:</i>	<i>Známka:</i>
0 – 1	1
2 – 3	2
4 – 7	3
8 – 10	4
11 a viac	5

HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA PÍSANIA

Slovné hodnotenie	veľmi dobré výsledky	dobré výsledky	dobré výsledky	uspokojivé výsledky	neuspokojivé výsledky
Známka v 1. – 4. ročníku	1	2	3	4	5
Tvar písma	Normalizované písmo	Malé nedostatky	Väčšie nedostatky	Nesprávny deformovaný tvar	Deformovaný tvar
Veľkosť písma	Správna	Správna	Nepravidelná	Nepravidelná	Nedodržia
Rovnomernosť písma	Dodržia rovnomernosť písma	Dodržia rovnomernosť písma	Nerovnomerné písmo	Málo čitateľné písmo	Nečitateľné písmo
Plynulosť písania	Jednotážne písanie	Málo prerušované písanie	Prerušované písanie	Často prerušované písanie	Často prerušované písanie
Sklon písma	Správny	Správny	Nepravidelný	Nepravidelný deformovaný	Nesprávny deformovaný
Úprava písomností	Estetické rozvrhnutie plochy a textu	Malé nedostatky v estetike	Málo úhl'adná úprava písomností	Neúhl'adná úprava písomností	Neúhl'adná úprava písomností
Odpis a prepis textu	Bez chýb	Drobné chyby	Časté malé chyby	Veľké chyby	Veľké chyby

HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA ÚSTNEHO A PÍ SOMNÉHO SKÚŠANIA Z PREDMETOV:

Slovné hodnotenie	veľmi dobré výsledky	dobré výsledky	dobré výsledky	uspokojivé výsledky	neuspokojivé výsledky
Známka v 1.–4. ročníku	1	2	3	4	5
Vedomosti	Celistvé, presné a sústavné	Menšie chyby, ktoré sám opraví	Medzerovité, nesystematické	Čiastočné, veľké medzery	Neovláda učivo
Pravidlá, poučky	Bezchybne ovláda, aplikuje	Ovláda s menšími chybami, aplikuje	Nepresná formulácia	Vážne chyby	Neovláda
Uplatňovanie osvojených vedomostí	Samostatné	Samostatné so zriedkavými chybami	S malou pomocou učiteľa	Iba s veľkou pomocou učiteľa, robí chyby	Nedokáže ani s pomocou učiteľa
Rieši úlohy/zadania	Samostatne a bezchybne	Samostatne s menšími chybami	S pomocou učiteľa	Vážne chyby, ktoré ťažko opraví	Nevie aplikovať ani s pomocou učiteľa
Vyjadrovanie	Správne, presné, výstižné	Má drobné nedostatky v presnosti a výstižnosti	Nevyjadruje sa presne a jazykovo správne	Vážne nedostatky (nepresnosť, nelogickosť)	Veľmi nízka úroveň

Výchovné predmety a informatika: VYV, TEV, HUV, PVC sú hodnotené priebežne slovným hodnotením do žiackych knižiek minimálne jedenkrát za štvrťrok. Z tohto hodnotenia vyplýva hodnotenie na vysvedčení.

DOPLŇUJÚCE SLOVNÉ HODNOTENIE:

hodnotenie predmetu	TSV	HUV	ETV / NBV	VYV	INF
veľmi dobré výsledky	Na hodinách pracuje aktívne a rád	Pracuje aktívne	Aktívne sa zapája do činností	Pracuje tvorivo, iniciatívne a reprezentuje školu	Je zručný, aktívny a disciplinovaný
	Je usilovný a húževnatý	Pracuje menej aktívne	Pracuje snaživo a rád	Pracuje iniciatívne a samostatne	Je pomerne zručný, menej aktívny, disciplinovaný
	Nedostatok pohyb. nadania nahradzuje snahou	Pracuje so záujmom	Pracuje so záujmom	Robí veľké pokroky (v kresbe, maľbe, kompozícii)	Je pomerne zručný, menej aktívny, málo disciplinovaný
dobré výsledky	Obratnosť, rýchlosť a disciplína sú jeho prednosti	Málo sa zapája do činností na hodinách	Je disciplinovaný, rešpektuje pokyny učiteľa	Vždy pracuje so zánietením a rád	Pracuje disciplinovane
	Prejavuje záujem o loptové hry	Pracuje tvorivo a iniciatívne	Má zmysel pre kolektív a je ohľaduplný	Prejavuje veľký záujem o predmet, prac. sústredene	Pracuje samostatne, nerobí podstatné chyby
	Pracuje podľa pokynov, je disciplinovaný	Pracuje veľmi dobre	Je málo aktívny	Iba občas potrebuje usmernenie, povzbudenie	Má kladný vzťah k práci, dbá o životné prostredie
uspokojivé výsledky	Nepravidelne si nosí úbor, nerád cvičí	Vyniká v teoretických činnostiach	Nespolupracuje so skupinou	Občas je nepozorný a nesústredený	Je zručný, aktívny, málo disciplinovaný
	Veľmi často ho treba upozorňovať pre zlé správanie	Pracuje snaživo a rád	Je nedisciplinovaný	Často ho treba upozorňovať	Nezapája sa do činností, je nedisciplinovaný
neuspokojivé výsledky	Je pohybovo nadaný, ale správaním narúša vyučovanie	Má pasívny prístup k práci	Má arogantné správanie, neberie ohľad na iných	Často si zabúda pomôcky	Pri práci potrebuje sústavnú pomoc učiteľa
	Pracuje bez záujmu, nerešpektuje pokyny učiteľa	Vyniká v speve	Je pasívny a bez záujmu	Treba ho upozorňovať na správanie, pracuje nerád	Vo výsledkoch práce sú závažné nedostatky

8.2.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov je dvakrát ročne. Zakladá sa na nasledovných kritériách:

- Pozorovaní a hospitácií
- Rozhovore
- Organizácií žiackych súťaží, olympiád, kultúrnych a iných mimoškolských akciách
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania
- Tvorby učebných pomôcok
- Zapojenosti do projektov
- Polročného hodnotenia pedagogických zamestnancov riaditeľkou školy
- Vzájomného hodnotenia učiteľov
- Dodržiavanie vedenia predpísanej pedagogickej dokumentácie

Hodnotenie – pravidlá hodnotenia a priebeh hodnotiacich pohovorov

1. Hodnotiaci pohovor iniciuje hodnotiteľ. Hodnotiteľ pozýva hodnoteného najneskôr 7 kalendárnych dní vopred a hodnotiaci pohovor preukázateľným spôsobom (napr. e-mailom), aby hodnotený mal dostatok času na prípravu.
2. Hodnotenie pracovníkov sa koná dvakrát v roku. Hodnotiace obdobie je od 1.7. do 30.11. a od 1.12. do 30.6. v školskom roku. Hodnotí sa vždy uplynulé obdobie od posledného hodnotenia. Základným predpokladom pre hodnotenie je posledný hodnotiaci protokol, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je správne a bezchybne vyplnená hodnotiaci tabuľka.
3. Hodnotený sa pripraví na hodnotenie tak, že si pripraví autoevalváciu hodnotiacich faktorov a cieľov stanovených v poslednom hodnotiacom pohovore. Zároveň si pripraví návrh vlastných cieľov pre budúce hodnotiace obdobie.
4. Hodnotiteľ sa pripraví na hodnotenie tak, že si subjektívne zhodnotí faktory a ciele hodnoteného, ktoré spoločne stanovili na poslednom hodnotiacom pohovore a pripraví návrh cieľov pre hodnoteného (v súlade s cieľmi školy, resp. triedy)
5. Hodnotiaci pohovor je konfrontáciou pohľadu hodnotiteľa a hodnoteného využívajúc pre objektivizáciu v čo najväčšej miere indikátory uvedené v hodnotiacej tabuľke, prípadne ďalšie indikátory. Hodnotiaci pohovor je zároveň dohodou na cieľoch na ďalšie hodnotiace obdobie.
6. V hodnotiacej tabuľke sa červenou označuje existujúci stav dosahovaných kritérií, a do poznámok sa označujú dohodnuté ciele do budúcnosti.
7. U nových pracovníkov a začínajúcich PZ má prvé hodnotenie informačný charakter, kedy sa nový pracovník oboznamuje s podrobnosťami hodnotiacich faktorov a nastavuje v spolupráci s hodnotiteľom ciele do nasledujúceho hodnotiaceho obdobia.
8. Hodnotenie asistenta prebieha formou motivačného pohovoru.
9. Každý hodnotiaci pohovor musí zo strany hodnotiteľa obsahovať v závere hodnotenia zisťovanie u hodnoteného, čo potrebuje na to, aby splnil naplánované kritériá.
10. Každý hodnotiaci pohovor obsahuje zo strany hodnotiteľa zisťovanie spätnej väzby hodnoteného o jeho spokojnosti/nespokojnosti a pripomienky adresované hodnotiteľovi a zamestnávateľovi.
11. Hodnotiteľ hodnotí svojho podriadeného iba v prípade, že hodnotený už zhodnotil svojho podriadeného ak takého má.

12. Písomným výstupom hodnotiaceho pohovoru je hodnotiaci protokol. Súčasťou hodnotiaceho protokolu je úvodný list, ktorý obsahuje dátum a miesto, meno hodnotiteľa a hodnoteného, podpisy oboch hodnotených strán a prípadné poznámky niektorého z hodnotiacich strán. Neoddeliteľnou súčasťou protokolu je správne a bezchybne vyplnená hodnotiacia tabuľka. Správnosť a bezchybnosť potvrdzujú obe strany svojim podpisom na úvodnom liste.
13. Hodnotiaci protokol sa archivuje v osobnej agende hodnoteného a je v prípade potreby k dispozícii na nahliadnutie hodnotenému, hodnotiteľovi, vedeniu školy v zmysle organizačného poriadku školy, členom rady školy, zriaďovateľovi školy a zákonom oprávneným kontrolným orgánom.
14. Za jednotlivé kritériá hodnotiteľ hodnotí počtom bodov v rozpätí od 0 do 2. Súčtom všetkých bodov za jednotlivé kompetencie a kritériá je maximálny počet bodov 162. Stupnica hodnotenia pedagogických zamestnancov s pridelením slovného hodnotenia k jednotlivému počtu bodov je nasledovná:
a)	0 – 39 bodov =	0% – 24% =	nevyhovujúce výsledky
b)	40 – 80 bodov =	25% – 49% =	podštandardné výsledky
c)	81 – 120 bodov =	50% – 74% =	štandardné výsledky
d)	121 – 144 bodov =	75% – 89% =	nadštandardné výsledky
e)	145 – 162 bodov =	90% – 100% =	mimoriadne dobré výsledky

8.2.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila v koncepčnom zámere rozvoja školy
- Plnenie cieľov stanovených v školskom vzdelávacom programe.
- Posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, vrátane návrhov a opatrení.

Pravidelne monitorujeme:

- Podmienky na vzdelávanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov a komunity
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Rozhovor so žiakmi, rodičmi...
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýza

8.3 Organizácia prijímacieho konania

Zápis do 1. ročníka ZŠ býva realizovaný v stanovenom termíne v súlade so školským zákonom č.245/2008 Z.z. § 20. Organizácia zápisu býva v súlade s vnútornou smernicou školy „Smernica na zápis do 1. ročníka“, ktorá ustanovuje postup školy pri zápise dieťaťa na plnenie školskej dochádzky.

Škola sprístupní na svojej webovej stránke formulár zápisného lístka, taktiež ho aj pripraví v tlačenej podobe. Zápis trvá jeden deň, a to v čase od 15:00 do 18:00 hod. Rodičia spolu s deťmi si podľa svojich možností chodia zapisovať deti jednotlivo v určenom termíne a čase. Počas zápisu dieťaťa rodičia vypisujú potrebnú dokumentáciu a vyučujúce hravou formou testujú prostredníctvom rozprávky a z nej vyplývajúcich úloh školskú zrelosť. Na zápis je možné pozvať aj odborníkov z CPPP a P (detského psychológa, špeciálneho pedagóga alebo logopéda) podľa potreby.

Rozhodnutie o zápise vydáva riaditeľka školy do 30. júna príslušného školského roku.

Žiadosť o odklad plnenia povinnej školskej dochádzky predkladajú rodičia najneskôr do 30. júna roka, v ktorom sa konal zápis spolu s potrebnými prílohami, ktoré vyžaduje platná legislatíva.

8.4 Dlhodobé projekty

Škola je zapojená do týchto národných projektov:

Škola podporujúca zdravie, Počítače pre školy, Infovek, Digitálne vzdelávanie pre modernú spoločnosť, English One, Aktivizujúce metódy vo výchove.

Dlhodobé projekty organizované školou:

Športom proti drogám, Stromy poznania, Športové olympiády, projekty v rámci Konta Orange a Nadácie Orange.

8.5 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

INŠTITÚCIE, s ktorými škola spolupracuje: Obec Medzibrod, MŠ Medzibrod, Dobrovoľný hasičský zbor, Správa NAPANT-u, Lesy SR, ZUŠ Brusno, Zubný lekár, TJ Medzibrod, Zväz protifašistických bojovníkov, Jednota dôchodcov, Červený kríž, PZ SR Slovenská Ľupča, ZRPŠ pri ZŠ, Rada školy pri ZŠ s MŠ a iné súvisiace subjekty v komunite, v ktorej sa škola nachádza.

RADA ŠKOLY zasadá spravidla 3-krát do roka, ak sa nevyskytujú závažnejšie problémy. Má 9 členov a je zostavená nasledovne: 1 zástupca PG zamestnancov za ZŠ, 1 zástupca PG zamestnancov za MŠ, 1 zástupca nepedagogických zamestnancov za ZŠ s MŠ, 2 zástupcovia rodičov žiakov ZŠ, 2 zástupcovia rodičov detí MŠ, 2 delegovaní zástupcovia zriaďovateľa – obce Medzibrod.

Predseda rady školy:	Mgr. Katarína Luptáková	(pg. zamestnanec ZŠ)
	Mgr. Miriam Kabáčová	(pg. zamestnanec MŠ)
	Jana Hrubá	(nepg. zamestnanec)
Členovia rady školy:	Andrea Bellušová	(delegovaný zástupca zriaďovateľa)
	Eleonóra Dřímalková	(delegovaný zástupca zriaďovateľa)
	Michaela Gregorová	(zástupca rodičov MŠ)
	Ing. Veronika Hrubá	(zástupca rodičov MŠ)
	Monika Končírová	(zástupca rodičov ZŠ)
	Ing. Radoslav Klima	(zástupca rodičov ZŠ)

ZRPŠ bývajú organizované prevažne na podnet riaditeľa školy v spolupráci s predsedom ZRPŠ štyrikrát ročne.

KONZULTÁCIE a informačné okienka sú realizované triednymi učiteľmi v kvartálnych intervaloch a v závislosti od aktuálnych potrieb a požiadaviek vyplývajúcich z výchovno-vzdelávacieho procesu. Učiteľ ponúkne termíny a rodičia si vyberú čas, ktorý im vyhovuje. V zásade sa konzultácie vykonávajú v zostave DRU = Dieťa + Rodič+Učiteľ.

Úzko spolupracujeme s **CPPPaP** Banská Bystrica – individuálne poradenstvo a konzultácie.

9 Povinné personálne zabezpečenie

Efektívna realizácia ŠVP a ŠkVP je podmienená potrebným personálnym zabezpečením podľa nasledujúceho rámca, pričom sa musí vychádzať z požiadaviek formulovaných v platnej legislatíve.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, vykonali prvú atestáciu, spĺňajú podmienku dĺžky výkonu pedagogickej činnosti, ukončili funkčné vzdelávanie (najneskôr do troch rokov od ustanovenia do kariérovej pozície);
- sú odborne pripravení na riadenie pracovnej skupiny a osvojené manažérske zručnosti uplatňujú pri riadení pracovného kolektívu;
- podporujú a vytvárajú podmienky pre odborný rast a ďalšie vzdelávanie svojich zamestnancov;
- zabezpečujú podmienky pre dobrú klímu v oblasti personálnych vzťahov – vo vzťahu k žiakom, v rámci pedagogického zboru a vo vzťahu k rodičom a širšej komunite.

Pedagogickí zamestnanci

- spĺňajú kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné požiadavky stanovené platnou legislatívou;
- pre realizáciu športovej prípravy v príslušnom športovom odvetví je potrebná trénerská kvalifikácia;
- preukazujú profesijné kompetencie pri práci so žiakmi a s rodičmi;
- uplatňujú zásady tímovej práce, kooperatívneho a konštruktívneho riešenia problémov.

9.1 Charakteristika pedagogického zboru

Počet pedagogických zamestnancov je dostatočný vzhľadom na počet žiakov v škole. Sú tu 3 triedne učiteľky pre primárne vzdelávanie – odborne spôsobilé a 1 odborne spôsobilá vychovávateľka. Externe vyučujúci učiteľ náboženskej výchovy je miestny p. farár.

Všetci pedagogickí zamestnanci sú zapojení do práce vedúcich koordinátorov:

Osobnostný a sociálny rozvoj: (OSR)	Bc. Jana Šuchová
Výchova k manželstvu a rodičovstvu: (VMR)	Mgr. Katarína Luptáková
Environmentálna výchova: (EMV)	Mgr. Drahoslava Dobošová
Mediálna výchova: (MV)	Mgr. Katarína Luptáková
Multikultúrna výchova: (MKV)	Mgr. Ivana Sumráková
Regionálna výchova a ľudová kultúra: (RVK)	Mgr. Drahoslava Dobošová
Dopravná výchova: (DV)	Mgr. Drahoslava Dobošová
Ochrana života a zdravia: (OŽZ)	Bc. Jana Šuchová

9.1.1 Kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov

Základnú školu s materskou školou riadi riaditeľ, ktorý má svojho zástupcu pre materskú školu. V základnej škole máme celkovo 4 pedagogických zamestnancov. Z tohto je jedna odborne spôsobilá vychovávateľka a 3 odborne spôsobilé učiteľky pre primárne vzdelávanie, ktoré sú zároveň aj triednymi učiteľkami.

Mgr. Drahoslava Dobošová - učiteľstvo I. st. ZŠ (predmety primárneho vzdelania, tr. učiteľka)
Mgr. Katarína Luptáková - učiteľstvo I. st. ZŠ (predmety primárneho vzdelania, tr. učiteľka)
Mgr. Ivana Sumráková - učiteľstvo I. st. ZŠ (predmety primárneho vzdelania, tr. učiteľka)
Bc. Jana Šuchová - vychovávateľstvo ŠKD (predmety HUV, VYV, vychovávateľka ŠKD)

9.2 Kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Hlavným cieľom kontinuálneho vzdelávania ako súčasť celoživotného vzdelávania je zabezpečiť u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.

Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca. vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania a z priznávania kreditov.

Naši učitelia sa pravidelne zúčastňujú školení, vzdelávaní a konferencií organizovaných MPC Banská Bystrica, Academia Istropolitana Bratislava, n.o. Indícia a.i.

Učiteľky pre primárne vzdelanie si vo vlastnom záujme taktiež individuálne našťudujú legislatívu nového školského zákona, prípadne podľa ponuky sa ďalej kariérne vzdelávajú, či stretávajú v rámci klubu moderných učiteľov, kde si vzájomne vymieňajú skúsenosti zo svojej praxe a informujú sa o novinkách a trendoch vo vyučovaní.

Druhy kontinuálneho vzdelávania a priznávanie kreditov:

1. Adaptačné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia. Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú príplatky za profesijný rozvoj.

2. Aktualizačné vzdelávanie poskytne aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie. Za tento typ vzdelávania sa získavajú príplatky za profesijný rozvoj.

3. Inovačné vzdelávanie umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti. Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity, okrem funkčného inovačného vzdelávania, za ktoré sa príplatky za profesijný rozvoj nezískavajú.

4. Špecializačné vzdelávanie zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností. Pedagogickým zamestnancom – špecialistom je: triedny učiteľ, výchovný poradca, kariérový poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia alebo vedúci študijného odboru, koordinátor informatizácie, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom, napríklad poradca pre vzdelávanie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, špecialista na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia,

cvičný pedagogický zamestnanec, koordinátor prevencie. Odborným zamestnancom – špecialistom je: uvádzajúci odborný zamestnanec, supervízor, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom napríklad koordinátor prevencie, výchovný poradca, kariérový poradca. Za tento typ vzdelávania sa získavajú príplatky za profesijný rozvoj.

5. Funkčné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov. Vedúcim pedagogickým zamestnancom alebo vedúcim odborným zamestnancom je riaditeľ, zástupca riaditeľa, hlavný majster odbornej výchovy, vedúci vychovávateľ, vedúci odborného útvaru ďalší pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec ustanovený podľa osobitného predpisu. Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú príplatky za profesijný rozvoj.

6. Kvalifikačné vzdelávanie umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu. Za tento typ vzdelávania sa získavajú príplatky za profesijný rozvoj.

Plán profesijného rozvoja vychádza z plánov metodického združenia, osobného plánu profesijného rastu pedagogických zamestnancov, ako aj z potrieb školy v zmysle uplatňovania hodnôt, vízie, poslania a profilácie školy ako aj plnenia cieľov ŠkVP. Pri zostavovaní a spracovaní osobných plánov na rozvoj profesijného rastu a individuálnej kariéry pedagogického zamestnanca preto treba dbať o to, aby vzdelávanie pedagogických zamestnancov korešpondovalo s potrebami školy.

Podporujeme vzdelávania pre učiteľov, ktoré sú zamerané na kooperatívne učenie, aktívne učenie sa žiakov, zavádzanie inovatívnych metód do vyučovania a vysokoefektívneho učenia sa žiakov.

Plán kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov sa odsúhlasuje najneskôr do 31. augusta príslušného školského roku. Prihlášky na štúdium a vzdelávanie podpisuje výlučne riaditeľka školy. Ak je potrebné elektronické prihlasovanie sa na vzdelávanie, toto prihlásenie urobí po súhlase riad. školy každý zamestnanec sám. V prípade, že sa prihlášky zasielajú poštou, zamestnanec si vypíše prihlášku a po overení správnosti údajov riad. školy podpíše, zaregistruje a odošle prihlášku ako poštu školy.

10 Povinné materiálne – technické a priestorové zabezpečenie

Dôležitou podmienkou pri realizácii štátneho vzdelávacieho programu a ŠkVP je primerané priestorové vybavenie školy a materiálne-technické vybavenie učebných priestorov. V škole sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v triedach, odborných učebniach a ďalších zariadeniach školy zriadených podľa platnej legislatívy.

10.1 Priestorové vybavenie

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, kladieme dôraz na: budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi a rodičmi. Samozrejmosťou je, že dbáme o upravené a estetické prostredie tried, školského dvora a chodieb.

Základná škola je neplnoorganizovaná s kapacitou max. 80 žiakov.

Základná škola v Medzibrode je neplnoorganizovaná škola, to znamená, že poskytuje výchovu a vzdelávanie pre žiakov ISCED 1 a to od prvého do štvrtého ročníka. Základná škola s materskou školou je situovaná v obci Medzibrod, má dobré podmienky na zabezpečovanie výchovy a vzdelávania v zmysle štatútu školy. Do areálu školy patria aj priestory školského dvora. Areál školského dvora je plne využívaný tunajšou MŠ aj ZŠ. Je oplotený a uzamknutý. Je vybavený hojdačkami, preliezačkami, kolotočom, pieskoviskom s rozbehovou dráhou a multifunkčným ihriskom.

Typ objektu:

Základná škola s materskou školou je samostatná dvojpodlažná budova. Základná škola pozostáva z 3 tried a je umiestnená na prízemí budovy spolu s jedálňou a školskou kuchyňou, riaditeľňou, zborovňou, archívom a skladoom s učebnými pomôckami. Súčasťou základnej školy je aj materská škola, ktorá sa nachádza na prvom poschodí. Priestory budovy boli zrekonštruované a skolaudované v roku 2020. Sú vynovené so zníženými stropmi a stropnými kazetami, vybavené modernou technikou, nástenkami a sú postačujúce pre daný počet žiakov. Všetky učebne sú vynovené a vybavené interaktívnymi tabuľami, nástenkami, kobercami a modernými didaktickými pomôckami.

Kancelária pre vedúcu ŠJ a personalistku je v priestoroch pri školskej kuchyni.

Sociálne zariadenia pre žiakov aj učiteľov máme na chodbe v blízkosti tried. Je tu samostatne jedna toaleta so sprchou pre učiteľov a upratovačku ZŠ. Samostatné toalety pre dievčatá sú vybavené 2 záchodovými misami, 2 umývadlami a sprchou. V toaletách pre dievčatá sa nachádza aj samostatný vstup s výlevkou a so skladoom čistiacich prostriedkov pre upratovačku. Toalety pre chlapcov sú v samostatnej miestnosti a sú vybavené 2 WC misami, 2 umývadlami, 2 pisoármi a sprchou. Šatne pre žiakov sú na chodbe pri učebniach. Každý žiak má svoju samostatnú uzamykateľnú skrinku na odkladanie oblečenia aj obuvi. V šatniach sú aj lavičky, ktoré slúžia pri preobúvaní žiakov.

Vstup do objektu:

Vstup do základnej školy pozostáva z hlavného vstupu, ktorý je kombinovaný so vstupom do materskej školy. Vstup je bariérový.

Areál školského pozemku je plne využívaný tunajšou materskou aj základnou školou. Je oplotený a uzamknutý. Má športovú a relaxačno-oddychovú časť. Športová časť slúži jednak na vyučovanie telesnej a športovej výchovy, ale aj na športové činnosti pre deti v rámci veľkej prestávky a školského klubu detí. Tvorí ho multifunkčné ihrisko s brámkami a s možnosťou natiahnutia tenisovej siete uprostred ihriska. Vedľa multifunkčného ihriska sa nachádza pieskovisko pre deti MŠ / doskočisko pre žiakov ZŠ s rozbehovou dráhou. Relaxačno-oddychová časť je vybavená veľkou nerezovou vežovou zostavou s domčekmi,

šmýkačkami a hojdačkami a šmýkačkou, nachádza sa tu aj lanová pyramída so sieťou na lezenie, nerezový kolotoč so sedením, strunové hojdačky a posilňovacie zariadenie bežkár a stroj na cvičenie stehenných svalov a dreveným altánkom so stolmi a lavicami.

10.2 Povinné učebné priestory a ich vybavenie

Základné učebne

Základná škola je vybavená tromi kmeňovými triedami, zborovňou, šatňami na odkladanie vrchnej časti odevu, zariadenia na osobnú hygienu delených podľa pohlavia s prístupom k pitnej studenej a teplej tečúcej vode. V zariadení sa nachádza WC pre učiteľov a sprcha.

Rozmer a vybavenie učební:

Učebňa č. 1 je o rozmere 46, 4 m²

Učebňa č. 2 je o rozmere 84 m². Zároveň slúži popoludní ako učebňa školského klubu detí.

Učebňa č. 3 je o rozmere 58,2 m²

Učebne sú tvorené školským nábytkom, ktorý je prispôsobiteľný podľa veku detí. Triedy sú vybavené interaktívnymi tabuľami. Počet žiakov v učebniach je stanovený podľa metrov štvorcových a to, že na jedného žiaka pripadá 1, 65m². V učebni č. 3 je na stene pod vrchnou časťou omalovaného náteru magnetická časť, na ktorú je možnosť prikladať magnetické učebné pomôcky. Triedy sú vybavené umývadlom. V triedach je dostatočné množstvo denného osvetlenia doplnené umelým osvetlením. Vetranie v triedach je realizované oknami.

Odborné/špecializované učebne v ZŠ s MŠ Medzibrod sa nenachádzajú.

Gymnastická telocvičňa má 70 m² a nachádza sa v starej budove základnej školy, ktorá je vzdialená cca 10 minút pešo od novej ZŠ s MŠ Medzibrod. Pre telesné aktivity je zriadené školské ihrisko, ktoré je už vyššie popísané. Do budúca sa plánuje stavba novej telocvične.

s kapacitou pre 20 žiakov. Popoludní slúži na krúžkovú záujmovú činnosť žiakov našej školy a detí tunajšej materskej školy.

Odborné učebne

Mobilná počítačová učebňa – učebňa č. 1: tvorí ju 16 ks laptopov, ktoré sú v kovovej uzamykateľnej skrinke, 2 multimediálne interaktívne tabule a televízor s pripojením na wi fi.

Iné priestory súvisiace s výchovno-vzdelávacím procesom

Gymnastická telocvičňa – je využívaná nielen žiakmi našej školy, deťmi z tunajšej materskej školy, ale taktiež aj verejnosťou. Trikrát týždenne na 2 hodiny je v popoludňajších a večerných hodinách môže byť sprístupnená verejnosti (aerobik, zumba, tréningy na futbal).

Školský dvor – areál školského dvora je plne využívaný tunajšou MŠ aj ZŠ. Je oplotený a uzamknutý. Je vybavený hojdačkami, preliezačkami, kolotočom, pieskoviskom s rozbehovou dráhou a multifunkčným ihriskom. V súčasnosti sa využíva prevažne na vyučovanie telesnej a športovej výchovy doskočisko, a sporadicky na vyučovanie pracovného vyučovania, výtvarnej výchovy sú využívané aj altánok, preliezačky, hojdačky, trampolína a voľná trávnatá plocha.

Školská jedáleň – obedy majú deti zabezpečené v spoločnej jedálni ZŠ a MŠ Medzibrod na prízemí budovy základnej školy.

11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia

Nevyhnutnosťou pre realizáciu ŠkVP je zabezpečenie vhodnej štruktúry pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodného režimu vyučovania s rešpektovaním hygieny učenia, zdravého prostredia učební a ostatných priestorov školy podľa platných noriem (svetlo, teplo, hlučnosť, čistota, vetranie, hygienické vybavenie priestorov, primeraná veľkosť sedacieho a pracovného nábytku atď.).

Organizácia výletov, exkurzií, školy v prírode a výcvikov (plaveckého výcviku, lyžiarskeho a snoubordingového výcviku), ako aj organizácia iných súčastí výchovno-vzdelávacej činnosti školy sa riadi platnou legislatívou (Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky č. 224/2011 Z. z.), dôležitou podmienkou je informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka.

Vytvárame bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie. Žiaci pravidelne poučujeme o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v škole, v čase prázdnin, pred výletmi, exkurziami a pobytmí mimo školy. Pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru zabezpečuje škola jedenkrát ročne, taktiež sa staráme aj o pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií vykonaných v škole.

Škola má vypracovaný interný dokument – „Smernica na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov v škole“, ktorý bližšie špecifikuje a stanovuje základné podmienky a postupy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov, na vylúčenie alebo obmedzenie faktorov podmieňujúcich vznik pracovných a školských úrazov, poškodení zdravia a všeobecné zásady prevencie. Smernica stanovuje a bližšie konkretizuje práva a povinnosti pedagogických zamestnancov, ďalších zamestnancov školy, práva a povinnosti detí/žiakov vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov.

11.1 Pracovný režim a odpočinok žiakov

Výchovno-vzdelávacia činnosť v škole je organizovaná podľa všeobecne záväzných predpisov tak, aby boli vytvorené dobré podmienky pre zdravý vývoj detí s prihliadnutím na ich vek, zdravotný stav a psychosomatický vývin. Režim dňa žiakov je súčasťou vnútorného poriadku školy, režim pedagogických zamestnancov sa riadi vnútorným pracovným poriadkom školy v rámci plnenia popisu pracovných miest.

Počet žiakov v učebniach sa určuje tak, aby v kmeňových učebniach bolo najmenej 1,65 m² na 1 žiaka a v odborných počítačových učebniach 2m² plochy na 1 žiaka.

Vyučovanie prebieha podľa časového harmonogramu striedaním 45 minútových vyučovacích hodín a 10 minútových prestávok. Vyučovanie začína o 07:30 hodine rannou komunitou a končí sa podľa rozvrhu. Šiesta vyučovacia hodina začína o 13:00 hodine. Po tretej vyučovacej hodine je 25 minútová prestávka, ktorá je spravidla využívaná ako tzv. „behacia prestávka“ na školskom dvore. Popoludňajšie vyučovanie a doplnkové formy vzdelávania (krúžková činnosť) začínajú o 13:00 hodine. Obed je vydávaný v čase od 12:15 do 13:00 hodiny.

Organizácia dňa:

Ranná komunita
Raňajky
Vyučovací blok 2 VH
3. Vyučovacia hodina
4. Vyučovacia hodina

7:30 – 7:45
7:45 – 8:00
8:00 – 9:30
9:40 – 10:25
10:50 – 11:35

Prestávky:

15 minút
10 minút
25 minút
5 minút

5. Vyučovacia hodina	11:40 – 12:25	35 minút
<i>OBED: 12,25 – 13,00</i>		
6. Vyučovacia hodina	13:00 – 13:45	ŠDK a Záujmová činnosť: 13:00 – 14:00
7. Vyučovacia hodina	13:45 – 14:00	14:00 – 16:00

11.2 Oboznamovanie o podmienkach zaistenia bezpečnosti a ochrane zdravia žiakov

Cieľom oboznamovania je zabezpečiť získanie potrebného súboru informácií, resp. vedomostí pre bezpečný výkon činností, ale aj vedomostí o zásadách bezpečného správania v škole. Oboznamovanie zamestnancov školy je zabezpečené v rámci školení zamestnancov v oblasti BOZP, ktoré sa uskutočňujú v zmysle schválených podmienok a osnov.

Oboznamovanie detí/žiakov je zabezpečené informovaním podľa schválených osnov:

- na začiatku školského roka resp. prvý deň nástupu školy,
- na začiatku výučby v odborných učebniach a odborných činnosti

V závislosti na charakteristike praktickej výučby musí byť pred jej začiatkom vykonané u žiakov preukázateľné oboznámenie z bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Žiaci musia byť preukázateľne oboznámení s nasledovnými zásadami:

1. Zásady bezpečného správania v škole,
2. Zásady bezpečného príchodu žiakov do školy,
3. Zásady starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov pri vyučovaní,
4. Zásady bezpečného správania žiakov cez prestávky,
5. Zásady bezpečného správania žiakov v školskej jedálni,
6. Zásady bezpečného odchodu žiakov zo školy,
7. Zásady bezpečného správania v školských učebniach,
8. Zásady bezpečnej práce žiakov na škol. pozemku a škol. dvore,
9. Zásady bezpečného správania žiakov na hodinách telesnej výchovy,
10. Zásady pre športové závody, súťaže a hry,
11. Zásady bezpečného správania žiakov v učebni informatiky,
12. Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri organizovaní mimoškolských činností,
13. Zásady bezpečnosti žiakov pri plaveckom výcviku,
14. Bezpečnosť žiakov pri lyžiarskom výcviku,
15. Bezpečnosť detí/žiakov v školách v prírode.

**Školský vzdelávací program pre primárne vzdelanie pre
Základnú školu s materskou školou, Pod hôrkami 3, Medzibrod
predkladá na prerokovanie**

**Mgr. Ivana Sumráková
riaditeľka školy**

**Školský vzdelávací program pre primárne vzdelanie bol
prerokovaný na zasadnutí Pedagogickej rady školy dňa 24. 8.
2020 bez pripomienok.**

**Mgr. Ivana Sumráková
riaditeľka školy**

**Školský vzdelávací program pre primárne vzdelanie bol
prerokovaný na zasadnutí Rady školy dňa 28.8. 2020 bez
pripomienok.**

predseda Rady školy

**Obec Medzibrod ako zriaďovateľ Základnej školy s materskou
školou, Pod hôrkami 3, Medzibrod, nemá pripomienky
k predloženému ŠkVP pre primárne vzdelanie od školského roku
2020/2021.**

**Ing. Pavol Svetlík
starosta obce Medzibrod**